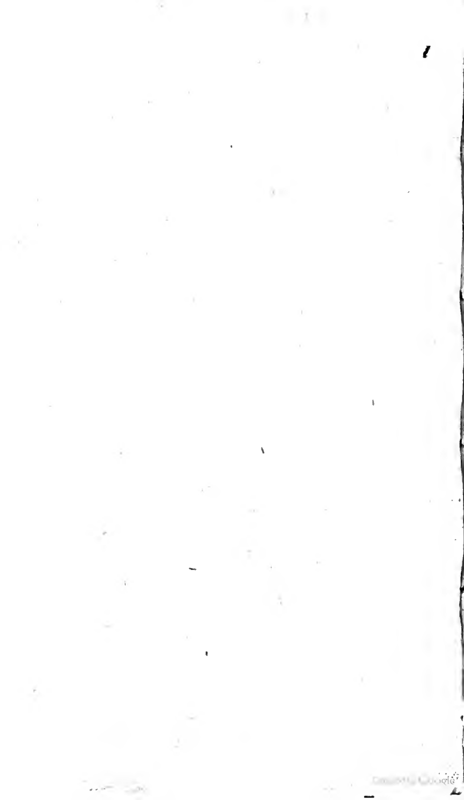

AZ.

Index Horarius.

1. Dagesch *lenis*, Reg. 5. 141. 142.
fortis, Reg. 143. Hujus Puncti Dagesch notatur:
1. Natura Reg. 5. & 1. Reg. 141. 142. 143.
2. Officium, *quod non rarò fit compensativum*, Reg. 145.
3. Passio, *quod literæ gutturales*, Reg. 6. 143. *& schevatæ*, Reg. 144. *illud non recipiant.*
2. Mappik, Reg. 146.

V. Syntaxis:
1. Simplex:
1. Substantivorum, Reg. 159. 150. 160.
2. Verborum cum Nomine, Reg. 161. intransitivorum, Reg. 162. affectuum, Reg. 163. infinitivorum, Reg. 164.
2. Figurata:
1. Numeri, Reg. 165. 166. 167.
2. Verbi, Reg. 168. 169. 173.
3. Particularum, Reg. 170. 171. 172.

VI. Lexici Compendium; cui præmittuntur observationes de
1. Radicis investigatione, pag. 152.
2. Harmonia originum, pag. 153. & seqq.
Sequitur 3. *Lexicon dictionum Hebraicarum* in genere, pag. 159. & seqq.
Particularum in specie, pag. 182. & seqq.

VII. Analysis practica Psalmi XXXIV. quâ singulæ voces juxta Regulas Horologii hujus resolvuntur, ususque harum institutionum ostenditur.

F I N I S.

5. Patha in Hirek parvum, Reg. 121. num. 5.
in Scheva, Reg. 124.
2. Productio, *Cap. X. scil.* §:
1. Scheva in Hirek, Reg. 125. n. 1. 2. *in Patha*, ibid. n. 4. 5. Reg. 126. n. 1. *in Segol*, Reg. 125. n. 6. R. 126. n. 2. R. 131. *in Kamez magnum*, R. 131. 132. n. 2. *parvum*, R. 125. n. 9. R. 126. n. 3. *in similem mediocrem*, Reg. 127. *in Hatephatam*, ibid. n. 1. *in Zeri* vel *Holem*, Reg. 131. n. 2.
2. Patha in Kamez, Reg. 129. 130. 131. 132.
in Zeri, Reg. 133.
3. Hirek in Zeri, Reg. 129. 133. n. 2.
4. Kybbuz in Holem, Reg. 129. 133. n. 2.
5. Segol in Kamez, Reg. 130. 133. n. 1.
6. Kamez in Holem, Reg. 133. n. 1.
3. Permutatio ob Gutturales; *scil.* §:
1. Scheva mobilis cum *Hateph-Patha*, R. 134. vel *Hateph-Segol*, ibid. n. 1. *muti* cum *Patha-Genufah*, Reg. 135.
2. Patha cum *Segol* vicario, Reg. 136.
3. Segol cum *Patha* vicario, Reg. 137.
4. *Zeri* Verbi cum *Patha*, Reg. 138.
cum *Hirek*, Reg. 139. n. 1.
5. Holem Verbi cum *Patha*, Reg. 138.
6. Schurek cum *Kybbuz*, Reg. 139. n. 2.
7. Kybbuz cum *Kamez-Hatuph*, R. 139. n. 3.
4. Recessio ab omnibus Regulis, differentiæ causâ, Reg. 140.
C. Punctationes Semivocalium: *C. XI.*
1. Da-

d. Cum Suffixis conjunctum; cujus integra forma exhibetur, pag. 109. 110. 111. 112.

d. ADVERBIUM.

Quorum integer Catalogus recensetur sub finem Lexici, *pag. 185. 186.* & Regula Syntactica habetur, 172.

e. PRÆPOSITIO & CONJUNCTIO pertractatur *Cap. VII. integro,* in doctrina *præfixorum,* pag. 90. & seq. Item Reg. 87. usque ad 94. *Præpositiones* autem separabiles sigillatim enumerantur *pag. 183. 184.* de quibus etiam in Syntaxi Regulæ duæ, 170. 171.

f. INTERJECTIO;

Quoad plerasque voces, quibus animi affectus exprimimus, monstratur *pag. 186.*

B. Mutationes Vocalium;

quorum traditur:

1. Correptio; *Cap. IX. integro,* pag. 113. & seq. Reg. 155. & seqq. *scil.* §:

1. Kamez in Scheva, Reg. 116. 117. *in Patha,* Reg. 121. n. 1. Reg. 122. n. 1. Reg. 123.

2. Zeri in Scheva, Reg. 116. 117. 120. 124. *in Hirek,* Reg. 121. n. 2. *in Segol,* Reg. 122. n. 2. *in Patha,* Reg. 123.

3. Segol in Scheva, Reg. 119.

4. Holem in Scheva vel Kamez-Hatuph, vel Kybbuz, Reg. 120. 121. n. 3. 4. Reg. 123. num. 3. Reg. 124. *in Kamez,* ibid. num. 7.

5. Patha

2. Variatio *propter literas:*
1. *Sibilantes*, Reg. 54.
2. *Gutturales*, Reg. 55. 56. 57 58.
3. *Significationem intransitivam & alias causas*, Reg. 59.
3. Instructio *de quadratis Verbis*, sub finem, R. 59.
β. *Defectivum* Cap. V. pag. 45.
1. *Pe Nun*, de quo Regulæ 60. 61. 62. 63. cum paradigmate integro *Nagasch*, pag. 56. 57.
2. *Lamed Nun vel Thav*, de quo Reg. 64.
3. *Ayn* seu *Geminatorum*, de quo Reg. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. cum paradigmate integro *Sabab*, pag. 62. 63. 64. 65.
γ. *Quiescens*, Cap. 6. pag. 65.
1. *Pe Aleph;* de quo Reg. 72.
2. *Pe Jod;* de quo Reg. 73. ad 76. cum paradigmate integro *Jaschab*, pag. 69. 70.
3. *Ayn Vav* vel *Jod;* de quo Regulæ 77. 78. cum paradigmate integro *Kum*, pag. 74. 75. 76. 77.
4. *Lamed Aleph;* de quo Reg. 79. 80. 81. cum paradigmate integro *Maza*, pag. 80. 81. 82. 83.
5. *Lamed He;* de quo Reg. 82. 83. 84. 85. cum paradigmate integro *Galah*, pag. 86. 87. 88. 89.
6. *Dupliciter imperfecta* Verba; de quibus agitur Reg. 86.

)(Cum

1. *Singularium Fœmininorum*, Reg. 45.
2. *Pluralium Masculinorum*, Reg. 46.
5. Compositio *cum Suffixis*, pag. 107, 108.

b. PRONOMEN, *Cap. VIII.* in doctrina *Suffixorum.* Sunt autem Pronomina

1. *Separabilia*, Reg. 195. *Item integrè recensita*, pag. 181. 183.
2. *Inseparabilia; quæ vocantur* Suffixa, *de quibus agitur de integro* Cap. VIII. Regulis 95. 96. 97. usque ad Reg. 113. *Exemplis*, à pag. 107. usque ad 113.

c. VERBUM.

α. Perfectum C. IV. *cujus monstratur:*

1. Inflexio *ex paradigmate integro* Pakad, *per omnes Conjugationes*, Reg. 47. 48. *quæ sunt:*
   1. *Activa* Kal, *pag.* 41.
   2. *Passiva* Niphal, *pag.* 42.
   3. *Activa* Pihel, *pag.* 43.
   4. *Passiva* Puhal, *pag.* 44.
   5. *Activa* Hiphil, *pag.* 45.
   6. *Passiva* Hophal, *pag.* 46.
   7. *Reciproca* Hitpahel, *pag.* 47.

   Harum Conjugationum exhibentur compendiosè omnia:

1. Tempora: 1. *Præterita*, Reg. 49.
   2. *Futura*, Reg. 50.
   1. *Imperativi*, Reg. 51.
   2. *Infinitivi*, Reg. 52.
   3. *Participia*, Reg. 53.

2. Vari-

1. *Tonici*, Reg. 16. 17. 18. 147. 148.
2. *Euphonici*, Reg. 155. 156. 157.
3. *Musici*, Reg. 150. 154.
4. *Reges sex*, Reg. 151.
5. *Principes decem*, Reg. 152.
6. *Servi sive Ministri octo*, Reg. 153.

IV. ETYMOLOGIA; quæ complectitur
A. Partes Orationis.

2. NOMEN, *Cap. III.*

Ubi exhibetur Nominum:

1. Forma, Reg. 30. *quâ sunt:*
1. *Levia*, Reg. 31.
2. *Gravia*, Reg. 32.
3. *Penacuta* sive *Milhel*, Reg. 33.
4. *Aucta initio*, Reg. 34.
5. *Aucta fine*, Reg. 35.
6. *Utrinque aucta*, Reg. 36.
7. *Imperfecta, quinque Classium*, Reg. 37.

2. Genus:
1. *Masculinum*, Reg. 38.
2. *Fœmininum*, Reg. 39.
3. *Commune*, Reg. 39. n. 5. *unà cum formatione fœminini generis*, Reg. 40.

3. Numerus:
1. *Dualis*, Reg. 41.
2. *Pluralis*, Reg. 42. 43. *quem nonnulla Nomina commutant*, Reg. 44.

4. Regimen, *sive status constructus:*

1. Sin-

II. ORTHOGRAPHIA; quæ constituit *Caput II.* docens exarare:

1. Consonantes, *inter quas rursus sunt:*
   1. *Æquialtæ seu uniformes*, Reg. 19.
   2. *Dilatabiles*, Reg. 20.
   3. *Finales*, Reg. 21.
2. Vocales; *& in specie quidem:*
   1. *Holem, cum vel sine Vav*, Reg. 22. 23.
   2. *Kamez-hatuph*, Reg. 24.
   3. *Scheva mutum*, Reg. 25. 141. n. 1.
3. Numeros; *& quidem*
   1. *Monadicos*, Reg. 26.
   2. *Denarios*, ibid.
   3. *Centenarios*, ibid.
   4. *Intermedios*, Reg. 27.
4. Currentes literas:
   1. *Quadratas*, n. 2. Reg. 28.
   2. *Hispanicas*, n. 6. ibid.
   3. *Gallicas*, n. 7. ibid.
   4. *Italicas*, n. 8. ibid.
   5. *Germanicas*, n. 9. ibid.
5. Scripturæ Compendia, *seu Abbreviaturas*, Reg. 29.

III. PROSODIA; quantum ea quidem tyroni hujus linguæ scitu est necessaria. Exhibetur Prægustus illius *membro 3. Cap. I.* sub titulo: *de Tono*, Reg. 16. 17. 18. ut & *Cap. XII.* integro *de Accentibus*, inter quos sunt:

1. To-

INDEX HORARIUS

totius Libelli.

Partes integrantes hujus HOROLOGII *sunt septem:*

I. GRAMMATOGNOSIA; quæ constituit *Caput I.* docens legere:

1. Consonantes; *inter quas sunt:*
  1. *Gutturales*, Reg. 3. pag. 3.
  2. *Labiales*, ibid.
  3. *Palatinæ*, ibid.
  4. *Linguales*, ibid.
  5. *Dentales* seu *sibilantes*, Reg. 3. & 54.
  6. *Radicales*, Reg. 3. pag. 4.
  7. *Serviles*, ibid.
  8. *Bisonæ*, Schin & Begadkephat, Reg 4. 5. 6.
  9. *Quiescentes*, Reg. 7. 8. 9. 10.
  10. *Paragogicæ*, Reg. 114. 18. num. 2. Reg. 102. num. 3.
2. Vocales, *quæ sunt:*
  1. *Longæ*, Reg. 11. p. 7.
  2. *Breves*, ibid.
  3. *Brevissimæ*, ibid.
  Ubi in specie de
  1. *Patha Genusah*, Reg. 12. 135.
  2. *Scheva*, Reg. 12. 135.
  3. *Vocibus circello notatis*, Reg. 15.

2. Or-

Versus ת

Redimit DOMINUS Animam servorum suorum: & non fient rei omnes recipientes se ad illum.

Redimit Dominus, Reg. 53. 82. 153. 152. animam, Reg. 153. 159. servorum suorum, Reg. 100, 108. 119. 134. 151. & non, Reg. 92. 153. rei fient, Reg. 50. 56. 128. 152. 151. omnes recipientes se, Reg. 141. 156. 155. 122. 89. 53. 84. 153. ad illum, Reg. 141. 113. 151. 157.

Tantum est.

דוק ותמצא׃

Quære, & invenies.

Ejusdem M. Bartholomæi Beckii ELOGIUM, quo commendatur præsens HOROLOGIUM.

DÆdaleis, credunt, digitis sub cortice quendam
Occuluisse nucis Mæonidæ Iliadem.
Sed quantò est majus, Lingua solennis JOVÆ
Oceanum libro claudere posse brevi!
Dædaleus calamus SCHICKHARDI *præstitit illud,*
Lineolis paucis multa docere potens.
Musteus est nucleus sub cortice; si cupis esse,
Frange nucem, facilè fracta labore patet.

Μεγίςῳ βασιλεῖ βασιλέων δόξα.

M. B. B. D.

INDEX

Propinquus est DOMINUS, Reg. 153. 148. 152. 160. 173. fractis corde, 92. 53. 46. 117. 141. 155. 151. 159. & contritos spiritu, Reg. 92. 155. 141. 143. 46. 117. 155. 153. 135. 159. salvat, Reg. 50. 76. 135. 151. 157.

Versus ר

Multa sunt mala Justi, & ex omnibus illis eripit ipsum DOMINUS.

Multa sunt mala, Reg. 143. 148. 152. 43. 153. 160. 173. Justi, Reg. 143. 151. & ex omnibus illis, Reg. 93. 87. 143. 106. 121. 143. 152. 151. eripit ipsum DOMINUS, Reg. 50. 61. 62. 104. 153. 151. 157.

Versus ש

Servat omnia ossa ejus: unum ex illis non frangetur.

Servat, Reg. 53. 153. omnia ossa ejus: Reg. 141. 155. 122. 100. 108. 117. 128. 151. unum, Reg. 153. ex illis, Reg. 87. 105. 143. 145. 114. 152. 151. non frangetur, Reg. 153. 49. 131. 151. 157. 168.

Versus ת

Interimet improbum malum, & osores justi rei fient.

Interimet, Reg. 50. 77. 153. improbum, Reg. 153. malum, Reg. 40. 153. & osores justi, Reg. 92. 53. 46. 152. 143. 153. 159. rei fient, Reg. 50. 56. 128. 156. 131. 151. 157.

Reg. 153. & persequere eam, Reg. 92. 101. 124. 125. 142. 151. 157.

Versus ע

Oculi DOMINI ad Justos, & aures ejus ad implorationem eorum.

Oculi DOMINI, Reg. 46. 133. 153. 148. 152. 159. 173. ad Justos, Reg. 155. 143. 42. 151. & aures ejus, Reg. 46. 92. 100. 108. 125. 124. 152. 151. ad implorationem eorum, Reg. 155. 107. 106. 151. 157.

Versus פ

Vultus DOMINI in facientes malum, ad exscindendum memoriam eorum de terra.

Vultus DOMINI, Reg. 141. 46. 117. 153. 148. 152. 159. 173. in facientes, Reg. 92. 141. 53. 46. 153. 159. malum, Reg. 151. ad exscindendum, Reg. 92. 52. 152. de terra, Reg. 87. 129. 153. memoriam eorum, Reg. 106. 119. 125. 151. 157.

Versus צ

Clamarunt, & DOMINUS audiivit, & ex omnibus angustiis illorum eripuit illos.

Clamarunt, Reg. 49. 59. 148. 152. & DOMINUS audivit, *vide suprà* ו, & ex omnibus, Reg. 93. 87. 155. 122. angustiis illorum, Reg. 106. 43. 152. 151. eripuit illos, Reg. 106. 49. 61. 62. 151. 157.

Versus ק

Propinquus est DOMINUS fractis corde; & contritos spiritu salvat.

Pro-

Versus ל

Venite, filij, auscultate mihi; Timorem DOMINI docebo vos.

Venite, filii, Reg. 51. 74. 141. 156. 152. 151. 124. auscultate mihi, Reg. 51. 113. 151. 155. Timorem DOMINI, Reg. 45. 53. 152. 151. docebo vos, Reg. 50. 105. 122. 143. 151. 157.

Versus מ

Quis est vir, qui delectatur vita; amat dies, videre bonum?

Quis est vir, Reg. 155. 89. 148. 152. 173. qui delectatur, Reg. 89. 153. vita; Reg. 42. 143. 151. amat, Reg. 53. 153. dies, Reg. 42. 124. 152. 151. videre, Reg. 92. 125. 52. 82. 153. bonum? Reg. 151. 157.

Versus נ

Custodi linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur fraudem.

Custodi, Reg. 51. 153. linguam tuam, Reg. 98. 116. 153. à malo, Reg. 87. 151. & labia tua, Reg. 93. 41. 116. 108. 98. 152. 151. neloquantur, Reg. 87. 52. 153. 169. fraudem, Reg. 151. 157.

Versus ס

Recede à malo, & fac bonum. Quære pacem, & persequere eam.

Recede, Reg. 51. 77. 78. 153. à malo, Reg. 87. 148. 152. & fac bonum, Reg. 93. 127. 51. 56. 82. 155. 156. 151. Quære, Reg. 51. 143. 152. pacem, Reg.

125.108.116.100.152.151. & eruit ipsos, Reg. 94.144.50.124.106.151.157.

Versus ט

Gustate & videte, quod bonus est DOMINUS: beatus vir, qui confugit ad ipsum.

Gustate, Reg. 51.59.127.153. & videte, R. 93. 51.83.125.148.152. quod bonus est, Reg. 41.155. 153.160. Dominus, R. 151. beatus vir, Reg. 153. qui confugit ad ipsum, Reg. 50.56.82.156.155.113. 151.157.

Versus י

Timete DOMINUM Sancti ejus. Nam non est defectus timentibus ipsum.

Timete, Reg. 51. *juxta quam Analogiam esse deberet* יְראוּ, *ut Exemplar etiam Venetianum habet, sed flectitur hîc ad formam quiescentium tertiâ* ה, Reg. 84.125.153. DOMINUM, Reg. 155.153. Sancti ejus, Reg. 100.108.116.151. nam non, Reg. 141. 153. est defectus, Reg. 152.151. timentibus eum, Reg. 92.125.108.116.100.151.157.

Versus כ

Leones juvenes depauperantur, & esuriunt: sed quærentes DOMINUM non destituuntur ullo bono.

Leones juvenes, Reg. 141.42.148.152. depauperantur, Reg. 49.77.78.153. & esuriunt, Reg. 92.49.131.151. sed quærentes, Reg. 92.53.46. 153. DOMINUM, Reg. 152.151. non destituuntur, Reg. 155.50.56.128.153. ullo bono, 141.155. 122.151.157.

Ver-

Quæsivi, Reg. 49. 153. DOMINUM, Reg. 155. 153. & respondit mihi; Reg. 92. 97. 49. 79. 109. 130. 151. & ex omnibus timoribus meis, Reg. 93. 87. 122. 155. 96. 108. 43. 152. 151. eripuit me, Reg. 49. 61. 62. 97. 151. 157.

Versus ה

Prospexerunt ad ipsum, & illustrati sunt; & facies illorum minimè pudore suffusæ sunt.

Prospexerunt, Reg. 49. 61. 62. 153. ad eum, Reg. 100. 112. 153. & illustrati sunt, Reg. 92. נָהֲרוּ pro נָאוֹרוּ *juxta* Reg. 49. 77. 78. *sed* א *mutatur in* ה, *& flexio imitatur defectiva secunda, juxta* Reg. 66. 68. 71. 129. 130. 15. 151. & facies illorum, Reg. 93. 46. 116. 105. 152. 151. minimè pudore suffusæ sunt, R. 155. 50. 128. 141. 131. 151. 157. 168.

Versus ז

Hic inops clamavit, & DOMINUS audivit, & ex omnibus angustiis ejus servavit ipsum.

Hic inops, Reg. 153. clamavit, Reg. 49. 79. 148. 152. 161. & DOMINUS, R. 92. 127. 15. 153. audivit, Reg. 47. 59. 135. 151. & ex omnibus, Reg. 93. 87. 155. 122. angustiis ejus, Reg. 43. 108. 100. 152. 151. servavit ipsum, R. 49. 76. 100. 151. 157.

Versus ח

Metatur Angelus DOMINI circa timentes ipsum, & eruit ipsos.

Metatur, Reg. 53. 82. 153. Angelus DOMINI, Reg. 155. 152. circa R. 153. timentes ipsum, R. 92. 125.

Verſus א

Benedicam DOMINO omni tempore; ſemper laus ejus in ore meo erit.

אֲבָרְכָה, Reg. 50. 143. 59. num. 3. 129. 114. 124. 156. 153. num. 1. אֶת־יְהוָה, Reg. 155. 153. בְּכָל־עֵת Reg. 92. 155. 122. 151. תָּמִיד, Reg. 152. 151. תְּהִלָּתוֹ Reg. 45. 100. 107. 153. בְּפִי, Reg. 141. 92. 107. 96. 151. 157.

Verſus ב

In DOMINO gloriabitur anima mea, audient manſueti & lætabuntur.

בַּיהוָה, Reg. 141. 127. 15. 152. תִּתְהַלֵּל, Reg. 50. 153. 161. נַפְשִׁי, Reg. 169. 119. 125. 151. יִשְׁמְעוּ, Reg. 50. 153. 161. ענוים, Reg. 42. 116. 134. 152. 151. וְיִשְׂמָחוּ, Reg. 92. 50. 131. 151. 157.

Verſus ג

Magnificate DOMINUM mecum, & evehamus Nomen ejus pariter.

גַּדְּלוּ, Reg. 92. 141. 143. 51. 153. לַיהוָה, Reg. 92. 127. 153. אִתִּי, Reg. 143. 121. 151. וּנְרוֹמְמָה, Reg. 93. 50. 77. 114. 124. 152. שְׁמוֹ, Reg. 100. 124. 153. יַחְדָּו, Reg. 112. 100. 125. 137. 119. 141. 151. 157.

Verſus ד

Quæſivi DOMINUM, & reſpondit mihi, & ex omnibus timoribus meis eripuit me.

Quæſi-

.. Reg. 101. *Vox absoluta est* יְגָרֵשׁ, *quæ est tertia Persona Masc. Futuri Pihel, à Verbo* גֵּרֵשׁ, *& juxta formam* יְפַקֵּד *deberet habere* יְגַרֵּשׁ; R. 50. *sed propter Literam Indagessabilem* ר, R. 6. *Dagesch excluditur*, Reg. 143. *Illudque exclusum Dagesch compensatur Vocali* ¯ *longo sub* ג, Reg. 59. n. 3. Reg. 129. n. 1. *&* .. *finale ob incrementum vocis corripitur in Scheva*, R. 124. *Sub* ר *est retinaculum* Metheg. R. 156. n. 2. *Accentus Princeps* Gerefch *super* ר R. 152. n. 6. *& Regius* Refia *super* ש R. 151. n. 6. *notant, unicam vocem facere sententiam integram.*

וַיֵּלַךְ *Vox conjuncta cum præfixo* ו *conversivo Futuri* Reg. 94. *absoluta est* יֵלֵךְ *tertiæ Personæ Masc. Futur. KAL, quæ juxta normam* יֵשֵׁב *deberet habere* יֵלֵךְ, R. 73. n. 1. *sed propter significationem intransitivam terminale* .. *mutatur in* Reg. 59. n. 2. Reg. 138. n. 2. ךְ *habet Scheva mutum inscriptum*, R. 25. *Accentus Regius* Silluk *absolvit Periodum*, R. 151. n. 1. Soph - Pasuk *claudit versum*, Reg. 157.

Ulteriorem hujus Psalmi & explicitam Analysin, in gratiam tyronum lubentissimè prosequeremur; sed temporis chartæque hujus angustia, manum de tabula, *& reliquas saltem regulas digito monstrare imperat; necessariò moniturus, non Horologium Vocale, sed* Indicem *duntaxat* Horarium *hic exhiberi.*

Versus

את *Est particula Enclitica cum vinculo* Macceph, Reg. 155. *propter quod habet* ׃ *aliàs enim est cum*.. Reg. 121. n. 3. *Verbis Activis subjunctum notat Accusativum. Ante Macceph nullus est Accentus*, Reg. 147. n. 1.

טַעְמוֹ *Vox conjuncta cum Suffixo* ו *nominali*, Reg. 100. *Vox absoluta est* טַעַם ratio, gestus, gustus, &c. *Cujus media radicalis* ע *habet Scheva mutum loco* -: R. 127. n. 2. *propter praecedentem Vocalem parvam & contractionem. Accentus Praepositivus* Tiphcha, *Principum frequentissimus, occupat Syllabam Tono affectam.* R. 148. n. 1. *monetq; constructionem ulterius esse continuandam*, Reg. 152. num. 10:

לִפְנֵי *Vox conjuncta cum Praefixo* ל, *quod ordinariè per Scheva*, Reg. 92. n. 3. *sed hic propter sequens Scheva per Hirek parvum praefigitur*, R. 93. n. 1. R. 125. n. 1. *Vox absoluta est* פָּנִים, *quae in Regimine habet* פְּנֵי, R. 46. *uti h. l.* R. 117. *Accentus minister* Munach *succenturiatur praecedenti*, R. 153. n. 1. *ad continuandam constructionem.*

אֲבִימֶלֶךְ *est Nomen Proprium, cujus Etymologia non est hujus loci. Accentus Regius* Athnach *hic facit Colon*, Reg. 151. n. 3.

וַיְגָרְשֵׁהוּ *Vox utrinque aucta; conjuncta 1. cum Praefixo* ו *conversivo Futuri*, Reg. 94. *quod ante Jod schevatum Dagesch amittit*, Ib. n. 3. *subjunctum est 2. Suffixum verbale* הו *regulariter per*

TITULUS PSALMI.

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃

Versio:

DAVIDIS; cùm ipse mutasset gestum suum coram Abimelecho, & hic expulisset illum, atque ita abiisset.

ANALYSIS.

לְדָוִד *Est vox conjuncta cum præfixo* ל, *quod præfigitur regulariter per Scheva*, R. 92. *Vox absoluta est nomen proprium* DAVID, *cujus Etymologia aliunde petatur. Super* ו *est Accentus Regius* Refia, *monens post hanc vocem* Comma, *vel potius* Semicolon *intelligendum, ne cum sequentibus ratione constructionis connectatur*, R. 151.

בְּשַׁנּוֹתוֹ *Est vox Affixis utrinq; stipata: 1. cum* Præfixo ב *regulariter cum Scheva, juxta* R. 92. *quod habet Dageſch lene*, Reg. 5. 2. *Cum* Suffixo וֹ, *quod rarò & impropriè Verbis adhæret*, R. 100. *Vox absoluta est* שַׁנּוֹת, *quæ est Infinitivus* PIHEL, *Verbi* שָׁנָה, *quod Infinitivum constructum format in* וֹת, Reg. 82. num. 4. *Intra Literam* נ *est Dageſch forte, Characteristicum, Conjugationis Pihel*, Reg. 6. 65. 143. *Accentus* Munach *ministrat ad connexionem hujus vocis cum sequentibus pluribus, in eandem constructionem*, Reg. 153. n. 1.

אֶת־

quomodo? הֵיךְ
valdè, vehementer מְאֹד
protinꝰ, repentè רֶגַע
Idem *135.* פִּתְאֹם
ſenſim, leniter לְאַט
clam, clanculũ בַּלָּט

en, ecce קָא / הֵן / הִנֵּה
quare? מַדּוּעַ
quomodo? qualiter? אֵיךְ
quomodo? ubi? אֵיכָה
quando? אֵיכָכָה
ubi? *130.* אֵיכֹא

IV. INTERJECTIONES.

heu! *145.* אֲבוֹי
Idem הָהּ / אֲהָהּ
Væ! אַלְלַי
Idem אִי
eheu! אוֹי
heu! *110.* אוֹיָה
heu, eheu! הוֹי / הִי

quæſo, obſecro בִּי
Idem נָה / אָנָּה
utinam! אַחֲלַי
Idem *140.* מִי יִתֵּן
utinam! quæſo, ne fortè לוּ
abſit חָלִילָה

celevſma ovantium הֵידָד / הֵד

ANALYSIS PSALMI XXXIV.

Qui ordine Alphabetico conſcriptus, omnium ferè accidentium exempla continet, privatæ PRAXEOS loco, in gratiam eorum, qui ſuo Marte hanc Linguam aggrediuntur, adjuncta, & allegationibus Regularum ordinata,

Juſſu Authoris
à
BARTHOLOMÆO Beck.

TITU-

ne, nequaquam אַל
ſine non בְּלִי/בְּלִי/בִּלְתִּי
nihil, nemo אַיִן/אֵין
unde? מֵאַיִן
absque *105.* מֵאֵין
ne fortè פֶּן
ferè, penè כְּאַיִן
gratis, fruſtrà חִנָּם
immeritò, inaniter רֵיקָם
fortaſſis, ſi fortè אוּלַי
ſi, etſi, אִם/הַאִם
nunquid *112.* ſi אִלּוּ
quia, quòd, nam, ſi כִּי
Sed, niſi, quin potius *115.* כִּי־אִם
an, quia, annon? הֲכִי
ſi? an? num? הֵן
præter, niſi זוּלַת
præterquam præter בִּלְעֲדֵי
niſi, ſi non *120.* לוּלֵי
at, ad, ſed אֲבָל
aut, ſive אוֹ
tantùm רַק
ſaltem, ſanè *124.* אַךְ
הֵא

ultra, ulterius, trans הַלְאָה
foris, foràs, præter חוּץ
exterior חִיצוֹן
medium, intimum קֶרֶב
Idem *85.* תָּוֶךְ
medius תִּיכוֹן
intrinſecus פְּנִימָה
Intrà מִלִּפְנִים
Interior, intimus פְּנִימִי
ſic, ita *90.* כֵּן/כֹּה/כָּכָה/כַּךְ
huc & illuc כֹּה וָכֹה
ſicut כְּמוֹ
certè, verè, profectò אָכֵן
Idem אוּלָם
Idem *95.* אָמְנָה/אָמְנָם
etiam, num, quoque גַּם/הֲגַם
eò, quòd etiã בְּשַׁגַּם
etiam, quin etiam אַף
quantò magis minus *99.* אַף־כִּי
non, annon? לֹא/הֲלֹא

Super, pro	בְּעַד
Juxta, secundùm	לְפִי
propter, causa	בִּגְלַל
propterea	בַּעֲבוּר
Idem	יַעַן
Idem	לְמַעַן
Idem	עַל אוֹדוֹת
quia, eò, quòd	עֲשֶׁר
eò, quòd	עֵקֶב
propter	בְּשֶׁל
Suprà, sursum	מַעְלָה
Sub, subter, pro	תַּחַת
Inferior	תַּחְתִּי / תַּחְתּוֹן
Infrà, infernè	מַטָּה
In, juxtà	כְּדֵי
à, ex	מִדֵּי
Cum	עִם
mecum	עִמָּדִי
Inter	בֵּין / בֵּינוֹת
pro, vice,	חֵלֶף

III. ADVERBIA.

olim, ab antiquo	לְפָנִים
quo?	אָן / אָנָה
ubi?	אַיֵּה / אֱהִי
hîc, hûc	פֹּה
hinc, inde	מִפֹּה
ubinam?	אֵיפֹה
ibi, illic	שָׁם
hic, huc	הֲלוֹם
huc & illuc	הֵנָּה וָהֵנָּה
hucusque	עַד הֵנָּה
Idem	עֲדֶנָה / עֲדֶן
	הָלְאָה
Quando	מָתַי / לְמָתַי
Jam, nunc	עַתָּה
Idem	כְּבָר
tunc	אָז / אֲזַי
ante	לִפְנֵי
antequam priusquam	טֶרֶם
adhuc, amplius porrò	עוֹד
usque, donec	עַד
usque, illuc, hucusque	עַד כֹּה

Vos	אַתֶּם/אַתֶּן
Ille	הוּא
Illa	הִיא
Illi	הֵם/הֵמָּה
Illæ	הֵן/הֵנָּה
Hic	זֶה/זוּ
Hæc	זֹה/זוּ/זֹאת
Ille, Illa, *Com.*	לָז
Ille, *Mascul.*	לָזֶה
Hæc, *Fœminin.*	לָזוּ
Illi	אֵל/אֵלֶּה
illæ, *Commun.*	

Qui, quæ, quod	אֲשֶׁר
Quis, quicunque	מִי
Quid	מָה/מַה/מֶה
Quare	לָמָּה/לָמָה
Quot	כַּמָּה
Aliquid	מְאוּמָה
Nom. fictit.	אַלְמוֹנִי / פְּלוֹנִי

Significatur aliquis, *Nomine Proprio*, *ut* JC. Titius & Sempronius.

II. PRÆPOSITIONES.

à, ab, ex	מִן/מִנִּי/מִנֵּי
ad, apud,	אֶל/אֱלֵי
cum, in	
penes, apud, juxta	אֵצֶל
coram, ante,	נֶגֶד
è regione, *Idem*	נֹכַח
Idem	מוּל
coram ex adverso	קְבוֹל
è regione	לְעֻמַּת

Idem	לְעֻמּוֹת
quemadmodum	כְּלְעֻמַּת
coram	לִפְנֵי
anteriùs	לְפָנַי
post, postea	אַחַר/אַחֲרֵי
retrò	אָחוֹר
retrorsum	אֲחוֹרַנִּית
super, in, ad	עַל
desuper	מִמַּעַל

& Esdræ lectione initio vos aliquandiu abstinere velim. Interim mihi experto securè id credite, si has mille tantum & centum Voculas probè tenueritis, non facilè in Historicis Libris (à quibus omninò incipiendum esse semper suadeo) caput aliquod occursurum, quod non ferè totum ex tam pauculis Originibus intelligatis. Valete, & certos laboris vestri fructus mox sperate.

ADMONITIO.

Cum Particularum *varius usus & significatio paginam utramque faciat in Ebræa Lingua, adeò ut qui harum exactè gnarus est, facilè totius Linguæ compos & Magister censendus sit: Ideò illarum series, in præcedente* Lexici Compendio *studiosè omissa, in gratiam tyronum hic seorsim, sub certis Classibus, annexa est, ne quid tyronem in exercitio Linguæ Sanctæ remorari possit.*

PARTICULÆ EBRAICÆ

sunt

I. PRONOMINA.

Nos, *Commun.* אֲנַחְנוּ
Tu אַתָּה / אַתְּ
אַתֶּם

Ego, *Commun.* אָנוֹכִי / אֲנִי

HAbetis in hoc Lexico Voces Hebræas, non quidem omnes, ſed tamen præcipuas, & quæ crebriùs occurrunt, ſic certo judicio ſelectas, atque iſthâc contractiori formâ excuſas, ut non tantùm compendiosè, citraque moleſtiam vobiſcum circumferre, ſed & quilibet ſuam portionem faciliùs ediſcere poſſitis.

Non autem ſemper Radices, ſed aliquando Derivata exſcripſi, quoties ea uſitatiora eſſe cogitavi. Unde in quærendo, non ad Literas ſerviles Thav & Mem alicubi præmiſſas, ſed ipſas ſubſtantiales thematis conſonas, legitimâ ſerie diſpoſitas, attendere debetis.

Significata duplici Charactere ideò diſcriminavi, ut & inter illa ſciretis, quæ frequentiora eſſent: Ideoque prius diſcenda. Rariora omnia prætermiſi, quia utiliter ignorare poteſtis tamdiu, donec Jobum, Prophetas, adeoque tota Biblia legendo aggrediamini. Modus derivandi & quæ alia hûc pertinere videbuntur, oretenus tradam.

Sejunxi quoque Chaldæa, & in peculiarem Libellum reſervavi. Quod à Danielis & Eſdræ

Abyssus	תְּהוֹם
Medium	תָּוֶךְ
explorare	תּוּר
Caper	תַּיִשׁ
direxit 1080.	תִּכֵּן
suspendit	תָּלָה
Tumulus	תֵּל
Jugiter	תָּמִיד
miratus est	תָּמַהּ
sustentavit 1085.	תָּמַךְ
Heri	אֶתְמוֹל
Perfectus	תָּמִים
Palma	תָּמָר
Draco	תַּנִּין
Furnus 1090.	תַּנּוּר
Abominatio	תּוֹעֵבָה
erravit	תָּעָה
Novacula	תַּעַר
Pomum	תַּפּוּחַ
Tympanum 1095.	תֹּף
consuit	תָּפַר
prehendit	תָּפַשׂ
correxit	תִּקֵּן
fixit	תָּקַע
Fortis 1100.	תַּקִּיף
Novem	תֵּשַׁע
Habetis	[illegible]

Saccus	שַׂק
sedulus fuit	שָׁקַד
potavit *1055.*	הִשְׁקָה
quievit	שָׁקַט
Pondus	מִשְׁקָל
prospexit	נִשְׁקַף
abominatio	שֶׁקֶץ
mendacium 1060.	שֶׁקֶר
ussit	שָׂרַף
reptile	שֶׁרֶץ
Sibilus	שְׁרֵקָה
Radix	שֹׁרֶשׁ
ministravit 1065.	שֵׁרֵת
sex	שֵׁשׁ
bibit	שָׁתָה
plantavit.	שָׁתַל

ת

desideravit	תָּאַב
Ficus 1070.	תְּאֵנָה
Forma	תֹּאַר
Arca	תֵּבָה
Orbis	תֵּבֵל
Palea	תֶּבֶן
Inane 1057.	תֹּהוּ

tres שלוש
Cæli שמים
Nomen שם
perdidit 1030. השמיד
Lætitia שמחה
sinistra שמאל
desolatus est שמם
pinguedo שמן
octo *1035.* שמנה
audivit שמע
custodivit שמר
Dens שן
odit שנא
Annus *1040.* שנה
duo שנים
respexit שעה
innixus est נשען
Porta שער
Pilus 1045. שער
Labium שפה
Ancilla שפחה
Judicavit שפט
Fudit שפך
Humilis *1050.* שפל
pulcher fuit שפר
Buccina שופר

adversatus est שטן
exundavit שטף
Præfectus שטר
Jacuit שכב
oblitus est *1005.* שכח
Orbus fuit שכל
Prosper fuit שכל
Intellexit השכיל
Ingenium שכל
manè surrexit השכים
Humerus 1011. שכם
habitavit שכן
ebrius fuit שכר
Merces שכר
Nix 1015. שלג
Tranquillitas שלו
misit שלח
Mensa שלחן
Dominium שלטון
abjecit *1020.* השליך
spoliavit שלל
perfecit שלם
Pax שלום
Vestis שלמה
Idem 1025. שמלה
strinxit שלף

Vanitas 975. שָׁוְא
redire שׁוּב
reduxit הֵשִׁיב
æqualis fuit שָׁוָה
inclinari שׁוּחַ
meditari 980. שׂוּחַ
Scutica שׁוֹט
sepire שׂוּךְ
ponere שׂוּם
vociferari שׁוַע
conterere 985. שׁוּף
appetere שׁוּק
canere שׁוּר
Canticum שִׁיר
Bos שׁוֹר
Princeps 990. שַׂר
lætari שׂוּשׂ
ponere שׁוּת
incurva- tus fuit הִשְׁתַּחֲוָה
natavit שָׂחָה
mactavit 995. שָׁחַט
lusit שָׂחַק
niger שָׁחֹר
Aurora שַׁחַר
corruptio שַׁחַת
expandit 1000. שָׁטַח
שָׂטָן

rogavit שָׁאַל
Sepulchrum שְׁאוֹל
hausit 950. שָׁאַב
Reliquus שְׁאָר
Fermentum שְׂאֹר
Captivitas שְׁבִי
laudavit שָׁבַח
Virga 955. שֵׁבֶט
Spica שִׁבֹּלֶת
Septem שֶׁבַע
Satur fuit שָׂבַע
juravit נִשְׁבַּע
fregit 960. שָׁבַר
Annona שֶׁבֶר
speravit שִׂבֵּר
cessavit שָׁבַת
elatus fuit שָׂגַב
erravit 965. שָׁגַג
Idem שָׁגָה
prospexit הִשְׁגִּיחַ
Concubina שֵׁגָל
Fœtus שֶׁגֶר
Mamma 970. שַׁד
Omnipotens שַׁדַּי
dæmon שֵׁד
Campus שָׂדֶה
Pecus שֶׂה

lapidavit רָגַם
Momentum רֶגַע
tumultuatus est רָגַשׁ
dominatus est 900. רָדָה
Sopor תַּרְדֵּמָה
persecutus est רָדַף
litigare רוּב
inebriatus est רָוָה
Spiritus 905. רוּחַ
exaltari רוּם
malum רַע
currere רוּץ
pauper רָשׁ
Latitudo 910. רֹחַב
misertus est רִחֵם
Uterus רֶחֶם
lavit רָחַף
procul רָחוֹק
Odor 915. רֵיחַ
clanxit הֵרִיעַ
evacuavit הֵרִיק
mollis רַךְ
equitavit רָכַב
Delator 920. רָכִיל
Jecit רָמָה
Dolus מִרְמָה
Reptile רֶמֶשׂ

cantilavit רָנַן
Socius 925. רֵעַ
Famelicus רָעֵב
Tremor רַעַד
pavit רָעֲדָה
Tonitru רַעַם
Viridis 930. רַעֲנָן
tremuit רָעַשׁ
sanavit רָפָא
remissus fuit רָפָה
voluit רָצָה
occidit 935. רָצַח
perforavit רָצַע
putrivit רָקַב
saliit רָקַד
condivit רָקַח
acu pinxit 940. רָקַם
expandit רָקַע
Improbus רָשָׁע
Pruna רֶשֶׁף
Rete רֶשֶׁת

ש

Hausit 945. שָׁאַב
rugiit שָׁאַג
Vastatio שׁוֹאָה

Intimum	קֶרֶב
Oblatio *875.*	קָרְבָּן
accidit	קָרָה
Urbs	קִרְיָה
glabravit	קָרַח
Cornu	קֶרֶן
rupit 880.	קָרַע
nictavit	קָרַץ
auſcultavit	הִקְשִׁיב
durus	קָשֶׁה
Veritas	קֹשֶׁט
ligavit *885.*	קָשַׁר
Arcus	קֶשֶׁת

ר

Vidit	רָאָה
Caput	רֹאשׁ
Primus	רִאשׁוֹן
Principiū 890.	רֵאשִׁית
multus	רַב
quatuor	אַרְבַּע
cubavit	רָבַץ
commotus fuit	רָגַז
obtrectavit 895.	רָגַל
Pes	רֶגֶל
	רָגַם

Fons	מָקוֹר
parvus	קָטוֹן
Suffitus	קְטֹר
Æſtas	קַיִץ
Paries 855.	קִיר
levis fuit	קָלַל
maledixit	קִלֵּל
Funda	קֶלַע
Farina	קֶמַח
Pugillus 860.	קֹמֶץ
invidit	קִנֵּא
Zelus	קִנְאָה
nidus	קֵן
acquiſivit	קָנָה
poſſeſſio 865.	מִקְנֶה
Ariolus	קֹסֵם
Finis	קֵץ
amputavit	קָצָה
Fervor iræ	קֶצֶף
brevis 870.	קָצַר
Frigus	קַר
vocavit	קָרָא
appropinquavit	קָרַב

arctare	צור
Collum 805.	צואר
Anxietas	צרה
Candidus	צח
risit	צחק
Flos	ציץ
Umbra 810.	צל
assavit	צלה
prosper fuit	צלח
Imago	צלם
Costa	צלע
Sitis 815.	צמא
Copula	צמד
Germen	צמח
Lana	צמר
Clypeus	צנה
Gressus 820.	צעד
clamavit	צעק
parvus	צעיר
speculatus est	צפה
abscondit	צפן
Septentrio 825.	צפון
Avis	צפור
Unguis	צפרן
Necessitas	צורך
conflavit	צרף
ligavit 830.	צרר

ק

Accepit	קבל
collegit	קבץ
sepelivit	קבר
antevertit	קדם
Oriens 835.	קדם
atratus fuit	קדר
Sanctus	קדוש
Sanctitas	קדש
Cœtus	קהל
Linea 840.	קו
vomere	קוא
expectavit	קוה
Spes	תקוה
fastidire	קוט
Vox 845.	קול
surgere	קום
locus	מקום
tadere	קוץ
Spina	קוץ
fodere 850.	קור
	מקור

oravit	הִתְפַּלֵּל
Preces	תְּפִלָּה
Statera 755.	פֶּלֶס
respexit	פָּנָה
Facies	פָּנִים
Transitus	פֶּסַח
Claudus	פִּסֵּחַ
sculptile 760.	פֶּסֶל
fecit	פָּעַל
Opus	פֹּעַל
Vulnus	פֶּצַע
visitavit	פָּקַד
Præfectus 765.	פָּקִיד
aperuit	פָּקַח
juvencus	פַּר
separavit	פָּרַד
Flos	פָּרַח
Fructus 770.	פְּרִי
divisit	פָּרַס
rupit	פָּרַץ
laceravit	פָּרַק
exposuit	פָּרַשׁ
expandit 775.	פָּרַשׂ
spoliavit	פָּשַׁט
prævaricatꝰ est	פָּשַׁע
Linum	פִּשְׁתָּה

persuasus fuit	פָּתָה
fatuus *780.*	פְּתִי
aperuit	פָּתַח
Ostium	פֶּתַח
Clavis	מַפְתֵּחַ
frustum	פַּת
Filum 785.	פָּתִיל
Interpretatus fuit	פָּתַר

צ

Pecudes	צֹאן
Exercitus	צָבָא
Decus	צְבִי
Color 790.	צֶבַע
Digitus	אֶצְבַּע
congessit	צָבַר
Latus	צַד
Justitia	צֶדֶק
Justus *795.*	צַדִּיק
justificavit	הִצְדִּיק
Lumen	צֹהַר
venari	צוּד
præcepit	צִוָּה
Præceptum 800.	מִצְוָה
jejunium	צוֹם
Favus	צוּף
Angustia	צוּק

צור

Testis עד
Ornatus עדי
Voluptas עדן
Grex עדר
Lens 655. עדש
Placenta עוגה
Perversitas עון
Iniquitas עול
Habitaculum מעון
volare 660. עוף
Avis עוף
evigilare עור
Cœcus עור
pervertit עות
Capra *665.* עז
deseruit עזב
roboravit עזז
juvit עזר
Stylus עט
amicivit 670. עטה
operuit עטף
cinxit עטר
Oculus עין
Fons מעין
Fessus 675. עיף
Urbs עיר

Pullus asini עיר
Mus עכבר
ascendit עלה
obtulit 180. העלה
Excelsus עליון
Folium עלה
Parvulus עולל
Seculum עולם
Virgo 685. עלמה
exultavit עלץ
stetit עמד
Labor עמל
profundus fuit עמק
Manipulus 690. עמר
Uva ענב
Delicia ענג
respondit ענה
afflixit ענה
Mansuetus 695. ענו
Pauper עני
Nubes ענן
torques ענק
mulcta ענש
Pulvis *700.* עפר
Lignum עץ
Dolor עצב
piger עצל

עצם

flavit	נָשַׁף
osculatus est	נָשַׁק
Aquila	נֶשֶׁר
Semita 605.	נָתִיב
Effusus est	נִתַּךְ
dedit	נָתַן
avulsit	נָתַק
extirpavit	נָתַשׁ

ס

Ingurgitavit 610.	סָבָא
circumdedit	סָבַב
bajulavit	סָבַל
clausit	סָגַר
Ordo	סֵדֶר
retrocedere 615.	סוּג
Arcanum	סוֹד
Equus	סוּס
Finis	סוֹף
recedere	סוּר
negotiatus est 620.	סָחַר
Scoria	סִיג
texit	סָכַךְ
Tugurium	סֻכָּה
stolidus	סָכָל
obturavit 625.	סָכַר
condonavit	סָלַח
aggeravit	סָלַל
Scala	סֻלָּם
pervertit	סִלֵּף
fulcivit 630.	סָמַךְ
Turbo	סַעַר
planxit	סָפַד
Limen	סַף
plausit	סָפַק
numeravit 635.	סָפַר
Liber	סֵפֶר
lapidavit	סָקַל
Eunuchus	סָרִיס
Refractarius	סוֹרֵר
Hyems 640.	סְתָו
obstruxit	סָתַם
latuit	סָתַר

ע

Nubes	עָב
Servus	עֶבֶד
Pignus 645.	עֲבוֹט
transiit	עָבַר
Funis	עֲבוֹת
Vitulus	עֵגֶל
Plaustrum	עֲגָלָה
Seculum 650.	עַד

עַד

fugere	ניס
agitari 550.	נוּעַ
stillare	נוּף
Lucerna	נוּר
fluxit	נָזַל
Monile	נֶזֶם
separavit 555.	נָזַר
possedit	נָחַל
Torrens	נַחַל
consolatus est	נִחַם
Æs	נְחֹשֶׁת
inclinavit 560.	נָטָה
Lectus	מִטָּה
Baculus	מַטֶּה
tulit	נָטַל
plantavit	נָטַע
stillavit 565.	נָטַף
omisit	נָטַשׁ
percussit	הִכָּה
coram	נֹכַח
agnovit	נִכַּר
Alienus 570.	נֵכָר
circumcidit	נָמַל
apprehendit	נָסַג
tentavit	נִסָּה
libavit 675.	נָסַךְ
Signum 675.	נֵס
Profectus est	נָסַע
Calceus	נַעַל
Amœnus	נָעִים
Puer	נַעַר
flavit 580.	נָפַח
cecidit	נָפַל
sparsus est	נָפַץ
Anima	נֶפֶשׁ
vicit	נָצַח
Æternitas 585.	נֵצַח
evasit	נָצַל
eripuit	הִצִּיל
custodivit	נָצַר
perforavit	נָקַב
Fœmina 590.	נְקֵבָה
Punctatum	נָקֹד
Innocens	נָקִי
vindicavit	נָקַם
tulit	נָשָׂא
decepit 595.	הִשִּׁיא
attigit	הִשִּׂיג
oblitus est	נָשָׁה
Mulieres	נָשִׁים
momordit	נָשַׁךְ
Usura 600.	נֶשֶׁךְ
Halitus	נְשָׁמָה

נָשַׁף

Rex	מֶלֶךְ
locutus est	מִלֵּל
numeravit	מָנָה
Munus	מִנְחָה
prohibuit 500.	מָנַע
liquefecit	הִמְסָה
miscuit	מָסַךְ
dissolvit	מָסַס
tradidit	מָסַר
vacillavit 505.	מָעַד
viscera	מֵעִים
invenit	מָצָא
Arx	מְצַד
Baculus	מַקֵּל
rebellavit 510.	מָרַד
glabravit	מָרַט
extersit	מָרַק
amarus	מַר
unxit	מָשַׁח
CHRISTUS 515.	מָשִׁיחַ
traxit	מָשַׁךְ
praefuit	מָשַׁל
similis fuit	נִמְשַׁל
Parabola	מָשָׁל
palpavit 520.	מָשַׁשׁ
Homines	מְתִים
dulce	מָתוֹק

נ

Dictum	נְאֻם
adulteravit	נָאַף
irritavit 525.	נָאַץ
gemuit	נָאַק
Propheta	נָבִיא
respexit	נִבַּט
cecidit	נָבֵל
stultus 530.	נָבָל
Splendor	נֹגַהּ
Melodia	נְגִינָה
tetigit	נָגַע
percussit	נָגַף
accessit 535.	נָגַשׁ
Spontaneus	נָדִיב
profugit	נָדַד
impulit	נָדַח
dispulit	נָדַף
Votum 540.	נֶדֶר
duxit	נָהַג
deduxit	נָהַל
rugiit	נָהַם
Fluvius	נָהָר
vagari 545.	נוּד
Habitaculum	נָוֶה
Quies	נוֹחַ
dormitare	נוּם

Mutuò accepit 450.	לָוָה
Tabula	לוּחַ
obvolvere	לוּט
pernoctare	לוּן
Gula	לוֹעַ
deridere 455.	לוּץ
depsere	לוּשׁ
Maxilla	לְחִי
Panis	לֶחֶם
Bellum	מִלְחָמָה
oppressit 460.	לָחַץ
mussitavit	לָחַשׁ
acuit	לָטַשׁ
Nox	לַיִל
Leo	לַיִשׁ
cepit 465.	לָכַד
didicit	לָמַד
docuit	לִמֵּד
subsannavit	לָעַג
Barbarus	לוֹעֵז
accepit *470.*	לָקַח
collegit	לָקַט
linxit	לָקַק
Lingua	לָשׁוֹן
	מ
Centum	מֵאָה
renuit 475.	מֵאֵן
sprevit	מָאַס
mensus est	מָדַד
Festinus	מָהִיר
liquefieri	מוּג
nutare *480.*	מוּט
circumcidere	מוּל
Macula	מוּם
Gluma	מוֹץ
recedere	מוּשׁ
mori *485.*	מוּת
Mors	מָוֶת
abstersit	מָחָה
Pluvia	מָטָר
Aquæ	מַיִם
Species 490.	מִין
mutavit	הֵמִיר
vendidit	מָכַר
plenus	מָלֵא
Sal	מֶלַח
evasit 495.	נִמְלַט

מָלַךְ

Mendacium כָּזָב
abnegavit כָּחַשׁ
Stella *405.* כּוֹכָב
clausit כָּלָא
Canis כֶּלֶב
finiri כָּלָה
Vas כְּלִי
perfecit 410. כָּלַל
Sponsa כַּלָּה
omnis כֹּל
Ignominia כְּלִמָּה
cognominavit כִּנָּה
collegit *415.* כָּנַס
depressit הִכְנִיעַ
Ala כָּנָף
Cithara כִּנּוֹר
Thronus כִּסֵּא
texit *420.* כָּסָה
stultus כְּסִיל
Spes כֶּסֶל
Argentum כֶּסֶף
Indignatio כַּעַס
duplicavit 425. כָּפַל
Vola כַּף

expiavit כִּפֵּר
Leunculus כְּפִיר
fodit כָּרָה
Vinea *430.* כֶּרֶם
excidit כָּרַת
Agnus כֶּשֶׂב
impegit כָּשַׁל
præstigiis usus est כִּשֵּׁף
Rectus 433. כָּשֵׁר
scripsit כָּתַב
Tunica כְּתֹנֶת
Corona כֶּתֶר
contudit כָּתַשׁ
contrivit 440. כָּתַת

ל

Angelus מַלְאָךְ
Opus מְלָאכָה
Leo לָבִיא
Cor לֵבָב
Albus 445. לָבָן
Luna לְבָנָה
Later לְבֵנָה
vestiri לָבַשׁ
Flamma לַהַב לַהַט

Mare	יָם
Dextra	יָמִין
Columba	יוֹנָה
suxit 355.	יָנַק
fundavit	יָסַד
addidit	יָסַף
erudiit	יָסַר
indixit	יָעַד
Festivitas 360.	מוֹעֵד
profuit	הוֹעִיל
lassus	יָעֵף
consuluit	יָעַץ
Sylva	יַעַר
pulcher 365.	יָפֶה
Prodigium	מוֹפֵת
exivit	יָצָא
eduxit	הוֹצִיא
formavit	יָצַר
Torcular 370.	יֶקֶב
preciosus	יָקָר
illaqueavit	יָקַשׁ
timuit	יָרֵא
descendit	יָרַד
jecit 375.	יָרָה
docuit	הוֹרָה
Lex	תּוֹרָה
Luna	יָרֵחַ
Femur	יָרֵךְ
Olus 380.	יָרָק
hæres fuit	יָרַשׁ
sedit	יָשַׁב
est	יֵשׁ
dormivit	יָשַׁן
Salus 385.	יֶשַׁע
salvavit	הוֹשִׁיעַ
rectus	יָשָׁר
Clavus	יָתֵד
Pupillus	יָתוֹם
residuum 390.	יֶתֶר
	כ
Dolor	כְּאֵב
Gravis	כָּבֵד
Gloria	כָּבוֹד
Compes	כֶּבֶל
lavit 395.	כִּבֵּס
subegit	כָּבַשׁ
Ovis	כֶּבֶשׂ
caligavit	כָּהָה
Sacerdos	כֹּהֵן
Vires 400.	כּוֹחַ
aptare	כּוּן
Calix	כּוֹס
כָּזַב	

Rivus יְאוֹר
Proventus יְבוּל
Glos יְבָמֶת
exaruit 330. יָבֵשׁ
Mæror יָגוֹן
fatigatus est יָגַע
metuit יָגֹר
Manus יָד
jecit 335. יָדָה
confessus est הוֹדָה
novit יָדַע
DEUS יָהּ
Dies יוֹם
unicus 340. יָחִיד
speravit יָחַל
incaluit יָחַם
Genealogia יַחַשׂ
benefecit הֵיטִיב
Vinum 345. יַיִן
arguit הוֹכִיחַ
potuit יָכוֹל
peperit יָלַד
Puer יֶלֶד
ivit 350. יָלַךְ
ejulavit הֵילִיל

Probrum חֶרְפָּה
Faber חָרָשׁ
Surdus חֵרֵשׁ
cogitavit 305. חָשַׁב
Tenebræ חֹשֶׁךְ
cupivit חָשַׁק
Sigillum חוֹתָם
Gener חָתָן
consternavit 310. חָתַת

ט

Mactavit טָבַח
intinxit טָבַל
immersit טָבַע
purus טָהוֹר
bonus 315. טוֹב
moluit טָחַן
Ros טַל
Agnus טָלֶה
inquinatus fuit טָמֵא
abscondidit 320. טָמַן
erravit טָעָה
gustavit טָעַם
Ratio טַעַם
parvulus טַף
Fatigatio 325. טוֹרַח
rapuit טָרַף

Injuria חָמָס
Fermentatum חָמֵץ
Lutum חֹמֶר
Asinus חֲמוֹר
quinque *280.* חָמֵשׁ
Castrametatus est חָנָה
dedicavit חָנַךְ
misertus est חָנַן
hypocrita חָנֵף
Benignitas *285.* חֶסֶד
confidit חָסָה
indiguit חָסֵר
festinavit חָפַז
voluit חָפֵץ
puduit 290. חָפֵר
scrutatus est חָפַשׂ
dimidium חֲצִי
Sagitta חֵץ
Atrium חָצֵר
Statutum 295. חֹק
investigavit חָקַר
Gladius חֶרֶב
tremuit חָרַד
exarsit חָרָה
æstus iræ *300.* חָרוֹן
anathema חֵרֶם

Dolor 250. חִיל
festinare חוּשׁ
vidit חָזָה
validus חָזָק
Sus חֲזִיר
peccavit *255.* חָטָא
Peccatum חֵטְא
Triticum חִטָּה
vivus חַי
vixit חָיָה
Vita *260.* חַיִּים
Vires חַיִל
Sinus חֵיק
exspectavit חִכָּה
Sapiens חָכָם
Adeps 265. חֵלֶב
Morbus חֳלִי
profanavit חִלֵּל
incepit הֵחֵל
Somnium חֲלוֹם
mutavit 270. חָלַף
liberavit חָלַץ
Pars חֵלֶק
desideravit חָמַד
pepercit חָמַל
incaluit 275. חָמַם

חֶרְפָּה

Templum 200.	הֵיכָל
ambulavit	הָלַךְ
laudavit	הִלֵּל
Laus	תְּהִלָּה
Turba	הָמוֹן
vertit 205.	הָפַךְ
occidit	הָרַג
concepit	הָרָה
Mons	הַר
	ז
Lupus	זְאֵב
musca 210.	זְבוּב
Sacrificium	זֶבַח
Altare	מִזְבֵּחַ
Superbus	זֵד
Aurum	זָהָב
splendor 215.	זֹהַר
alienus	זָר
oliva	זַיִת
purus fuit	זָכָה זָכַךְ
meminit	זָכַר
memoria 220.	זֵכֶר
masculus	זָכָר
facinus	זִמָּה
Tempus	זְמַן
cecinit	זָמַר
Psalmus 225.	מִזְמוֹר
Scortum	זוֹנָה
Indignatio	זַעַם
clamavit	זָעַק
Senex	זָקֵן
barba 230.	זָקָן
sparsit	זָרָה זָרַק
Indigena	אֶזְרָח
Oriens	מִזְרָח
Semen	זֶרַע
brachium 235.	זְרוֹעַ
	ח
Dolor	חֵבֶל
Funis	חֶבֶל
Socius	חָבֵר
ligavit	חָבַשׁ
Festum 240.	חַג
cinxit	חָגַר
cessavit	חָדַל
conclave	חֶדֶר
novus	חָדָשׁ
Mensis 245.	חֹדֶשׁ
Debitor	חוֹב
Ænigma	חִידָה
filum	חוּט
parturire	חוּל

Vitis 150.	גֶּפֶן
Sors	גּוֹרָל
Os, ossis	גֶּרֶם
area	גֹּרֶן
minuit	גָּרַע
Guttur 155.	גָּרוֹן
expulit	גָּרַשׁ
Imber	גֶּשֶׁם
torcular	גַּת

ד

Ursus	דֹּב
adhæsit 160.	דָּבַק
locutus est	דִּבֵּר
verbum, res	דָּבָר
desertum	מִדְבָּר
Mel	דְּבַשׁ
Piscis 165.	דָּג
vexillum	דֶּגֶל
frumentum	דָּגָן
Amicus	דּוֹד
silere	דּוּם
judicare 170.	דּוּן
Judicium	דִּין
Provincia	מְדִינָה
habitare	דּוּר
Ætas	דּוֹר
triturare 175.	דּוּשׁ
impulit	דָּחָה
sufficiens	דַּי
contrivit	דִּכָּא
attenuatus est	דַּל
subsiliit 180.	דָּלַג
arsit	דָּלַק
ostium	דֶּלֶת
sanguis	דָּם
similis fuit	דָּמָה
siluit 185.	דָּמַם
lachryma	דֶּמַע
via	דֶּרֶךְ
inquisivit	דָּרַשׁ
herba 190.	דֶּשֶׁא
pinguis	דָּשֵׁן
jus	דָּת

ה

Vanitas	הֶבֶל
meditatus est	הָגָה
honor 195.	הָדָר
decus	הוֹד
fuit	הָוָה
Opes	הוֹן
fuit	הָיָה
	הֵיכָל

Ferrum	בַּרְזֶל
fugit 100.	בָּרַח
benedixit	בֵּרַךְ
Fulgur	בָּרָק
Fœdus	בְּרִית
elixavit	בָּשַׁל
Aroma 105.	בֶּשֶׂם
Caro	בָּשָׂר
annunciavit	בִּשֵּׂר
Filia	בַּת
Virgo	בְּתוּלָה
	ג
Excelluit 110.	גָּאָה
redemit	גָּאַל
Gibbus	גַּב
altus	גָּבֹהַּ
Terminus	גְּבוּל
Scyphus 115.	גָּבִיעַ
prævaluit	גָּבַר
Vir	גֶּבֶר
potens	גִּבּוֹר
Tectum	גָּג
hœdus 120.	גְּדִי
crevit	גָּדַל
magnus	גָּדוֹל
turris	מִגְדָּל
blasphemavit	גִּדֵּף
sepsit 125.	גָּדַר
Corpus	גֵּו
Gens	גּוֹי
exultare	גִּיל
exspiravit	גָּוַע
habitavit 130.	גּוּר
peregrinus	גֵּר
rapuit	גָּזַל
secuit	גָּזַר
Pruna	גַּחֶל
vallis 135.	גַּיְא
migravit	גָּלָה
Exilium	גָּלוּת
rasit	גִּלַּח
volvit	גָּלַל
Circulus 140.	גַּלְגַּל
Glomus	גּוֹלֶם
retribuit	גָּמַל
perfecit	גָּמַר
furatus est	גָּנַב
hortus 145.	גַּן
protexit	גָּנַן
clypeus	מָגֵן
fastidivit	גָּעַל
increpavit	גָּעַר

collegit	אסף
ligavit	אסר
Cinis	אפר
thesaurus	אוצר
insidiae 50.	ארב
Leo	ארי
Cedrus	ארז
Semita	ארח
longitudo	ארך
Terra 55.	ארץ
maledixit	ארר
Ignis	אש
Fœmina	אשה
reatus	אשם
beatitudines 60	אשרי
Uxor.	אשת
	ב
Puteus	באר
fœtuit	באש
vestis	בגד
separavit 65.	הבדיל
turbavit	בהל
Jumentum	בהמה
venire	בוא
contemptus	בוז
intelligere 70.	בון
Prudentia	בינה
erubescere	בוש
sprevit	בזה
diripuit	בזז
probavit 75.	בחן
elegit	בחר
Juvenis	בחור
confidit	בטח
cessavit	בטל
Venter 80.	בטן
Domus	בית
flevit	בכה
Primogenitus	בכור
inveteravit	בלה
confudit 85.	בלל
absorpsit	בלע
aedificavit	בנה
Filius	בן
Dominus	בעל
exarsit 90.	בער
Quaestus	בצע
Vindemia	בציר
scidit	בקע
manè	בקר
armentum 95.	בקר
quaesivit	בקש
Filius, purus	בר
creavit	ברא

ברזל

Sequitur nunc

LEXICI COMPENDIUM.

א

אָב	Pater
אָבַד	periit
אֶבְיוֹן	*Egenus*
אָבַל	*luxit*
אֶבֶן	Lapis 5.
אֵבוּס	*præsepe*
אָדַם	*rubuit*
אָדָם	Homo
אֲדָמָה	humus
אָדוֹן	Dominus 10.
אַדִּיר	*magnificus*
אָהַב	amavit
אֹהֶל	tentorium
אִוָּה	*desideravit*
אֱוִיל	*stultus* 15.
אָוֶן	*nequitia*
אוֹר	Lux
אוֹת	*signum*
אֹזֶן	auris
אָח	Frater 20.
אֶחָד	unus
אָחַז	*apprehendit*
אַחֵר	*alius*
אָחוֹת	*Soror*
אוֹיֵב	inimicus 25.
אַיִל	*Aries*
אִישׁ	*Vir, aliquis*
אֵל	*Deus, fortis*
אָכַל	edit
הֶאֱכִיל	*cibavit* 30.
אֱלוֹהַּ	*DEUS*
אִלֵּם	*mutus*
אַלְמָנָה	*vidua*
אָלַף	*didicit*
אֶלֶף	mille 35.
אֵם	Mater
אָמַן	*nutrivit*
הֶאֱמִין	credidit
אָמַר	dixit
אִמְרָה	*sermo* 40.
אֱמֶת	Veritas
אַף	*Ira, facies*
אָנַשׁ	*ægrotavit*
אֱנוֹשׁ	Homo
אֲנָשִׁים	*homines* 45.

אָסַף

commentus fuero. Quid enim nunc intereſt, an verum ſit, modò utile?

בָּנָה *ποιέω*, ædificans כְּלִי *χέλυς*, vas Muſicum,

מָטָר Pluvia, *maturans fruges*,

סֵפֶר Sphæra, *numeranda*,

אוֹצָר Acervus theſaurarius,

בְּרָכָה precor benedictionem,

דֶּשֶׁן denſa pinguedo, זְאֵב ſævus Lupus,

חֶרֶט Stylus, *quo in Charta ſcribitur*,

פֶּלֶג Rivus, *in Pelagum fluens*,

לִין pernoctare *apud Lenonem*,

כֶּלַח gelu ſenectutis גִּלַּח raſit ad calvitiem.

יָגַע fatigari labore, jagen/

הֵעִיד teſtari, mit dem Eid/

לֵב & לֵבָב Cor, das lebt/

אֵשׁ Ignis, *relinquens* äſchen/

בּוּס conculcare mit dem Fuß/

חוֹפֶשׁ Hübſche/ Libertas,

אָפָה coxit im Ofen/

אֶרֶץ Terra, darinnen viel Ertz/

בָּמוֹת excelſum, wie ein Baum/

כִּלַּפּוֹת mallei, damit man klopfft/

פַּרְעֹשׁ Pulex, hüpffet wie ein Froſch/

שֵׁד Dæmon, thut Schaden.

Ignoſcant tetrici Catones, quod commodo Tyronum ſic ineptio.

Sequi-

leihen	לָוָה	graſſari	גָּרַשׁ
quetſchen	כָּתַשׁ	gaudeo	חָדָה
gűnnen	חָנַן	quia	כִּי
miſchen	מָזַג	Pellex	פִּלֶגֶשׁ
verlachen	לָעַג	ejulare }	הֵילִיל
Haack	חוֹחַ	heulen }	
Löw	לָבִיא	bulen	בָּעַל
Feuer	בַּעַר	ſchauen	שָׁעָה
Achſel	אָצִיל	rauſchen	רַעַשׁ

6. Quandoque mixtim plura ejusmodi ſimul contingunt.

Tunc Originis Ratio eſt obſcurior; Ideò nolim omnia pro certis venditare, ut:

Luna	לְבָנָה	ἀγαλλιάομαι	גִּיל
fido	בָּטַח	κλῆρος	גּוֹרָל
Caſtus	קָדוֹשׁ	ἀσελγὴς	שֶׁגֶל
Welt	חֶלֶד & תֵּבֵל	σκολιὸς	כְּסִיל
Grab	קֶבֶר	Venter	בֶּטֶן
Carmaſin	כַּרְפַּס	Vagio	בָּכָה

7. Licet etiam veriſimiliter talia fingere.

Modò memoria ſic conſulatur, cui tota hæc Tractatio inſervit: quia in hòc ſterili Vocabulorum Studio, præſertim apud adultiores, hebetior eſt, niſi ejusmodi conceptis imaginationibus acuatur. Præibo Diſcipulis hîc viam, ſed pacto non ridendi, ſi quid abſurdiuſculè com-

Vel inſeritur, *ut:*

Strom	זֶרֶם	ἄγχω	אָנַח
tünchen	טוּחַ	ſpolio	שָׁלַל
ſtreuen	זָרָה	ſpargo	זָרַק

5. *Vel* poſtponitur, *ut:*

Æſtus	אֵשׁ	ἰσχὺς	אִישׁ
particula	פֶּרֶם	τύπτω	תָּפַף
Kiſt	כִּיס	κράζω	קָרָא
		Simulachrum	סֶמֶל

5. *Vel* mutatur in cognatam.

Quæ aut eſt ejusdem Organi, *ut:*

metior	מָדַד	πάλαι	בָּלָה
Fucus	פּוּךְ	καλέω	קוֹל
Copula	כֶּבֶל	καίω	כָּוַת
Glatz	גָּלַשׁ	ῥέω	רָוַת
Gatter	גָּדֵר	τρέχω	דָּרַךְ
Sieben	שֶׁבַע	βασιλεύω	מָשַׁל
Schiffern	שִׁבֵּר	ἀγαπάω	עָגַב
hudlen	חָתַל	σύριγξ	שְׁרֵקָה
Dück	תּוֹךְ	Αὐλὴ	} אֹהֶל
über	עָבַר	Aula	
ſchöpffen	{ שָׁאַב		
	שָׁאַף	Ferus	פֶּרֶא
		Camelus	גָּמָל
Pfütz	בֹּץ	purus	בַּר

Aut cognati ſoni, *ut:*

κάρφω	חָרַב	κολακεύω	חָלַק
גָּרַשׁ			

morsit	זָרַם	evulsit	שָׁלַף

Aut Arbitrariè, *ut:*

bajulus	סַבָּל	ἐγγὺς	נָגַשׁ
Ordo	טוּר	ἐρωτάω	עָתַר
kurtz	קָצַר	Senex	זָקֵן
Zwibel	בָּצָל	sparsit	פִּזַּר
Stab	שֵׁבֶט	scando	נָסַק
Herd	עֵדֶר	fascino	שָׁכַף
Kram	מֶכֶר	cribrum	מִכְבָּר
Schaf	כֶּשֶׂב & כֶּבֶשׂ		

3. Sæpè una tollitur, *ut:*

carus	יָקָר	Νοσέω	אָנַשׁ
hol	חָלָל	σοφὸς	אַשָּׁף
lecken	לָקַק	χυλὸς	אֹכֶל
haschen	אָחַז	ὄρος	הָרָר
fallen	נָפַל	λέσχη	לָשׁוֹן
dammen	אָטַם	μαθέω	לָמַד
reissen	חָרַם	τηρέω	נָטַר
boren	חָפַר	δίκαιος	צַדִּיק
gürten	חָגַר	vilis	הֶבֶל
harren.	אָחַר	cavo	נָקַב
		tulit	נָטַל

4. Aut assumiturnova.

Quæ vel præmittitur, *ut:*

album	לָבָן	ὁράω	רָאָה
Mensch.	אֱנוֹשׁ	amarus	מַר

Vel

Latina.

calumnia	כְּלָם	aggero	אָגַר
nardus	נֵרְדְּ	ornus	אֹרֶן
crocum	כַּרְכֹּם	paro	בָּרָא
ruber	טַבּוּר	glomus	גֹּלֶם
pecora	בְּקָרִים	piger fuit	פִּגֵּר
ſpero	שִׂבֵּר	neco	נָכָה
ſalvus	שָׁלֵו	nuto	נוּט
ſævit	זָעַף	motus	מוּט
cieo	זוּעַ	cornu	קֶרֶן
ſerit.	זָרַע	ſumen	שֶׁמֶן

Germanica.

ſauffen	סָבָא	Amm	אֵם
Seiden	סָדִין	miſchen	מָסַךְ
Schultheiß	שָׁלַט	riechen	רֵיחַ
		Heil	חַיִל
zwicken	צוּק	verhergen	הָרַג
ſchöpffen	שָׁאַב	ſchelffen	שָׁלַף
knien	כָּנַע	hencken	חָנַק

Sola vox שַׂק Saccus *in omnibus Linguis manſit invariata: quod mirum eſt & memorabile.*

2. Aliquando transponitur:

Aut prorſus retrogradè, *ut:*

küſſen	נָשַׁק	πνέω	אָנַף
gehen	נָהַג	gula	לוֹעַ
Bürg	עָרַב	poſtis	פֹּת
שָׁלַף			

In Medio, *expletivas Vocalium*, ו י
In Fine, *Nominum*, ִת ־ה .. ִי ים ות
Verborum, תֶּם תֶּן נוּ ־ה ִי ו תָּ תִּי
Suffixa, כֶם כֶן ך נָה נִי נוּ ם ה הוּ
הֶם הֶן ו י ך

II. ADDE Initio *Imperfectorum Verborum*,
א י נ

Medio *quiescentium*, ו י
geminatorum alteram similem
Fini *Anomalorum* ה נ ת

DE HARMONIA ORIGINUM.

Non dubium est, quin Linguæ omnes ex Hebræa sint ortæ: quod manifesta congruentia in multis prodit. In aliquibus tamen Origo est obscurior. Ut igitur memoriæ Subsidia pares, ad hæc attende.

I. Interdum manet Literarum Ordo:

Exempla Græca:

κλείω	כָּלָא	εἰδέω	יָדַע
χαράττω	חָרַת	πείθω	פָּתָה
ἡδονὴ	עֵדֶן	σκηνόω	שָׁכַן
σημεῖον	סִימָן	σκοπέω	שָׁקַף

Lati-

בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה וָאַיִן

Inquirit Derisor Sapientiam, & non; *scilicet invenit eam.*

CLXXIII. Ellipsis Verbi Substantivi Præsentis est perpetua, *ut:*

1. אֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים

Amici Divitis (*sunt*) multi.

2. *Hunc Defectum plerunque compensant Pronomina, ut:*

יְשׁוּעָתֵךְ אָנִי

Salus tua (*sum*) Ego.

DE RADICIS INVESTIGATIONE.

Non novis indiget præceptionibus; nam qui componere novit, scit etiam resolvere. Ut tamen manuducaris, ad sequentes attende Regulas:

I. *ABJICE* initio,

1. *Formativas Derivatorum*, הָאֱמַנְתִּי
2. *Præfixa*, מֹשֶׁה וְכָלֵב
3. *Verborum Augmenta, Conjugat.* ה נ ה ת
4. *Futurorum*, א י ת נ
5. *Participiorum*, ממרת

in

1. *Hinc tot Polysyndeta & variæ particularum compositiones. Imò toti Libri à superfluo Vau incipiunt: ut Exod. Levitic. Jos. Judic. Samuel. Regum, &c. atque ab eodem omnes versus Libelli, Ruth, tantùm octo exceptis.*

2. *In specie suavis est Pleonasmus præfixi Lamed, post verba quædam intransitiva, ut:*

לֶךְ־לְךָ Ito tibi.

CLXXI. Contra deficiunt aliquando, *ut:*

1. וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַיִם

Et venit (*in* vel *ad*) Jerusalem.

2. *Huc etiam pertinent Asyndeta, ut:*

אָב אֵם Pater (&) Mater.

CLXXII. Adverbium negandi subauditur interdum.

1. *E Membro præcedenti repetendum, ut Psalm. IX. vers. 19.*

תִּקְוַת עֲנִוִּים תֹּאבַד לָעַד

Spes pauperum (*non*) peribit in æternum.

2. *Contra post Adverbia negandi verbum pulchrè reticetur, ut:*

בִּקֵּשׁ K 4

יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ Puer natus est nobis, *pro, nascetur.*

2. *Contra reperitur etiam Futurum pro Præterito, ut:*

גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ

Vitem transferes ex Ægypto, *pro, transtulisti.*

3. *In rebus autem contingentibus indifferenter vel Præteritum vel Futurum ponitur pro Præsenti, quo Hebræi carent, ut:*

אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל tunc canebat Israel.

CLXIX. Infinitivus crebrò nominascit, *ut:*

1. דַּעַת לְנָבוֹן נָקָל Scire intelligenti facilè est, *hoc est,* Scientia.

2. *Interdum etiam pro Verbo Finito ponitur, præsertim in narrationibus & mandatis, ut:*

הַחַיּוֹת רָצוֹא Animalia currere, *hoc est, currebant.*

זָכוֹר אֶת־הַשַּׁבָּת Meminisse Sabbathi, *hoc est, memento.*

CLXX. Præfixa multoties redundant.

Hinc

CLXVI. Multis Singularibus respondet unum Plurale, *ut:*

1. אַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים

Abraham & Sara senes.

2. *Interdum uni Singulari collectivo, ut:* מֵתוּ כָּל־הַצֹּאן mortui sunt totus Grex.

CXLVII. Etiam honoris causâ usurpatur Pluralis pro Singulari, *ut:*

1. אַבְרָהָם אֲדֹנָיו Abraham Domini ejus,

h. e. Dominus, Gen. 24. v. 9.

2. *Huc refertur Vox* אֱלֹהִים, *quæ cum Singulare construitur: quod Mysterio non prorsus caret.*

CLXVIII. In re certò eventura sæpè ponitur Præteritum pro futuro.

1. *Frequens id in Prophetis, quoniam apud DEUM non est Tempus, ut:*

In Latino Vox ſuper *ingratè redundat, quæ tamen elegans eſt in Hebræo.*

CLXIV. Infinitivi Emphaticè cum proprio ſuo Finito conſtruuntur.

Præterito & Futuro ſæpiùs præponuntur, illiusque ſignificationem augent, ut: 1.

מוֹת תָּמוּת moriendo morieris,
hoc eſt, certiſſimè.

Imperativis ferè poſtponuntur; tunc Continuationem notant, ut: 2

גִּילוּ גִּיל exultate exultando,
id eſt, aſſiduè.

II. FIGURATA.

CLXV. Numeri Singulares junguntur Pluralibus: & contra.

Numeros hic accipio non Grammaticè, ſed Arithmeticè, ut:

חָמֵשׁ שָׁנִים quinque Anni,
חֲמִשִּׁים שָׁנָה Quinquaginta Annus,
hoc eſt, Anni.

Mul-

1. *Non numero tantùm & Personâ, ut in cæteris Linguis; quia Hebræi sexum in Verbis quoque discernunt. Supra Regul. XLVII.*

אָמְרָה אִשָּׁה dixit Mulier.

2. *Itaque si discrepant, aliud commodè subintelligendum est, ut:*

אָמַר קֹהֶלֶת dixit Congregatrix, *scil.* נֶפֶשׁ או חָכְמָה Anima *vel* Sapientia.

CLXII. Verba Intransitiva eleganter regunt nomen Homogeneum.

Hoc est, ejusdem Originis, & ab eâdem Radice derivatum, quod emphasin auget, ut:

שָׂמַח שִׂמְחָה lætatus est lætitia.

CLXIII. Affectuum Verba certas trahunt Præpositiones.

Quas Constructiones usu discernere, & ad Lexicon notare oportet, ut:

דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ Adhæsit Anima mea post te, *hoc est*, tibi.

גַּנּוֹתִי עַל הָעִיר protexi super urbem.

קְצַר אַפַּיִם brevis facierum, *h. e.* iraſcibilis.

Quod frequens eſt in Participiis nominaliter acceptis, ut:

עוֹשֵׂה רָע faciens, *h. e.* factor mali.

Aliquando plura concatenantur, ut: 2.

מַעֲשֵׂה עֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃

Opus Miniſterii Domûs DOMINI.

Reperitur etiam Regimen pro abſoluto, ut: 3.

מֵי הַמָּרִים׃ Aquæ amaræ.

CLX. Subſtantivum, cum Adjectivo junctum, ſemper præcedit.

Prorſus contra ſeriem Germanicam, ut: 1.

בֵּן חָכָם Filius ſapiens, ein weiſer Sohn.

Quando autem Adjectivum præcedit, ſubintelligitur Verbum Subſtantivum EST vel SUNT, ut: 2.

יָשָׁר דְּבַר יְהוָה rectum eſt Verbum DOMINI.

Quia Hebræi prædicato plerumque poſtponunt Subjectum, quod in Proverbiis & breviter dictis probè notandum.

CLXI. Verbum Nomini convenit etiam genere.

Non

Notaturque duobus Punctis crassioribus, sic: quibus & Ego pridem Horas XII. occlusi; nunc verò sequens Auctarium adjungo.

APPENDICULÆ Quædam non pœnitendæ.

DE SYNTAXI.

CLIIX. Constructio Hebræa in plerisque congruit cum Latina vel Græca.

Ideò hæc omnia, tanquam nota, præsupponens, non prolixiùs ero, sed obiter tantùm, ubi nonnihil deflectant, indicabo.

I. SIMPLEX.

CLIX. Substantivum cum Substantivo parit Regimen.

1. *De cujus Mutatione supra Regul. XLV. Quamvis autem proprium sit Substantivorum, tamen interdum Activis competit, ut:*

Subscribitur prioribus Literis vocis Poly- 2.
syllabicæ

1. *Post præfixa* ה מ ש *&* ו *convers. F, ut:*
הַהֹלֵךְ ambulans
מֵאָבִינוּ à Patre nostro,
וַאוֹתָךְ & superfui.

2. *Post longas, ante Scheva mobile, ut:* 3.
יָדְעוּ noverunt. *Quâ ratione - · & ·*
defectivè scripta dignoscuntur, ut:
יִרְאוּ *lege* Jireu, *timebunt; non* Jiru, *videbunt.*

3. *Post Breves, ante similem Hatephatam,* 4.
ut: נֶאֱמָן fidelis.
Imò interdum, etsi mutilata fuerit, ut:
יֶהְגֶּה meditabitur.

4. *Sæpè irregulariter. Tunc situ differt à* 5.
Silluk; *quod semper finale est in versu.*

Quando initiali Scheva præponitur, vo- 6.
cant id à mugitu GAIA, ut:
דְּעוּ scitote;
Cum verò duabus vocibus interponitur,
appellant PESIKA, hoc est, Pausam, ut:
אֲשֶׁר׀לֹא qui non;
Nisi stipetur utrinque servo Munach;
tunc enim LEGARME dicitur.

CLVII. SOPH-PASUK claudit omnes versus.

Nota.

SIGNA EUPHONICA.

CLV. Vinculum MACCEPH adhibetur ante, vel post dictiones parvulas.

וְאַף־גַּם־הוּא quin etiam ipse.

1. *Item, quoties sonorum Collisio metuitur, ut:*

יְפֵה־תֹאַר pulcher forma.

2. *Pronunciantur enim tunc plures sic connexæ voces sono continuato, instar unius.*

Nunquam duo Verba copulat, sed cætera quæque.

Privat præcedentem Accentu suo Musico, (nisi fortè quispiam Methego *successerit,) & corripit ultimas longas in Analogas breves, ut:*

כָּל־הָעָם omnis populus,

דַּבֶּר־נָא loquere quæso!
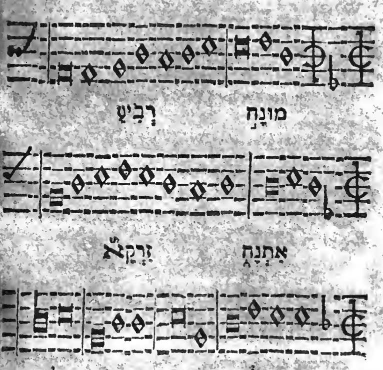
CLVI. Retinaculum METHEG adjungitur tardis prioribus ante contiguas celeriores.

1. *Est retardatæ pronunciationis nota, quod officium præcedenti contrarium.*

Sub-

CLIV. Singuli peculiares habent Melodias.

Quas pagellarum angustia non capit, dudum autem in Tabulis meis exposui, unde plenius cognoscat, qui volet. Interim accipite has frequentiores, quæ continuò usu semper recurrunt.

זָקֵף קָטוֹן מֵרְכָא טִפְחָא סִלּוּק׃

Ad Accentus referuntur

SIGNA

6. 4. *Cùm duplicatur, quod rariusculè fit, dicitur* Mercha *KEPHULA* א֦

7. 5. *DARGA* א֧ *plerumque* Tefirum *antecedit: rarius & mediatè* Refiam.

8. 6. *KADMA* א֨ *ponitur tantùm Initio vocum, & servit quatuor prioribus Principibus.*

9. 7. *Cui TELISCHA* parvum א֩ *plerumque præit.*

10. 8. *JAREACH-BENIOMO, seu Lunula falcata* א֪, *pigerrimus servorum soli* Karne-Parah *ministrat, & hoc quoque rarenter facit.*

11. *De his octo Ministris observa, quòd excludantur ubi spacium deest, nec remotiores tantùm illorum heroum, qui famulitio abundant, sed proximus quisque ac familiarissimus, ubi locus est angustus.*

12. *Quidam tamen in voces Poly-Syllabicas vi se intrudunt, &* Methegi *locum occupant: faciunt hoc* Munach, Kadma, Mercha: *ante* Refia, Sakephkaton, Gerefch, Tiphcha: *unde bini Accentus uni Voci adnascuntur: præsertim in metro, ubi rarior est* Methegi *usus.*

13. *Imitantur id quoque excludendi Principes,* Tiphcha *&* Sarka, *sed tunc servilem induunt naturam.*

CLIV.

9. *GERASCHAIM aliquando nullum, præsente monoſyllabicâ voce unum habet* 11.

א֞ בּ֞

10. *SCHALSCHAELET*, *h. e.* Catena 12.
א֓ *Principum pauperrimus miniſtro caret, quia ſemper* Initialis *in verſu; Unde & in publicum rarò prodit.*

CLIIII. Octo MINISTRI explent reliquam Orationem: nec quicquam diſtinguunt.

1. *Primus eſt MUNACH, omnium officioſiſſimus, qui plurimis ſervit dominus, & in longiori ſententiâ ſæpè ſepties usque repetitur.* 1.

Sic pingitur א֣ *in metro etiam supernè, ſic* 2.

א֣

Aliquando mutat nomen cum ſono, in voce Milrà, dictus Hillui: *in Milhel verò* Mekarbel. 3.

2. *MAHPACH* א֤ *ſervit ſoli* Paſta: *ſed in metro etiam aliis, & aliquando supernè locatur ſic* א֤

3. *MERCHA* ſimplex *inſervit Regibus* Tiphcha *&* Silluk, *ad quos etiam inclinatur, ſic* א֥

4. *Cum*

situ. Is enim (quod & Etymon prodit,) semper Initialis *est*, *hoc verò semper* finale. *quâ etiam de causâ in penacutis geminatur. Sic autem cum ministris incedit.*

ו ה ד ג ב ב א

4. 2. *SARKA cum famulis suis sic ingreditur.*

ה ד ג ב א

In metro tamen ipsemet aliquando servit suis conservis, Merchæ *&* Mahpacho.

3. *TEFIR duos proximiores ministros habet ambiguos, ulteriores certos, sic*

ה ד ג ג ב ב א

6. 4. *GERESCH*, Spitzgert/ *hosce amat*

ד ג ב א

7. 5. *TELISCHA* magnum *admittit solum* Munach: *ubi spacium id patitur, aliquoties repetitum*, ד ג ב א

8. 6. *KARNE-PARAH*, Kuehorn/ *hos comites habet* ד ג ב א

9 7. *PAZER*, *hunc solum* ב א *sapè tamen recurrentem.*

10. 8. *TIPHCHA*, *omnium frequentissimus Princeps*, *ante singula ferè* Athnach *&* Silluk *locatus*, *utitur uno servo* Mercha, ב א

In metro sæpè initialis est, *tunc ei servit* Munach, ב א 9. GE-

4. *SAKEPH-KATON, vel* minor *an-* 8.
teambulones habet servum Munach, *(rarò*
Kadma,) *& Principem* Pasta, *(rarius puta-*
tivum Regem Jetif,) *hâc serte*

ג ב א

5. *SAKEPH-GADOL*, major *quidem no-* 9.
mine, sed reipsâ pauperrimus Regum, famuli-
tio caret, imò ipsemet servit, neque tunc di-
stinguit. Sic pingitur

א

6. *SÆGOLTA, quem antecedit officiosissi-* 10
mus Munach, *& veneratur Princeps* Sar-
ka, *taliter*

ג ב א

CLII. Decem PRINCIPES tenent loca secundaria, & distinguunt minutiùs.

Voco Principes, quos Judæi Reges mino- 1.
res *appellant, ut unâ voce nominem compen-*
diosiùs.

Hi locantur inter Reges stationibus cæteris, 2.
& distinguunt curiosiùs, quàm in ullâ Linguâ
fieri solet: sæpè tamen prorsus nihil.

Nunc enumerabo singulos, unà cum suis 3.
famulitiis. 1. *PASTA habet communem*
Figuram cum servo Kadma, *sed differt ab eo*
situ.

ſtationes præcipuas, & diſtinguunt maximè:

Ideò producunt Vocales, ut pridem dixi. Sunt autem in ſpecie hi ſex:

1. I. *SILLUK, Regum maximus, qui Periodos diſtinguit, & in fine omnium verſuum reperitur, licet Oratio interdum ſit incompleta.*

2. *Habet ante ſe proximè miniſtrum* Mercha, *& gaudet vicino Principe* Tiphcha, (*niſi ab anguſtia loci excludantur.*) *unde talis conſecutio ſpectatur:*

ג ב א

3. 2. *ATNACH, locatur in medietate plerorumque verſuum, (ratione ſenſûs, non ſyllabarum æſtimatâ,) & diſtinguit in Colon.*

4. *Ei miniſtrat ſervus* Munach, *nec procul abeſt Princeps* Tiphcha: *unde iſta ſeries*

ג ב א

5. *Aliquando diſtinguendi vim amittit, ut Pſal. XXXVII. v. 23. aut prorſus abeſt.*

6. 3. *REFIA & ſequentes, occupant ſtationes intermedias, & diſtinguunt in Commata.*

7. *Illi ſervit proximè* Munach, *conſequenter* Darga, *hoc ordine*

ג ב א

In metro plerunque Gereſch, *& ſæpiſſimè in eadem dictione, ſic* א

4. SA-

CXLIX. Sed retrahuntur ob Vav converſivum Futuri.

Nempe ex ultima (propter hoc ipſum corripienda) in penultimam, ut: 1.

וַיֹּסֶף & addidit,

Quod idem accidit vocibus in ה · י · ו ךָ *ſi-* 2.
nitis, quando in pauſas cadunt, ut:

נָפָלוּ ceciderunt,
יֹאבֵדוּ peribunt,
דַּרְכָּךְ Via tua.

In quibus ideò penultima producitur.

Econtra, propter Vav converſivum Præ- 3.
teriti trajicitur Accentus ex penultima in ultimam, ut:

וְאָמַרְתִּי & dicam.

CL. Muſici Accentus habent certam inter ſe conſecutionem.

Quæ non arbitraria eſt, ſed certis legibus aſtricta, prout dicetur.

Alia tamen eſt ratio metri, ubi ob brevitatem verſuum multi Accentus vel coacervantur, vel prorſus excluduntur.

CLI. Sex REGES occupant ſta-

CAPUT XII.

DE ACCENTIBUS.

CXLVII. Singulæ Voces singulos habent Accentus.

1. *Excipe, ante Macceph est nullus;*

2. *Contra sæpè bini adsunt in libris metricis, quando ministri, loco Metheg succedunt.*

3. *Item Pasta in vocibus Milhel geminatur, ut:*

ממלכת

4. *Denique in Decalogo sunt duplices.*

CXLVIII. Iique occupant syllabas tono affectas.

Hoc est, in voce Milhel penultimam, ultimam in Milrà.

1. *Excipe* 1. Præpositivi *Accentus sunt, Telischa magnum semper; Tiphcha & Mahpach interdum in metro. Tunc illud Mesjela, hoc Jetif dicitur.*

2. 2. Postpositivi *Telischa parvum, Sarka, Segolta, & Pasta: quod propterea in penacutis geminatur.*

Ideò defectiva, si possunt, longas suas in Incremento corripiunt, ut: 1.

אֵם Mater, אִמִּי

Sin minus, Dagesch etiam longis postponunt, ut: 2.

סֹבּוּ circundate,

Quod & locum habet post longas pro brevibus positas, ut: 3.

אַתָּה Tu.

Item post breve Sægol Suffixorum: 4.

נֵּהוּ & נֵּהָ.

CXLVI. MAPPIK inscribitur soli ה finali mobili.

Nec est Dagesch propriè, sed tamen huc referendum.

Olim subscribebatur sic הּ, *nunc inscribitur: & monet, He suum esse immutabile.* 1.

Usurpatur in Suffixo Fœminino הּ- *atque paucis verbis Lamed-He perfectis, horumque derivatis.* 2.

Et expirat rursus in vocis incremento, quando finale esse desiit, ut: 3.

CA-

3. *2. Reperitur etiam Inhabilibus irregulariter alicubi inscriptum, ut Proverbior. XIV. v. 10.*

מָרַּת amaritudinem.

CXLIV. Sed Literæ Schevatæ Dagesch non recipiunt, nisi fuerit originale, vel characteristicum.

Præsertim verò Schevatum Jod Futuri, & Mem Participiale: Item Literæ duplicata id simpliciter respuunt post He præfixum, & Vav conversivum, ut:

וַיְהִי & fuit

הַמְכַסֶּה tegens.

2. *Ubi autem ante Correptionem aderat, ibi manet, ut:*

עִצְּבוֹן dolor, *ex* עִצָּבוֹן

CXLV. Deficientis Literæ absentia, post longas quoque, sed accentuatas, per Dagesch notatur.

נֶהְפְּכוּ versi sunt, *I. Sam. IV. v. 19.*
Esa. XXXIV. v. 9. Jer. XXX. v. 6.
וַיֶּאֶסְפוּ & congregaverunt,
II. Paralip. XXIV. v. 11.
Item Kaph Suffixorum ךָ כֶן כֶם 3.
אוֹצַרְכֶם Thesaurus vester.

Olim aspiratis ejusmodi Literis imponebatur Lineola RAPHE; at, quoniam ex absente Dagesch agnoscuntur, hodie meritò exolevit.

CXLIII. Dagesch FORTE inscribitur omnibus Literis, præterquam Gutturalibus & Resch, quando præcedit eas brevis Vocalis tono cassa, ut:

צַדִּיק Justus, זִמֵּר cecinit.

Intelligitur hinc, cur medianis tantùm inscribatur? quia nempe Initiales nihil præcedit, finales verò Tono afficiuntur. 1.

Excipe I. *imprimitur etiam Initialibus, post He cum Patha, Sagol, vel Kametz notatum, perque Macceph præmissum, ut:* 2.

מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ quid faciet nobis?

2. *Repe-*

4. *Et Nomen DEI, per* ADONAI *lectum, semper imprimit Dagesch.*

יְהוָה בָּרָא DOMINUS creavit.

5. *Praterea ipsi Scheva æquiparatur ejus vicarium Patha-Genusa, ut:*

רָקִיעַ בְּתוֹךְ Firmamentum in medio.

6. *Sola vox* שְׁתַּיִם Duæ, *videtur Dagesch post mobile Scheva suscepisse, cum tamen reverà mutum sit.*

CXLII. Nisi Scheva illud fuerit primitivum, vel è longâ correptum, *ut:*

לִדְבַשׁ Melli, כִּדְבַר juxta Verbum,
בִּלְבַב in Corde, עִבְדוּ servite.
Ex עֲבוֹד לֵבָב דָּבָר

1 *Sic quoque* שִׁכְבוּ cubate, *quamvis sit ex* שְׁכַב, *quia Patha pro Holem positum erat.*

2. *Huc refertur Scheva post Hateph, seu Vocalem parvam, Hateph, ob subsequens Scheva, destitutam, ut:*

נֶאֶרְבָה insidiemur, *Prov. I. v. 11.*
Pro נֶאֱרְבָה *vel* נֶאְרְבָה

תַּהַרְגוּ occidetis, *Ezech. IX. v. 6.*
Pro תַּהֲרְגוּ *vel* תַּהְרְגוּ

CAPUT XI.

DE DAGESCH ET PUNCTO MAPPIK.

CXLI. Dageſch LENE imprimitur Literis בּ׳גּ׳דּ׳כּ׳פּ׳ת ab initio ſententiæ: Item poſt Scheva mutum, vel ejusdem, vel diverſæ dictionis, *ut:*

בְּרֵאשִׁית in principio, *Gen. 1. v. 1.*
מִשְׁפָּט Judicium,
דֶּרֶךְ גַּנָּה Via horti.

Intelligitur autem Scheva mutum ſub omni finali literâ mobili, ut: 1.

עַל־כֵּן propterea.

Omittitur ergò Dageſch poſt quieſcentes, ut: 2.

לֹא כֵן non ſic.

Niſi Accentu diſtinctivo ſint oneratæ, ut:

וְהָיָה כְּעֵץ eritque ſicut arbor, *Pſalm. 1. v. 3.*

Vel He Puncto Mappik notatum, ut: 3.

תָּשִׂים בְּצִדָּהּ in ejus latere pones.

Et

1. *In Hiphil indifferenter dicimus* חִפְקִיד *&* הִפְקַד, *Sed illud per Hirek frequentiùs cum Præfixis & Suffixis, hoc per Zeri crebriùs cum Vav conversivo.*

2. *Schureck, potissimùm ante aliud Schureck, in Kybbutz transit, ut:*

יָקֻמוּ surgent.

3. *Et Kametz-Hatuph Conjugationis Hophal similiter sæpè in Kybbuz migrat, ut:*

הָשְׁלַךְ *&* הֻשְׁלַךְ projectus est.

CXL. Tandem differentiæ causâ recedunt quædam à regulis.

שָׁלִישׁ Tribunus, שָׁלִישִׁים *Pluraliter retinet suum Kametz contra Regulam CXVI. ne confundatur cum*

שְׁלִישִׁים tertii.

Sic & alibi passim supersunt Irregularia quædam, quæ rectiùs Usu quàm Præceptis discuntur: & quia Particularium non est Regula, vel Scientia, potiùs in sedes suas ad Lexicon, quàm huc, sunt referenda.

CA- I

Et hoc Patha deinceps ubique prorſus, ut ipſum Sægol, mutatur: quia omnis vicaria Vocalis eadem eſt ratio, quæ ſuæ principalis. 2.

CXXXIIX. Zeri & Holem Verborum, propter ultimas Gutturales, mutantur in Patha, *ut*:

נֹטֵעַ Plantans,
יִשְׁלַח mittet.

Item, propter Reſch, quod ſæpè Gutturalibus æquiparatur, ut: 1.

שִׁבַּר confregit.

Præcipuè verò propter ſignificationem intranſitivam, ut: 2.

יִשְׁכַּב jacebit.

CXXXIX. Denique ſimplicis Euphoniæ gratiâ permutantur aliquando Zeri cum Hireck: Schureck cum Kybbutz: & hoc cum Kamez-Hatuph.

In

2. *Idem fit, quando caderet Scheva mutum sub easdem penultimas, ut:*

לָקַחַתְּ accepisti, *Fæmin.*

3. *Evanescit verò iterum hoc Patha furtivum in incremento vocis, ut:*

אֱלוֹהַּ DEUS,

אֱלֹהִים *Plural.*

CXXXVI. Patha ante הִיחַיעַ Gutturales kametzatas mutatur in Sægol vicarium, *ut:*

אַחִים Fratres, אֶחָיו Fratres ejus,
בֶּעָנָן in Nube, כֶּחָצִיר ficut Gramen.

CXXXVII. Viciſſim Sægol ante ultimas, item ſub & ante penultimas הִיחִיע, mutatur in PATHA VICARIUM, *ut:*

פֶּתַח oſtium, אֹרַח Semita,
שַׁעַר Porta.

1. *Excipe,* לֶחֶם Panis.

Et

III. PERMUTATIO.

Præcipuè ob Gutturales.

CXXXIV. Scheva mobile sub Gutturali mutatur in Hateph-Patha, *ut*:

חֲסִידִים Pii, רֵעֲךָ Socius tuus.
שָׁחֲטוּ mactarunt.

Excipe, interdum ex origine Zeri convertitur in Hateph-Segol, ut: 1.

שְׁאֶלָתִי petitio mea.

Rarò est Hateph-Patha sub non gutturali, 2.
ut,

רְבָבוֹת Myriades.

CXXXV. Scheva mutum, sub ultimis ע/ח/ה intellectum, mutatur in Patha Genufa.

Necesse autem est, ut una ex quatuor Longis .. / '. / ו / ו *præcedat, ut*: 1.

שְׂמֵחַ lætare, יַצְמִיחַ germinabit,
כֹּחַ virtus, נָטוּעַ plantatus.

Idem

הִשָּׁמְרוּ cavete, יִפּוֹלוּ cadent,
חֳלִי morbus.

3. *Item serviles vocula* לְךָ בְּךָ, *quæ Vocales in pausis transponunt.*

CXXXII. Terminale Patha cum Suffixis producitur in Kametz.

1. *Verbum autem debet esse Finitum, (nam Infinitivorum Patha corripitur, & Suffixa Levia, ut:*

שְׁמַע audi, שְׁמָעֵנִי

CXXXIII. Dissyllaba Milhel quiescentia contrahuntur in unam longam.

1. *Kamez & Segol, præsente Vav, in Holem, ut:*

מוֹת יְשָׁרִים. Mors rectorum,
Ex מָוֶת

2. *Patha & Hireck parvum præsente Jod in Zeri, ut:*

חֵילִי robur meum, *ex* חַיִל

Fit hoc utrumque in incremento vocis & regimine.

3. PER-

CXXX. Accentus distinctivi producunt Patha & Sægol in Kamez, *ut:*

אֱלֹהָי Deus meus, גָּבֶר Vir.

Et in specie Nomen אָרֶץ Terra, *cum præfixis semper Kametz habet, etiam extra pausam. Vav quoque, vicino Accentu per* ◌ָ *præfigitur, nisi sensus sit incompletus, ut:* 1.

וָכֶשֶׂב וָעֵז & agnus & capra.

Multa verò Sægol immutabile retinent, ut: 2.

צֶדֶק מֶלֶךְ &c.

quæ Michlol recenset, pag. 205. a.

CXXXI. Retracti verò Accentus Scheva Verbi in Kametz, & Suffixi in Sægol producunt, *ut:*

יָצָאוּ exiverunt,

עַבְדֶּךָ Servus tuus.

Huc referuntur formæ, 1

אָנִי ego, *&* פֶּרִי fructus.

Excipiuntur autem, quæ propter originem Zeri vel Holem postulant, ut: 2.

הִשָּׁמֵרוּ

1. *Hoc est, tres Compositæ* -: ׃׃ ־: *amittunt sua duo Puncta, si alia sequantur, ut:*

חֲכָמִים Sapientes, חַכְמֵי in regimine
Sic יֶאֱסֹף congregabit, יַאַסְפוּ *Plural.*
Item חֳלִי morbus, חָלְיוֹ

2. *Aliàs sæpè Euphoniæ gratiâ, brevi abjectâ, remanet solum Hateph, ut:*

יַעֲלֹז & יַעְלֹז exsultabit,
יֶחְפְּרוּ יֶחֶפְּרוּ יֶאְשְׁמוּ

Psalm. 34. v. 6. & 22.

CXXIX. Exclusum Dagesch producit breves - · ∴ in analogas longas - ·· ו

1. *Accidit propter literas gutturales & caninam, hoc est, quinque* א׀ה׀ח׀ע׀ר, *quæ à puncto Dagesch abhorrent, & pro illo præcedentem Vocalem producunt, ut:*

אֲפָאֵר ornabo, יֵעָשֶׂה fiet,
מֹרָק extersus est.

2. *Sæpè tamen cum aspirationibus hæc compensatio negligitur, ut:*

אֲרַחֵם miserebor,
תַּנְחֵם duces.

Accen-

Ex Holem in Kametz Hatuph, ut: 3.

צִפָּרְנֶיהָ unguis. צִפֹּרֶן

CXXVII. Scheva mobile ante hatephatam, producitur in similem mediocrem, *ut*:

כֶּאֱנוֹשׁ sicut homo,
בָּעֳנִי in afflictione,
לַעֲבָדִים servis

vicissim sub media gutturali, post mediocrem, convertitur in similem hatephatam, ut: 1.

נַעַר puer, נַעֲרָה puella,
פֹּעַל opus, פָּעָלְךָ opus tuum.

Specialis est Contractio ∴ octo Punctorum ad ·· duo, in לֵאמֹר dicendo, 2.

& בֵּאלֹהִים cum DEO.

Item, -:- ad - in לַאדֹנָי Domino.

Quod etiam usu venit in Nomine Tetragrammato, quia ab antiquo per אֲדֹנָי *lectum fuit, ut*: 4.

לַיהוָה בַּיהוָה

CXXIIX. Hatephata verò ante Scheva producitur abjecto Hateph.

Hoc

6. *Ex Zeri ortundum, ſub Gutturali, elevatur in Sægol, ut:*

חֵפֶץ voluptas, חֶפְצוֹ voluptas ejus.

7. *Sic & pauca ſub non-gutturali, ex Sægol orta, redeunt in primigenium Sægol, ut:*

נֶגֶד coram, נֶגְדְּךָ coram te.

Sic לֶכֶת ire, לֶכְתְּךָ ire te.

Idem accidit τῷ Scheva ſub literis א, ו, ת, נ,

8. *ob naturam gutturalium, quamvis non ſit ex Zeri, ut:*

אֶשְׁמוֹר Cuſtodiam,

יֶחְפְּרוּ confundentur.

3. *Si fuerit ex Holem Nominis, vel ante*

9. *Holem Verbi, producitur in Kamez Hatuph, ut:*

גֹּרֶן area, גָּרְנִי areamea.

Sic שְׁמֹר cuſtodi, שָׁמְרָה

CXXVI. At ſub finem concurrentium prius producitur ad analogiam originis.

1. *Nempe ex Sægol ortum vertitur in Patha, ut:*

אִוֶּלֶת ſtultitia, אִוַּלְתּוֹ

2. *Ex Zeri in Sægol, ut:*

אֲזַמֵּר pſallam, אֲזַמְּרֶךָּ

Ex H 5

II. PRODUCTIO.

CXXV. Duorum Schevajim, initio vocis concurrentium, prius producitur in Hireck.

Hoc Hireck regulariter est parvum, ut: 1.

בִּכְלִי in vase.

At ubi Jod sequitur, ejecto Scheva, fit magnum, ut: 2.

בִּיהוּדָה in Judæa.

Et quando per alias causas posterius Scheva mutatur, redit prius postliminiò, ut: 3.

שִׁפְחָה Ancilla,

שְׁפָחוֹת *Plural.*

Excipe 1. Si prius Scheva ortum fuerit ex Segol, (vel Patha vicario,) tunc sub & ante Gutturalem producitur in Patha, ut: 4.

חֶסֶד misericordia, חַסְדּוֹ

Quod idem fit in aliis XXX. vocibus, è quibus communiores sunt. 5.

מֶלֶךְ Rex, דֶּרֶךְ Via,
נֶפֶשׁ Anima, רֶגֶל Pes,
קֶרֶן Cornu, כֶּרֶם Vinea,
קֶשֶׁת Arcus, &c.

2. Ex

3. 2. *Reperitur etiam Inhabilibus irregulariter alicubi inscriptum, ut Proverbior. XIV. v. 10.*

מָרַּת amaritudinem.

CXLIV. Sed Literæ Schevatæ Dagesch non recipiunt, nisi fuerit originale, vel characteristicum.

Præsertim verò Schevatum Jod Futuri, & Mem Participiale: Item Literæ duplicatæ id simpliciter respuunt post He præfixum, & Vav conversivum, ut:

וַיְהִי & fuit

הַמְכַסֶּה tegens.

2. *Ubi autem ante Correptionem aderat, ibi manet, ut:*

עִצְּבוֹן dolor, *ex* עִצָּבוֹן

CXLV. Deficientis Literæ absentia, post longas quoque, sed accentuatas, per Dagesch notatur.

נֶהֶפְּכוּ versi sunt, *I. Sam. IV. v. 19. Esa. XXXIV. v. 9. Jer. XXX. v. 6.*
וַיַּאַסְפוּ & congregaverunt, *II. Paralip. XXIV. v. 11.*

Item Kaph Suffixorum ךָ כֶן כֶם 3.
אוֹצַרְכֶם Thesaurus vester.

Olim aspiratis ejusmodi Literis imponebatur Lineola RAPHE; at, quoniam ex absente Dagesch agnoscuntur, hodie meritò exolevit.

CXLIII. Dagesch FORTE inscribitur omnibus Literis, præterquam Gutturalibus & Resch, quando præcedit eas brevis Vocalis tono cassa, ut:

צַדִּיק Justus, זִמֵּר cecinit.

1. *Intelligitur hinc, cur medianis tantùm inscribatur? quia nempe Initiales nihil præcedit, finales verò Tono afficiuntur.*

2. *Excipe 1. imprimitur etiam Initialibus, post He cum Patha, Sagol, vel Kametz notatum, perque Macceph præmissum, ut:*

מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ quid faciet nobis?

2. Repe-

4. *Et Nomen DEI, per* ADONAI *lectum, semper imprimit Dagesch.*

יְהוָה בָּרָא DOMINUS creavit.

5. *Præterea ipsi Scheva æquiparatur ejus vicarium Patha-Genufa, ut:*

רָקִיעַ בְּתוֹךְ Firmamentum in medio.

6. *Sola vox* שְׁתַּיִם Duæ, *videtur Dagesch post mobile Scheva suscepisse, cum tamen reverà mutum sit.*

CXLII. Nisi Scheva illud fuerit primitivum, vel è longâ correptum, *ut:*

לִדְבַשׁ Melli, כִּדְבַר juxta Verbum,
בִּלְבַב in Corde, עִבְדוּ servite.
Ex עֲבוֹד לֵבָב דָּבָר

1 *Sic quoque* שִׁכְבוּ cubate, *quamvis sit ex* שְׁכַב, *quia Patha pro Holem positum erat.*

2. *Huc refertur Scheva post Hateph, seu Vocalem parvum, Hateph, ob subsequens Scheva, distitutam, ut:*

נַאַרְבָה insidiemur, *Prov. I. v. 11.*
Pro נֶאֶרְבָה *vel* נְאַרְבָה
תַּהַרְגוּ occidetis, *Ezech. IX. v. 6.*
Pro תַּהֲרְגוּ *vel* תַּהַרְגוּ

CAPUT XI.

DE DAGESCH ET PUNCTO MAPPIK.

CXLI. Dageſch LENE imprimitur Literis בְּ׳גַ׳דְ׳כְּ׳פַּ׳ת ab initio ſententiæ: Item poſt Scheva mutum, vel ejusdem, vel diverſæ dictionis, *ut:*

בְּרֵאשִׁית in principio, *Gen. 1. v. 1.*
מִשְׁפָּט Judicium,
דֶּרֶךְ גַּנָּה Via horti.

1. *Intelligitur autem Scheva mutum ſub omni finali literâ mobili, ut:*

עַל־כֵּן propterea.

2. *Omittitur ergò Dageſch poſt quieſcentes, ut:*

לֹא כֵן non ſic.

Niſi Accentu diſtinctivo ſint oneratæ, ut:

וְהָיָה כְּעֵץ eritque ſicut arbor,
Pſalm. 1. v. 3.

3. *Vel He Puncto Mappik notatum, ut:*

תָּשִׂים בְּצִדָּהּ in ejus latere pones.

1. *In Hiphil indifferenter dicimus* חַפְקִיד *&* הִפְקִד, *Sed illud per Hirek frequentiùs cum Præfixis & Suffixis, hoc per Zeri crebriùs cum Vav conversivo.*

2. *Schureck, potissimùm ante aliud Schureck, in Kybbutz transit, ut:*

יָקֻמוּ surgent.

3. *Et Kametz-Hatuph Conjugationis Hophal similiter sæpè in Kybbuz migrat, ut:*

הָשְׁלַךְ & הֻשְׁלַךְ projectus est.

CXL. Tandem differentiæ causâ recedunt quædam à regulis.

שָׁלִישׁ Tribunus, שָׁלִישִׁים *Pluraliter retinet suum Kametz contra Regulam CXVI. ne confundatur cum*

שְׁלִישִׁים tertii.

Sic & alibi passim supersunt Irregularia quædam, quæ rectiùs Usu quàm Præceptis discuntur: & quia Particularium non est Regula, vel Scientia, potiùs in sedes suas ad Lexicon, quàm huc, sunt referenda.

CA- I

Et hoc Patha deinceps ubique prorsus, ut ipsum Sagol, mutatur: quia omnis vicaria Vocalis eadem est ratio, quæ sua principalis. 2.

CXXXIIX. Zeri & Holem Verborum, propter ultimas Gutturales, mutantur in Patha, *ut*:

נֹטֵעַ Plantans,
יִשְׁלַח mittet.

Item, propter Resch, quod sæpè Gutturalibus æquiparatur, ut: 1.

שִׁבַּר confregit.

Præcipuè verò propter significationem intransitivam, ut: 2.

יִשְׁכַּב jacebit.

CXXXIX. Denique simplicis Euphoniæ gratiâ permutantur aliquando Zeri cum Hireck: Schureck cum Kybbutz: & hoc cum Kamez-Hatuph.

In

2. *Idem fit, quando caderet Scheva mutum sub easdem penultimas, ut:*

לָקַחַתְּ accepisti, *Fœmin.*

3. *Evanescit verò iterum hoc Patha furtivum in incremento vocis, ut:*

אֱלוֹהַּ Deus,

אֱלֹהִים *Plural.*

CXXXVI. Patha ante הֵ׳חָ׳עַ Gutturales kametzatas mutatur in Sægol vicarium, *ut:*

אַחִים Fratres, אֶחָיו Fratres ejus,
בֶּעָנָן in Nube, כֶּחָצִיר sicut Gramen.

CXXXVII. Viciſſim Sægol ante ultimas, item ſub & ante penultimas ה׳ח׳ע, mutatur in PATHA VICARIUM, *ut:*

פֶּתַח oſtium, אֹרַח Semita,
שַׁעַר Porta.

1. *Excipe,* לֶחֶם Panis.

Et

III. PERMUTATIO.

Præcipuè ob Gutturales.

CXXXIV. Scheva mobile sub Gutturali mutatur in Hateph-Patha, *ut*:

חֲסִידִים Pii, רֵעֲךָ Socius tuus.
שָׁחֲטוּ mactarunt.

Excipe, interdum ex origine Zeri convertitur in Hateph-Segol, ut: 1.

שְׁאֱלָתִי petitio mea.

Rarò est Hateph-Patha sub non gutturali, ut, 2.

רִבֲבוֹת Myriades.

CXXXV. Scheva mutum, sub ultimis ע/ח/ה intellectum, mutatur in Patha Genusa.

Necesse autem est, ut una ex quatuor Longis ֵ / ִי / וֹ / וּ *præcedat, ut:* 1.

שַׂמֵחַ lætare, יַצְמִיחַ germinabit,
כֹּחַ virtus, נָטוּעַ plantatus.

Idem

הִשָּׁמְרוּ cavete, יִפּוֹלוּ cadent,
חֳלִי morbus.

3. *Item serviles voculæ* לָךְ בָּךְ, *quæ Vocales in pausis transponunt.*

CXXXII. Terminale Patha cum Suffixis producitur in Kametz.

1. *Verbum autem debet esse Finitum, (nam Infinitivorum Patha corripitur, & Suffixa Levia, ut:*

שְׁמַע audi, שְׁמָעֵנִי

CXXXIII. Dissyllaba Milhel quiescentia contrahuntur in unam longam.

1. *Kamez & Segol, præsente Vav, in Holem, ut:*

מוֹת יְשָׁרִים. Mors rectorum,
Ex מָוֶת

2. *Patha & Hireck parvum præsente Jod in Zeri, ut:*

חֵילִי robur meum, *ex* חַיִל

Fit hoc utrumque in incremento vocis & regimine.

3. PER-

CXXX. Accentus distinctivi producunt Patha & Sægol in Kamez, *ut:*

אֱלֹהָי Deus meus, גָּבֶר Vir.

Et in specie Nomen אָרֶץ Terra, *cum præfixis semper Kametz habet, etiam extra pausam. Vav quoque, vicino Accentu per* ּ *præfigitur, nisi sensus sit incompletus, ut:* 1.

וָכֶשֶׂב וָעֵז & agnus & capra.

Multa verò Sagol immutabile retinent, ut: 2.

צֶדֶק מֶלֶךְ &c.

quæ Michlol recenset, pag. 205. a.

CXXXI. Retracti verò Accentus Scheva Verbi in Kametz, & Suffixi in Sægol producunt, *ut:*

יָצָאוּ exiverunt,

עַבְדֶּךָ Servus tuus.

Huc referuntur formæ, 1

אָנִי ego, & פֶּרִי fructus.

Excipiuntur autem, quæ propter originem Zeri vel Holem postulant, ut: 2.

הִשָּׁמְרוּ

1. *Hoc est, tres Composita* ֲ ֱ ֳ *amittunt sua duo Puncta, si alia sequantur, ut:*

חֲכָמִים Sapientes, חַכְמֵי in regimine

Sic יֶאֱסֹף congregabit, יַאַסְפוּ *Plural.*

Item חֳלִי morbus, חָלְיוֹ

2. *Aliàs sæpè Euphoniæ gratiâ, brevi abjectâ, remanet solum Hateph, ut:*

יַעֲלֹז & יַעְלֹז exsultabit,

יֶחְפְּרוּ יֶחֱפְּרוּ יֶאְשְׁמוּ

Psalm. 34. v. 6. & 22.

CXXIX. Exclusum Dagesch producit breves ַ ִ ֻ in analogas longas ָ ֵ וֹ

1. *Accidit propter literas gutturales & caninam, hoc est, quinque* א/ה/ח/ע/ר, *quæ à puncto Dagesch abhorrent, & pro illo præcedentem Vocalem producunt, ut:*

אֲפָאֵר ornabo, יֵעָשֶׂה fiet,

מֹרַק extersus est.

2. *Sæpè tamen cum aspirationibus hæc compensatio negligitur, ut:*

אֲרַחֵם miserebor,

תַּנְחֵם duces.

Accen-

Ex Holem in Kametz Hatuph, ut: 3.
צִפֳּרְנֶיהָ צִפֹּרֶן unguis.

CXXVII. Scheva mobile ante hatephatam, producitur in similem mediocrem, *ut:*

כֶּאֱנוֹשׁ sicut homo,
בָּעֳנִי in afflictione,
לַעֲבָדִים servis.

vicissim sub media gutturali, post mediocrem, convertitur in similem hatephatam, ut: 1.
נַעַר puer, נַעֲרָה puella,
פֹּעַל opus, פָּעָלְךָ opus tuum.

Specialis est Contractio ∴ octo Punctorum ad ·· duo, in לֵאמֹר dicendo, 2.

& בֵּאלֹהִים cum Deo.

Item, -:- ad-in לַאדֹנָי Domino.

Quod etiam usu venit in Nomine Tetragrammato, quia ab antiquo per אֲדֹנָי *lectum fuit, ut:* 4.

לַיהוָה בַּיהוָה

CXXIIX. Hatephata verò ante Scheva producitur abjecto Hateph.

Hoc

II. PRODUCTIO.

CXXV. Duorum Schevajim, initio vocis concurrentium, prius producitur in Hireck.

Hoc Hireck regulariter est parvum, ut: 1.
בִּכְלִי in vaſe.

At ubi Jod ſequitur, ejecto Scheva, fit magnum, ut: 2.
בִּיהוּדָה in Judæa.

Et quando per alias cauſas poſterius Scheva mutatur, redit prius poſtliminiò, ut: 3.
שִׁפְחָה Ancilla,
שְׁפָחוֹת *Plural.*

Excipe 1. Si prius Scheva ortum fuerit ex Sægol, (vel Patha vicario,) tunc ſub & ante Gutturalem producitur in Patha, ut: 4.
חֶסֶד miſericordia, חַסְדוֹ

Quod idem fit in aliis XXX. vocibus, è quibus communiores ſunt. 5.
מֶלֶךְ Rex, דֶּרֶךְ Via,
נֶפֶשׁ Anima, רֶגֶל Pes,
קֶרֶן Cornu, כֶּרֶם Vinea,
קֶשֶׁת Arcus, &c.

2. Ex

1. *Oportet autem Accentum unà promoveri, ut:*

עִלֵּג balbus,

עִלְּגִים *Plural.*

Sic ex אֶשְׁמֹר custodiam
fit אֶשְׁמְרֵהוּ illum,

Ex Infinitivo פְּתֹחַ dum aperi-
fit בְּפִתְחִי rem ego.

2. *Huc refer formam,* דְּבַשׁ Mel.

3. *Excipe* 1. *Zeri manet post Kametz, vel Scheva, ut:*

שָׁכֵן vicinus, שְׁכֵנִים

זְאֵב lupus, זְאֵבִים

4. *Et in quibusdam Monosyllabis.*

5. *At* בֵּן Filius *facit* בָּנִים

6. 2 *Patha Verbi Finiti cum Suffix. Lev. in Kamez produci mox dicetur infra.*

7. *Holem Nominum,* רֹאשׁ Caput, *&* יוֹם Dies, *pluraliter transit in Kametz, ut:*

יָמִים רָאשִׁים

CAPUT X.

DE PRODUCTIONE VOCALIUM, & reliquis Mutationibus.

Ex Holem Kametz Hatuph, ut: 3.
כָּל־אֲשֶׁר omne quod.

CXXIII. Terminationes regiminis Kametz & Zeri, corripiuntur in Patha, *ut:*

מוּסַר אֵל castigatio DEI, 1.
מִשְׁעַן לֶחֶם baculus panis,
Ex מִשְׁעָן & מוּסָר

Inde est, quod & Fœmininum ה־ *, tunc in* 2.
ת־ *convertitur, ut supra dictum.*

Excipe, Zeri aliquando manet, ut: 3.
מְגֵן שָׁאוּל scutum Saulis.
Præsertim in Monosyllabis. 4.
Et אָב Pater, אָח Frater, *Jod assumunt.* 5.
At in ה־ *finita faciunt* ה־ *ut:* 6.
מִקְנֵה צֹאן possessio pecudis.

CXXIV. Finale Zeri quodcunque: Item Holem & Patha Verbi, ob incrementum corripiuntur in Scheva,

Opor-

Quod etiam Scheva Fœmininorum inde oriundum æmulatur, ut כְּבָשׂוֹת, oves, *quod ipsum est ex Masculino* כֶּבֶשׂ. 4.

At in ת *finita prius illud abjiciunt, ut penultimum Sagol fiat finale, velut:* 5.

עֲטֶרֶת Corona,
עֲטָרוֹת. *Plural.*

CXX. Etiam præcedens Zeri vel Holem sic corripitur, *ut:*

1. סְפָרִים Libri,
רְתָמִים Juniperi,
Ex סֵפֶר *&* רֹתֶם

Sed ex origine Holem, cognationis causâ, fit Hateph-Kametz, præsertim sub Gutturali, ut: 2.

חֹדֶשׁ Mensis,
חֳדָשִׁים *Plural.*

Rarius sub alia, ut: 3.

קֳדָשִׁים Sanctitates.

CXXI. Crescentium defectivorum longæ corripiuntur in analogas breves.

Scili.

CXVIII. Sed impuræ manent immutabiles ubique.

1. *Hoc est, quæcunque Dagesch, vel quiescentem includunt, sive exprimatur ea, seu subintelligatur tantùm, ut:*

סָרִסִים Evnuchi,
מֵישָׁרִים rectitudines,
בָּתֵּי הָעִיר domus urbis.

2. *Huc refer* מָ *Kametz sub Mem defectivorum, ut:*

מָגִנִּי scutum meum.

CXIX. Omne Sægol vocis Milhel crescentis, corripitur in Scheva, *ut:*

1. צִדְקוֹ Justitia ejus, *ex* צֶדֶק

2. *Quò etiam Sægol formæ* שֶׁכֶם, *& Hireck formæ* פְּרִי *referuntur, ut:*

שִׁכְמוֹ humerus ejus,
פִּרְיוֹ fructus ejus.

3. *Excipe, Sægol finale pluraliter in Kametz transit, ut:*

דְּרָכִים viæ, *ex* דֶּרֶךְ
Sic צְבָיִים capreæ, *ex* צְבִי

I. CORREPTIO.

CXVI. Antepenultimæ longæ, Kametz & Zeri, corripiuntur in Scheva.

Quando scilicet, propter incrementum vocis, locum sortiuntur retrò tertium ab Accentu: sive id fiat in formatione Pluralis, aut Fæminini, seu additione Suffixi, ut:

זְקֵנִים Senes,
רְחוֹקָה longinqua,
קְרוֹבִי propinquus meus.
Ex זָקֵן רָחוֹק קָרוֹב

CXVII. Eædem longæ Kametz & Zeri, in prioribus Syllabis regiminis, corripiuntur in Scheva.

Oportet autem vocis Tonum Milrà fuisse, ut:

כְּבוֹד אֵל Gloria DEI,
כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם Stellæ Cœlorum.
לְבַב אֱנוֹשׁ Cor hominis
Ex absolutis לֵבָב כּוֹכָבִים כָּבוֹד

Sed

Visitantes

פּוֹקְ { רֵיהֶם / eos, דֵיהֶן / eas, דֵיכֶם / vos, כֶן / vos, דֵינוּ: nos.

פָּקוּד Visitatus

פְּקוּדוֹ visitatus ejus : *Et sic deinceps cum Affixis praecedentis temporis.*

CAPUT IX.

DE CORREPTIONE VOCALIUM.

CXV. Omnes quindecim Vocales variè mutantur.

1. *Vel longa in breves, quae* Allevatio *dicitur: Vel vicissim hae in illas, quae vocatur*
2. Elevatio: *Vel etiam ejusdem quantitatis*
3. *inter se mutuò* permutantur. *Quod praecipuum est hujus Linguae artificium, quamvis vulgò ferè neglectum.*

INFINITIVUS KAL.

פְּקוֹד Visitare

דוֹ/ דֵהוּ/ דֵנוּ/ דָהּ דֶנָּה/

eam, nos, eum,

דֵךְ/ דֵךְ:

te, F. te, M.

פָּקְ { דִי/ דֵנִי/ דָם/ דָן/ דְכֶם/

vos, eas, eos, me,

דְכֶן/ דֵנוּ:

nos, vos,

Dicitur etiam

פָּקְדְךָ/ פְּקָדְכֶם/ כֶן:

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פּוֹקֵד Visitans

פּוֹקְ { דוֹ/ דֵהוּ/ דָהּ/ דֵךְ/ דֵנִי/

me, te, F. eam, eum,

דָם/ דָן/ דֵנוּ:

nos, eas, eos,

Dicitur:

פּוֹקֶדְךָ/ כֶם/ כֶן:

vos. F. te, M.

פּוֹקְדִים Visitantes

פּוֹקְ { דָיו/ דֶיהָ/ דֶיךָ/ דַיִךְ/ דַי:

me. te, F. te, M. eam, eum,

Visi-

Futurum KAL.

אֶפְקוֹד תִּפְקוֹד יִפְקוֹד נִפְקוֹד׃

Eodem modo hisce omnibus Affixa junguntur. Exemplum sit tertia Persona.

Visitabit יִפְקוֹד

רדוֹ/ דֵהוּ/ דֵנוּ/ דֵהָ/ דֶהָ/ דְנָה׃
eam, eum,
קְדְךָ/ דֵךְ/ דֵנִי/ דֵם/ דֵן/
eas, eos, me, te, *Fœm.* te, *M.* } יִפְקְ
קְדְכֶם/ קְדְכֶן/ קְדֵנוּ׃
nos, vos,
תִּפְקְדִי תִּפְקְדוּ יִפְקְדוּ׃

Nihil hîc mutatur, ut & in Imperativo. Pro תִּפְקוֹדְנָה *usurpatur* תִּפְקְדוּ

Imperativus KAL.

Vir visita:

Servat formam Infinitivi.

Affixum ם *hîc habet ante se Zeri.*

Altera Forma פְּקֹד *mutat in*

פִּקְדִי/ פִּקְדוּ׃

Nihil hic mutatur. Pro פְּקוֹדְנָה *junguntur Affixa ad formam* פִּקְדוּ

Infi

Tu, *Fœm.* visitasti פָּקַדְתְּ

פָּקַד { תִיו / תִיהוּ / תִיהָ / תִינִי
me, eam, eum,
תִים / תִין / תִינוּ:
nos, eas, eos, }

Visitavi. פָּקַדְתִּי

Forma eadem hic est, quæ in præcedente voce, nisi quod affixa primæ Personæ locum hic non habeant.

Visitarunt illi & illæ פָּקְדוּ

פָּקַד { רוּהוּ / וּהָ / וּךָ / וּךְ / וּנִי:
me. *Com.* te, *Fœm.* te, *Masc.* eam, eum,
וּם / וּן / וּכֶם / וּכֶן / וּנוּ:
nos, *Com.* vos, *Fœm.* vos, *Masc.* eas, eos, }

Visitastis vos פְּקַדְתֶּם/תֶּן

פָּקַד { תוּהוּ / תוּהָ / תוּנִי:
me, eam, eum,
תוּם / תוּן / תוּנוּ:
nos, eas, eos, }

Visitavimus eam פְּקַדְנוּ

פָּקַד { נוּהוּ / נוּהָ / נוּךָ / נוּךְ
te, *Fœm.* te, *Masc.* eam, eum,
נוּם / נוּן / נוּכֶם / נוּכֶן:
vos, *Fœm.* vos, *Masc.* eas, eos, }

FUTU-

II. IN VERBIS.

PRÆTERITUM KAL.

Ille visitavit פָּקַד

eos,	פְּקָדָם / פְּקָדָמוֹ	eum,	פְּקָדוֹ / פְּקָדָהוּ	*Affixa, tert. Person.*
eas,	פְּקָדָן	eam,	פְּקָדָהּ	
vos, *Fæm.*	פְּקַדְכֶם	te, *Mascul.*	פְּקָדְךָ	2. *Person.*
vos, *Fæm.*	פְּקַדְכֶן	te, *Fæmin.*	פְּקָדֵךְ	
nos, *Com.*	פְּקָדָנוּ	me, *Comm.*	פְּקָדַנִי	1. *Person.*

Illa visitavit פָּקְדָה

eos,	פְּקָדָתַם / פְּקָדָתַם	eum,	פְּקָדַתְהוּ / פְּקָדָתוֹ	3. *Person.*
eas,	פְּקָדָתַן / תַן	eam,	פְּקָדַתָּה / פְּקָדָתָה	
vos,	פְּקַדְתְּכֶם / כֶן	te, *Mascul.*	פְּקָדַתְךָ	2. *Person.*
nos,	פְּקָדַתְנוּ	te, *Fæm.*	פְּקָדָתֵךְ	
		me, *Com.*	פְּקָדַתְנִי	1. *Person.*

Tu vir visitavisti פָּקַדְתָּ

תַנִי	תָה	תוֹ / תָהוּ	פְּקַד
me,	eam,	eum,	
תָנוּ	תָן /	תָם / תָמוֹ	
nos.	eas,	eos.	

פְּקַד

Exempl. 2. *Nominu Fœmin.*

י	צִדְקָתִי		mea.
נו	צִדְקָתֵנוּ		nostra.
ךָ	צִדְקָתְךָ		tua, *Mascul.*
ךְ	צִדְקָתֵךְ		tua, *Fæmin.*
כֶם כֶן	צִדְקַתְכֶם/כֶן	Justitia	vestra, *Masc. & Fæ-*
ו	צִדְקָתוֹ		ejus, *Masc. (min.*
ה	צִדְקָתָהּ		ejus, *Fæmin.*
ם/ן	צִדְקָתָם/ן		illorum, illarum.

Numerus Pluralis.

י	צִדְקוֹתַי		meæ.
נו	צִדְקוֹתֵינוּ		nostræ.
ךָ	צִדְקוֹתֶיךָ		tuæ, *Mascul.*
ךְ	צִדְקוֹתַיִךְ		tuæ, *Fæmin.*
כֶם/כֶן	צִדְקוֹתֵיכֶם/כֶן	Justitiæ	vestræ, *Masc. & Fæ-*
יו	צִדְקוֹתָיו		ejus, *Masc. (min.*
הָ	צִדְקוֹתֶיהָ		ejus, *Fæmin.*
ם/ן	צִדְקוֹתָם/־ן		illorum, illarum.
מו	צִדְקוֹתֵיהֶם/הֶן		idem.

Reliqua Affixa cum Nominibus non copulantur præter הוּ, *quod connectitur saltem Nominibus in* הּ *quiescentibus, in quibus præmittit sibi Zeri, abjecto prius* ה.

II. IN

SUFFIXORUM
Exempla.

I. IN NOMINIBUS.

Numeri Singularis.

י	דברי		meum.
נו	דברנו		noſtrum.
ך	דברך		tuum, *Maſculin.*
ך	דברך		tuum, *Fœminin.*
כם/כן	דברכם/כן	Verbum	veſtrum, *Maſc & Fœm.*
ו	דברו		ejus, *Maſculin.*
ה	דברה		ejus, *Fœmin.*
ם/ן	דברם ן		illorum, illarum.

Eadem cum Pluralibus.

י	דברי		mea.
נו	דברנו		noſtra.
ך	דבריך		tua, *Maſculin.*
ך	דבריך		tua, *Fœmin.*
כם/כן	דבריכםכן	Verba	veſtra, *Maſc. & Fœmin.*
ו	דבריו		ejus, *Maſcul.*
ה	דבריה		ejus, *Fœmin.*
הם/הן	דבריהם/הן		illorum, illarum.
מו	דברימו		illorum, *Maſcul.*

Exempl. 2.

Quæ nudam Emphasin inducunt, nihil aliud significant. Usus earum creber est in Metro; præsertim verò Imperativis (Accentu manente,) & Futuris sæpè adhæret He, ut: 1.

קוּמָה Surge,

אֲבָרְכָה benedicam.

Nominibus additum significationem auget, tunc ordinarium He propter Euphoniam in Thav mutatur, ut: 2.

יְשׁוּעָתָה saluberrima Salus.

Elicitur aliquando è Kamez finali, quod semper intellectum Hè post se trahit, ut: 3.

נָתַתָּה dedisti,

עִמְּכָה tecum.

Nun jungitur Verbis in Hireck magnum, vel Schureck finitis, ut: 4.

יֵדְעוּן sciverunt.

Rariùs etiam JOD & VAV per Paragogen redundant. 5.

Suffi

CXIII. Ex præfixorum cum suffixis coalitu, voculæ quædam serviles oriuntur.

1. *Quæ ad nullam radicem referri possunt, quia ex meris servilibus Literis constant, ut:*

בִּי	in me,	בָּנוּ	in nobis,
בְּךָ	in te,	בָּכֶם	in vobis,
בּוֹ	in illo,	בָּהֶם	in illis.

2. *Sic* לִי לְךָ לוֹ לָנוּ
nobis, illi, tibi, mihi.
Et in pausa לָךְ בָּךְ *Vocalibus transpositis.*

3. *Caph tunc* מוֹ *assumit, ut:*
כָּמוֹנִי sicut ego.

4. *Et Mem ferè reduplicatur, ut:*
מִמֶּנִּי à me,
מִמֶּנּוּ à nobis & ab illo.

Quæ cuncta in Lexico frustrà quæsiveris.

PARAGOGE.

CXIV. Suffixis æquiparantur literæ י ה Paragogicæ.

CXI. Inſeritur aliquando Nun ſchevatum inter vocem & ſuffixum.

Quod ideò Epentheticum *appellabimus, ut:*

יְשַׁבְּחוּנְךָ	laudabunt te.
יְמְצָאֻנְנִי	reperient me.

CXII. Quædam particulæ ſingularium, aliæ pluralium more, Suffixa ſuſcipiunt.

SINGULAR. ut: 1.

הִנְּךָ	Ecce tu!
לְבַדּוֹ	tantùm ipſe.

PLURAL. inſerto Jod, ut: 2.

אֵלֵינוּ	ad nos,
עֲלֵיכֶם	ſuper vos,
בֵּינֵיהֶם	inter illos.

Pauciores VERBA imitantur, ut: 3.

הִנְנִי	Ecce ego!
אֵינֶנּוּ	non ille,
עִמָּנוּ	nobiſcum.

Quæ varietas uſu diſcernenda eſt.

Ex

3. Imperfecta suum HE quoque amittunt, *ut:*

1. מִלֵּאתָ	implevisti,
מִלֵּאתַנִי	implevisti me,
עָנָה	respondit,
עָנָנִי	respondit mihi.

2. *Habent etiam personæ tertiæ Fœmininæ Præteritorum alias Anomalias plures, quas ob raritatem nunc omitto.*

CX. In Hireck magnum, vel Schureck terminata Suffixa simpliciter admittunt.

1. *Nec indigent alio glutine, vel intercedente Vocali, quod superioribus Regulis derogat, ut:*

מָצָאתִי	inveni,
מְצָאתִים	inveni eos,
גֵּרְשׁוּ	expulerunt,
גֵּרְשׁוּהוּ	expulerunt illum.

2. *Eadem est ratio Kybbuz Euphonici, ut:*

יִקָּחֻהוּ	accipient eum.

Quam formam quoque 3.
אָב Pater, אָח Frater, חָם Socer,
assumpto Jod æmulantur.

CVIII. Pluralia Masculina ם abjiciunt, Fœminina Jod assumunt.

דְּבָרִים verba, דְּבָרֶיךָ verba tua, 1.
צְדָקוֹת Justitiæ,
צִדְקוֹתָיו Justitiæ ejus.

Sic & Dualia, ut: 2.
עֵינַיִם oculi,
עֵינֵינוּ oculi nostri.

Excipe Jod cum ם & ו omittitur, ut: 3.
אוֹצְרוֹתָם thesauri ipsorum.

CIX. Verba 1. Præterita mutant terminationes

ה in ת
תָּ in תַּ
תִּי in תִּ
תֶּם in תֶּם & תֶּן

2. Futura ו vel ׃ in נָה

3. Im-

CVI. ם ן adhærescunt per Kamez, solis Futuris per Zeri.

1. *Significant idem quod præcedentia הֶן הֵם, sed junguntur ferè tantùm vocibus in mobilem finitis, ut:*

לְשׁוֹנָם lingua eorum,
גְּרוֹנָן guttur illarum,
יוֹשִׁיעֵם salvabit ipsos.

2. Mem *in metricis libris sæpè Vav-Holem Paragogicum assumit, ut:*

כִּסָּמוֹ operuit eos.

CVII. Nomina singularia Masculina He tollunt; Fœminina verò id in Thav convertunt, *ut:*

1. שָׂדֶה ager,
שָׂדִי ager meus.
שְׁאֵלָה petitio,
שְׁאֵלָתִי petitio mea.

2. *Excipe* פֶּה Os, *He in Jod convertit, quod ante suffixum Jod cedit vicissim.*

tertia persona singularis numeri, quod requirit Sagol, & significat eum, *ut:*

יַצִּילֶנּוּ eripiet eum,)
ut: גּוֹאֲלֵנוּ Redemptor noster,
הִצִּילָנוּ liberavit nos.

CV. Gravia כֶם כֶן הֶם הֶן copulantur constructis; singularibus per Scheva, pluralibus per Zeri.

Priora כֶם כֶן *significant* vos, vobis, vester, vestra, vestrum; *illud in Masculino, hoc in Fœminino genere.* 1.

At posteriora הֶם הֶן illorum, illis, illos, illarum, illis, illas.

Hæc quatuor vocantur Gravia, (*ad differentiam reliquorum, quæ* Levia *sunt,*) *& junguntur formis constructu, h. e. ut in Regimine solent, mutatis, ut:* 2.

עֲצַתְכֶם consilium vestrum,
חֲפֵצֵיהֶם desideria illorum.

Verba singularium rationes sequuntur, ut: 3.
עֲצָרְכֶם occlusit vos.

1. *Significat* illa, illius, illi, illam, *in fœminino genere, ut:*

בַּעְלָהּ maritus ejus,
יְלָדֶיהָ nati illius.

2. *Impropriè Verbis annectitur, ut:*
יַשְׁפִּילָהּ humiliabit eam.

3. Huc refertur He locale, *quod significat* versus, tenus, usque, *& terminationes corripit, ne Accentum loco moveat, ut:*

אַרְצָה terram versus.

CIII. נָּה Verbale annectitur omnibus per Sægol & Dagesch.

Significat idem quod præcedens He, nisi quòd Verbis peculiariter competit, ut:

יִלְבָּשֶׁנָּה vestiet eam.

CIV. נוּ Raphatum postulat Zeri, sed in Præteritis Kametz.

Significat nos, nobis noster, nostra, nostrum, (*in quo differt ab altero* נּוּ *Dagessatur-*

Raro & impropriè Verbis adhæret, ut:

יִרְדְּפוֹ persequetur eum.

CI. וֹ Verbale cohæret plerisque per Zeri, solis præteritis per Kamez.

Significat idem quod præcedens Vau; sed usu differt, & propriè verborum est, ut: 1.

נְשָׁכָהוּ momordit illum,

אֶקְשְׁרֵהוּ ligabo eum.

Nec assuitur Nominibus, nisi tantùm in ה *finitis, ut:* 2.

עָלֵהוּ folium ejus.

Huc reducendum est Compositum Suffixum נּוּ, *quod per Sagol adhæret, ut:* 3.

אַגִּידֶנּוּ indicabo illi.

Est enim loco נְהוּ *receptum, & vulgò perperam pro Primitivo habetur.*

CII. He Nominale annectitur singularibus per Kamez & Mappik: pluralibus verò per Sægol & Kamez.

Signi-

Significat tuus, tua, tuum, tibi, te, *quando virum alloquimur, ut:*

זְקָנְךָ barba tua,
סְפָרֶיךָ libri tui,
גִּדֶּלְךָ magnificavit te.

XCIX. ךְ Fœmininum jungitur singularibus & verbis per Zeri; pluralibus per Patha cum Hireck.

Significatione non differt à præcedente ךָ, sed genere tantùm; & usurpatur, cùm de re Fœminina sermo est, cujuscunque tandem generis sit illa vox, cui adhæret, ut:

עִצְּבוֹנֵךְ dolorem tuum, *scil. Evæ; ex* עִצָּבוֹן *Masculino.*
שְׁעָרַיִךְ portas tuas, *scil. Jerusalem;*
יַשְׂבִּיעֵךְ satiabit te.

C. VAV Nominale cohæret singularibus per Holem; pluralibus per Kametz.

1. *Significat* ille, illius, illi, illum, *ut:*

חַרְבּוֹ gladius ejus,
בְּגָדָיו vestes ipsius.

Pluralibus contractè per Patha.

Significat meus, mea, meum, *per omnes casus & numeros, ut*:

אֵלִי	DEUS meus,
יָדַי	manus mea,
צָרוֹתַי	afflictiones meæ,
pro צָרוֹתַיִי	*per crasin.*

XCVII. נִי Verbale suffigitur præteritis per Patha, reliquis per Zeri.

Significat mei, mihi, me, *sicut præcedens Jod; nisi quòd verbis tantùm competit, ut*:

לְקָחַנִי	accepit me,
זָכְרֵנִי	memento mei,
יַגִּידֵנִי	annunciabit mihi.

XCVIII. ךָ Masculinum jungitur nominibus singularibus per Scheva; pluralibus per Sægol: Verbis more singularium.

Signi-

CAPUT IIX.
DE SUFFIXIS.

Docet,
Quomodo inseparabiles Literæ vocibus sint suffigendæ.

XCV. Hebræi loco Pronominum utuntur literis vocum tergo affixis.

Habent & separata quædam Pronomina, sed quorum usus est rarior.

Inseparabilium verò discrimen & significata cognosces è Tabula.

3		2	1	
ה נָה illa	ו הוּ ille	ךָ ךְ tu	י נִי ego	*Singul.*
ן הֶן illæ	ם הם illi	כֶם כֶן vos	נוּ nos	*Plural.*
Fœm.	*Masc.*	*F. M.*	*Com.*	

XCV. JOD Nominale suffigitur singularibus per Hirek: plu-

וּכְלִי & vas, וּבֵן & filius.

Nisi fortè Accentus distinctivus, ut dixi, 6. *Kamez poscat, veluti:*

וַמֵתוּ & mortui sunt.

Et hæc omnia secundum generales Regulas, hîc per anticipationem adductas.

XCIV. At Vav conversivum Futuri per Patha & Dagesch præfigitur.

1. *Facit tunc ex significatione Futuri Præteritum, ut:*

יִשְׁלַח mittet, וַיִּשְׁלַח & misit.

Quod frequens est & elegans.

Ante Aleph suscipit compensativum Kametz, ut:

אֲחַבֵּר componam;

hinc וָאֲחַבֵּר & composui.

3. *Ante Jod Schevatum Dagesch amittit, ut:*

יְדַבֵּר loquetur;

hinc וַיְדַבֵּר & locutus est.

4. *Quando vicissim Præteritum in Futurum convertit, retinet usitatam punctationem, nisi quòd Accentum, differentiæ causâ, trajicit ad ultimam, ut:*

שָׁמַרְתָּ custodiisti;

hinc וְשָׁמַרְתָּ & custodies.

CAPUT

1. *Vau significat* &, *ut:*
וְאָב וְאֵם & Pater & Mater.
Item convertit verborum tempora; de quo mox.

2. *Caph sonat* sicut, *ut:*
כְּאָדוֹן כְּעֶבֶד sicut Dominus sic servus.

3. *Lamed* huic, *vel* hujus, *ut:*
לְמֶלֶךְ לְדָוִד Regi Davidi.

4. *Beth* in, *vel* per, *ut:*
בְּעֵץ בְּיַעַר per lignum, in sylva.

5. Nota, *Lamed in* לְאֹם *&* לְבַד *non est præfixum, sed prosthеticum; servile quidem, inseparabiliter tamen adhærens.*

XCIII. Illud Scheva multas ob causas mutatur.

1. In Hirek parvum, *si socium Scheva sequitur, ut:*
בִּבְרָכָה in benedictione.

2. In Hireck parvum, *si Jod schevatum sequitur, ut:*
לִישׁוּעָה saluti, *Scheva sublato.*

3. *Ante hatephatam* in similem brevem, *ut:*
וַאֲנִי & ego, בֶּאֱמֶת in veritate.

4. *Prope Accentum distinctivum* in Kamez, *ut:*
וָדָשֶׁן & pinguedo.

5. *Solum Vau ante aliud Scheva, vel literam labialem* בומף *assumit* Schureck, *ut:*
וּכְלִי

Nisi aliud Kametz sequatur, tunc enim ante Gutturalem est Sagol vicarium, ut: 3.
הֶעָנָן hæc nubes.

XC. Et plerunque rursus excluditur à literis בְּכְלִ succedaneis, residua vocali ad illas translata, *ut:*

כַּמּוֹץ	sicut gluma,	כְּהַמּוֹץ
בַּקָּצִיר	in messe, *pro*	בְּהַקָּצִיר
לָאִישׁ	huic Viro,	לְהָאִישׁ

Succedaneas *voco, quia in locum exclusi He succedunt. Si quis ab initiali situ* Antecedaneas *appellare mavult, non repugno.*

XCI. He Interrogativum per Hateph-Patha.

Quarit: AN? NUM? ut:
הֲרָצַחְתָּ nunquid occidisti?

XCII. VAV, CAPH, LAMED, BETH, præfiguntur communiter per Scheva.

Vav

LXXXVII. MEM præfigitur per Hireck, ſequente Dageſch.

1. *Significat AB, EX, PRÆ, ut:* præ argento, מִכֶּסֶף è domo, מִבַּיִת

2. *Quando Dageſch locum non reperit, commutatur Hireck in Zeri compenſativum, ut:*

מֵאֵל à DEO.

LXXXVIII. SCHIN per SÆgol, ſequente Dageſch.

Significat, QUI, QUÆ, QUOD, ut: שֶׁכָּכָה quod ſic.

Frequentius eſt apud Rabbinos.

LXXXIX. HE Emphaticum per Patha, ſequente Dageſch.

1. *Reſpondet Articulo, vel Pronomini Demonſtrativo, ut:*

הַמֶּלֶךְ ille Rex.

2. *Quando Dageſch excluditur, habet Kamez; (interdum manet Patha,) ut:*

הָרְשָׁעִים hi impii.

Niſi

Non igitur novis egent Regulis, sed superiorum convenienti applicatione.

V. gr.

Pe Jod & Lamed He simul:

יָדָה הוֹדָה הוֹדִיתִי מוֹדֶה

תּוֹדֶה יוֹדֶה יוֹדוּ *&c.*

Pe Nun & Lamed He simul:

נָטָה הִטָּה הִטִּיתִי אַטֶּה *&c.*

In talibus sæpè unica tantùm radicalis superest. Sic de aliis formis mixtis.

Tripliciter nihil simul imperfectum est, ne vox omninò transformetur.

Nec dua imperfecta sunt contigua; Ideò media Vav in verbis Lamed He movetur, ut:

קִוָּה קִוִּיתָ קִוִּיתִי׃

CAPUT VII.

DE PRÆFIXIS.

Docet,

Quâ ratione serviles literæ, nominibus propriis משֶׁה וְכָלֵב comprehensæ, vocibus cohæreant?

LXXXVII.

HITPAHEL.

FUTURUM.

אֶתְגַּלֶּה

תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי

יִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה

נִתְגַּלֶּה

תִּתְגַּלּוּ } תִּתְגַּלֶּינָה

יִתְגַּלּוּ

INFINITIVUS.

הִתְגַּלּוֹת

PRÆTERITUM.

הִתְגַּלָּה הִתְגַּלְּתָה

הִתְגַּלִּיתָ הִתְגַּלִּית

הִתְגַּלִּיתִי

הִתְגַּלּוּ

הִתְגַּלִּיתֶם/תֶן

הִתְגַּלִּינוּ

IMPERATIVUS.

הִתְגַּלֵּה הִתְגַּלִּי

הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֶּינָה

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מִתְגַּלֶּה מִתְגַּלָּה

מִתְגַּלִּים מִתְגַּלּוֹת

DUPLICITER IMPERFECTA VERBA.

LXXXVI. Quæ dupliciter imperfecta ſunt, utramque ſimul Anomaliam ſuſtinent.

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הָגְלָה הָגְלְתָה	הִגְלָה הִגְלְתָה
הָגְלֵיתָ *&c.*	הִגְלִיתָ הִגְלֵית
	הִגְלִיתִי
	הִגְלוּ
	הִגְלִיתֶם׳תֶן
	הִגְלִינוּ
FUTURUM.	
אָגְלֶה	אַגְלֶה
תָּגְלֶה תָּגְלִי *&c.*	תַּגְלֶה תַּגְלִי
	יַגְלֶה תַּגְלֶה
	נַגְלֶה
	תַּגְלוּ } תַּגְלֶינָה
	יַגְלוּ
IMPERATIVUS	
caret.	הַגְלֵה הַגְלִי
	הַגְלוּ הַגְלֶינָה
INFINITIVUS.	
הָגְלֵה *vel* הָגְלוֹת	הַגְלֵה *vel* הַגְלוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מַגְלֶה מַגְלָה
	מַגְלִים מַגְלוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מָגְלֶה מָגְלָה	caret.
מָגְלִים מָגְלוֹת	

HITPA-

PYHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
גֻּלָּה גֻּלְּתָה	גִּלָּה גִּלְּתָה
גֻּלֵּיתָ & *sic deinceps, solo Kibbuz differt à Pihel.*	גִּלִּיתָ גִּלִּית
	גִּלִּיתִי
	גִּלּוּ
	גִּלִּיתֶם׳תֶן
	גִּלִּינוּ
FUTURUM.	
אֲגֻלֶּה	אֲגַלֶּה
תְּגֻלֶּה &c.	תְּגַלֶּה תְּגַלִּי
	יְגַלֶּה תְּגַלֶּה
	נְגַלֶּה
	תְּגַלּוּ / יְגַלּוּ } תְּגַלֶּינָה
IMPERATIVUS	
caret.	גַּלֵּה גַּלִּי
	גַּלּוּ גַּלֶּינָה
INFINITIVUS.	
גֻּלֵּה גֻּלּוֹת	גַּלֵּה גַּלּוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְגַלֶּה מְגַלָּה
	מְגַלִּים מְגַלּוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מְגֻלֶּה מְגֻלָּה	caret.
מְגֻלִּים מְגֻלּוֹת	

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נִגְלָה נִגְלְתָה	גָּלָה גָּלְתָה
נִגְלֵיתָ נִגְלֵית	גָּלִיתָ גָּלִית
נִגְלֵיתִי	גָּלִיתִי
נִגְלוּ	גָּלוּ
נִגְלֵיתֶם/תֶן	גְּלִיתֶם/תֶן
נִגְלֵינוּ	גָּלִינוּ
FUTURUM.	
אֶגָּלֶה	אֶגְלֶה
תִּגָּלֶה תִּגָּלִי	תִּגְלֶה תִּגְלִי
יִגָּלֶה תִּגָּלֶה	יִגְלֶה תִּגְלֶה
נִגָּלֶה	נִגְלֶה
תִּגָּלוּ / יִגָּלוּ } תִּגָּלֶינָה	תִּגְלוּ / יִגְלוּ } תִּגְלֶינָה
IMPERATIVUS.	
הִגָּלֵה הִגָּלִי	גְּלֵה גְּלִי
הִגָּלוּ הִגָּלֶינָה	גְּלוּ גְּלֶינָה
INFINITIVUS.	
הִגָּלֵה *vel* הִגָּלוֹת	גָּלֹה/גְּלֹה/גְּלוֹת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נִגְלֶה נִגְלָה	גּוֹלֶה גּוֹלָה
נִגְלִים נִגְלוֹת	גּוֹלִים גּוֹלוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	גָּלוּי גְּלוּיָה
	גְּלוּיִם/גְּלוּיוֹת

PIHEL.

LXXXIV. Afyllabica He prorſus ejiciunt cum Vocali antecedente, ad quam, ſi Hireck magnum eſt, Jod quoque pertinet, *ut:*

שָׁתְהוּ *pro* biberunt, שָׁתוּ
תְּגְלִיהוּ abduxerunt, תְּגְלוּ

1. Excipe: *Fœminina Præteritorum id in Thav mutant, ut:* רָצְתָה voluit, *Fœm.*

2. *Cæterùm ad Aſyllabica hîc quoque referuntur* ים. *&* ות *Participiorum.*

LXXXV. Propter VAV CONVERSIVUM Futura patiuntur Apocopen.

1. *He cum Vocali abjicitur, ut:* וַיֵּרָא & apparuit, *ex Futuro Niphal* יֵרָאֶה.

2. *Tunc Scheva primæ radicalis mutatur in Segol, ut:* וַיִּבֶן & ædificavit, *ex Fut. Kal.* יִבְנֶה.

3. *Sic & augmentum antecedens Hiphil, ut:* וַיֶּפֶר & fæcundavit, *ex* יַפְרֶה.

4. *At KAL aliquando in Zeri, ut:* וַנֵּפֶן & reſpeximus, *ex* נִפְנֶה.

5. *Media radicalis Jod amat cognatum Hireck, ut:* וַיְהִי & fuit, *ex* יִהְיֶה.

tivos; Sed in KAL & NIPHAL desinunt in ה· constructi per omnes Conjugationes in ות.

Exempli gratia:

tegens,	מְכַסֶּה	redemptꝰ est,	נִפְדָּה
assa, *Imper.*	צְלֵה	seduxit,	הִשְׁגָּה
liquefac,	הַמְסֵה	rebellabit,	יַמְרֶה
dominari,	רְדוֹת	fodietur,	יִכָּרֶה
iterari,	הִשָּׁנוֹת	possidens	קֹנֶה

Excipe solum Pahul. Kal, *quod He in Jod mutat, ut:*

תָּלוּי suspensus.

LXXXIII. Augmenta syllabica mutant HE in JOD quiescens.

1. *Quod per Præteritum* KAL *habet* Hireck, *ut:*

חָזִינוּ vidimus.

2. *Per cætera sæpius* Zeri, *ut:*

captus es, נִשְׁבֵּיתָ.

3. *Per Futura* Sægol, *ut:*

purificabunt, *fæmin.* תְּזַכֶּינָה.

Asyl-

HITPAHEL.

FUTURUM.	PRÆTERITUM.
&c. אֶתְמַצֵּא	הִתְמַצֵּא הִתְמַצְּאָה הִתְמַצֵּאתָ &c.
INFINITIVUS. הִתְמַצֵּא	IMPERATIVUS. הִתְמַצֵּא &c.

PARTICIPIUM.

מִתְמַצֵּא מִתְמַצְּאָה	מִתְמַצְּאִים מִתְמַצְּאוֹת

IV.

VERBA QUIESCENTIA LAMED HE;

hoc eſt, quorum ultima radicalis eſt HE.

LXXXII. Omnia Præterita terminantur in ה·

2. Futura & Participia in ה·

3. Imperativi in ה··

4. Infinitivi imitantur Imperativos;

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הָמְצָא הָמְצְאָה	הִמְצִיא הִמְצִיאָה
הָמְצֵאתָ הָמְצֵאת	הִמְצֵאתָ הִמְצֵאת
הָמְצֵאתִי	הִמְצֵאתִי
הָמְצְאוּ	הִמְצִיאוּ
הָמְצֵאתֶם׳תֶן	הִמְצֵאתֶם׳תֶן
הָמְצֵאנוּ	הִמְצֵאנוּ
FUTURUM.	
אָמְצָא	אַמְצִיא
תָּמְצָא תָּמְצְאִי	תַּמְצִיא תַּמְצִיאִי
יָמְצָא תָּמְצָא	יַמְצִיא תַּמְצִיא
נָמְצָא	נַמְצִיא
תָּמְצְאוּ } תָּמְצֶאנָה	תַּמְצִיאוּ } תַּמְצֶאנָה
יָמְצְאוּ }	יַמְצִיאוּ }
IMPERATIVUS	
caret.	הַמְצֵא הַמְצִיאִי
	הַמְצִיאוּ הַמְצֶאנָה
INFINITIVUS.	
הָמְצָא *vel* הָמְצֵאת	הַמְצִיא *vel* הַמְצֵא
PARTICIP. PRÆT.	PARTIC. PRÆSENS.
מָמְצָא/ &c.	מַמְצִיא *vel* מַמְצִיאָה
Sicut in PUHAL.	מַמְצִיאִים
	מַמְצִיאוֹת

HIPHIL.

PUHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
מֻצָּא מֻצְּאָה	מִצֵּא מִצְּאָה
Forma Passiva Puhal solo Kibbuz à forma Activa discrepat.	מִצֵּאתָ מִצֵּאת
	מִצֵּאתִי
	מִצְּאוּ
	מִצֵּאתֶם׳תֶן
	מִצֵּאנוּ
FUTURUM.	
אֲמֻצָּא	אֲמַצֵּא
	תְּמַצֵּא תְּמַצְּאִי
	יְמַצֵּא תְּמַצֵּא
	נְמַצֵּא
	תְּמַצְּאוּ } תְּמַצֶּאנָה
	יְמַצְּאוּ }
IMPERATIVUS	
caret.	מַצֵּא מַצְּאִי
	מַצְּאוּ מַצֶּאנָה
INFINITIVUS.	
מֻצּוֹא *vel* מֻצֵּאת	מַצֵּא *vel* מַצֵּאת
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְמַצֵּא מְמַצְּאָה
	מְמַצְּאִים׳מְמַצְּאוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מְמֻצָּא מְמֻצָּאָה	caret.
מְמֻצָּאִים׳מְמֻצָּאוֹת	

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נִמְצָא נִמְצְאָה	מָצָא מָצְאָה
נִמְצֵאתָ נִמְצֵאת	מָצָאתָ מָצָאת
נִמְצֵאתִי	מָצָאתִי
נִמְצְאוּ	מָצְאוּ
נִמְצֵאתֶם/תֶּן	מְצָאתֶם/תֶּן
נִמְצֵאנוּ	מָצָאנוּ
FUTURUM.	
אִמָּצֵא	אֶמְצָא
תִּמָּצֵא תִּמָּצְאִי	תִּמְצָא תִּמְצְאִי
יִמָּצֵא תִּמָּצֵא	יִמְצָא תִּמְצָא
נִמָּצֵא	נִמְצָא
תִּמָּצְאוּ } תִּמָּצֶאנָה	תִּמְצְאוּ } תִּמְצָאנָה
יִמָּצְאוּ	יִמְצְאוּ
IMPERATIVUS.	
הִמָּצֵא הִמָּצְאִי	מְצָא מִצְאִי
הִמָּצְאוּ הִמָּצֶאנָה	מִצְאוּ מְצֶאנָה
INFINITIVUS.	
הִמָּצֵא	מְצוֹא/מְצוֹא/מְצֹאת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נִמְצָא נִמְצָאָה	מוֹצֵא מוֹצְאָה
נִמְצָאִים נִמְצָאוֹת	מוֹצְאִים מוֹצְאוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	מָצוּא מְצוּאָה
	מְצוּאִים מְצוּאוֹת

PIHEL.

polluentur *fœmin.* תְּטַמֶּאנָה

2. *Aliàs terminale Holem KAL transit in Kametz, ut:*

אֶצְבָּא militabo.

3. *Et Futuris accensentur Imperativi, ut:*

invenite *fœmin.* מְצֶאנָה

claude כְּלָא

LXXXI. Participia fœminina contrahuntur in את ּּ, *ut:*

Pro צָמֵאָה sitiens, צָמֵאת

Nota
EX BUXTORFFIO.

1. *Referuntur huc etiam* VERBA *quædam, primæ vel secundæ Radicalis Anomaliam habentia, quæ singula sui generis Anomalias sequuntur.*

2. *Quiescentium tertiâ Aleph Anomalia est in Aleph, ut plurimùm in Vocali longa quiescente.*

3. *Sæpè verò etiam cum altera specie in He desinentium formam commutant, sicut & illa vicissim horum formam non rarò subeunt.*

Sequitur Paradigma:

KAL.

ſtulat Kametz, quod in Hophal & Pyhal etiam ad Futurum extenditur,) in cæteris Zeri, *ut:*

1. *In KAL*,	creavit,	בָּרָא
	creaviſti,	בָּרָאתָ
2. *IN NI-PHAL*,	repertus eſt,	נִמְצָא
	repertus fui,	נִמְצָאתִי
3. *PIHEL*,	invidiſti,	קִנֵּאתָ
4. *Fut. PYHAL*,	inveniar,	אֲמֻצָּא
5. *Fut. HOPHAL*,	idem,	אֻמְצָא

6. *Si ſit cum augmento conſequente aſyllabico, regulare eſt, ut:*

מְצָאַרְתּ invenit, *fæmin.*

7. *Sic etiam in HIPHIL Hireck vulgare, juxta analogiam Paradigmatis* פָּקַד *occurrit, ut:*

הֶחֱטִיא ad peccandum induxit.

LXXX. Futurorum fœmininæ Plurales exeunt in אנה *ut:*

pol-

HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמָה

הִתְקוֹמַמְתָּ / &c.

FUTURUM.

אֶתְקוֹמֵם

תִּתְקוֹמֵם / &c.

IMPERATIVUS.

הִתְקוֹמֵם / &c.

INFINITIVUS.

הִתְקוֹמֵם

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מִתְקוֹמֵם / &c.

III.

VERBA QUIESCENTIA.

LAMED ALEPH,

hoc eſt, quorum ultima radicalis eſt Aleph.

LXXIX. Præteritorum Aleph in KAL, & initiis paſſivorum, (hoc eſt, tertia ſingularium maſculina) po-

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הוּקַם הוּקְמָה	הֵקִים הֵקִימָה
הוּקַמְתָּ הוּקַמְתְּ	הֲקִימוֹתָ הֲקִימוֹת
הוּקַמְתִּי	הֲקִימוֹתִי
הוּקְמוּ	הֵקִימוּ
הוּקַמְתֶּם׳תֶּן	הֲקִימוֹתֶם׳תֶן
הוּקַמְנוּ	הֲקִימוֹנוּ
FUTURUM.	
אוּקַם	אָקִים
תּוּקַם תּוּקְמִי	תָּקִים תָּקִימִי
יוּקַם תּוּקַם	יָקִים תָּקִים
נוּקַם	נָקִים
תּוּקְמוּ / יוּקְמוּ } תּוּקַמְנָה	תָּקִימוּ / יָקִימוּ } תְּקִימֶנָה
IMPERATIVUS.	
caret.	הָקֵם הָקִימִי
	הָקִימוּ הָקֵמְנָה
INFINITIVUS.	
הוּקַם	הָקִים *vel* הָקֵם
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מֵקִים מְקִימָה
	מְקִימִים מְקִימוֹת
מוּקָם מוּקָמָה	caret.
מוּקָמִים מוּקָמוֹת	

HIT-

PUHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
קוֹמַם קוֹמְמָה	קוֹמֵם קוֹמְמָה
קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ
קוֹמַמְתִּי	קוֹמַמְתִּי
קוֹמְמוּ	קוֹמְמוּ
קוֹמַמְתֶּם׳תֶּן	קוֹמַמְתֶּם׳תֶּן
קוֹמַמְנוּ	קוֹמַמְנוּ
FUTURUM.	
אֲקוֹמַם &c.	אֲקוֹמֵם
	תְּקוֹמֵם תְּקוֹמְמִי
Retinet Patha in ultima per omnes Personas.	יְקוֹמֵם תְּקוֹמֵם
	נְקוֹמֵם
	תְּקוֹמְמוּ } תְּקוֹמֵמְנָה
	יְקוֹמְמוּ }
IMPERATIVUS	
caret.	קוֹמֵם קוֹמְמִי
	קוֹמְמוּ קוֹמֵמְנָה
INFINITIVUS.	
קוֹמַם	קוֹמֵם
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מְקוֹמֵם מְקוֹמְמָה
	מְקוֹמְמִים מְקוֹמְמוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מְקוֹמָם מְקוֹמָמָה	caret.
מְקוֹמָמִים מְקוֹמָמוֹת	

HIPHIL.

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נָקוֹם נְקוֹמָה	קָם קָמָה
נְקוּמוֹתָ נְקוּמוֹת	קַמְתָּ קַמְתְּ
נְקוּמוֹתִי	קַמְתִּי
נָקוֹמוּ	קָמוּ
נְקוּמוֹתֶם/תֶּן	קַמְתֶּם/תֶּן
נְקוּמוֹנוּ	קַמְנוּ
FUTURUM.	
אֶקּוֹם	אָקוּם
תִּקּוֹם תִּקּוֹמִי	תָּקוּם תָּקוּמִי
יִקּוֹם תִּקּוֹם	יָקוּם תָּקוּם
נִקּוֹם	נָקוּם
תִּקּוֹמוּ יִקּוֹמוּ } תִּקּוֹמֶנָה	תָּקוּמוּ יָקוּמוּ } תְּקוּמֶנָה
IMPERATIVUS	
הִקּוֹם הִקּוֹמִי	קוּם קוּמִי
הִקּוֹמוּ הִקּוֹמְנָה	קוּמוּ קוּמְנָה
INFINITIVUS.	
הִקּוֹם	קוּם
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נָקוֹם נְקוֹמָה	קָם קָמָה
נְקוֹמִים נְקוֹמוֹת	קָמִים קָמוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	קוּם קוּמָה
	קוּמִים קוּמוֹת

PIHEL.

4. *Totum NIPHAL exit in Holem, ut;* נָכוֹן paratus est, *nisi quòd illud ante aliud Holem elicitum, (in quod augmenta consequentia syllabica in Præterito* Niphal *&* Hiphil *Scheva mutum ante se convertunt, ad imitationem Defectivorum secundâ,) Euphoniæ gratiâ in Schureck migrat, ut:*

paratus fuisti, נְכוּנוֹתָ

5. *In Præterito HIPHIL terminativum Hireck vel Zeri manet, licet augmentum consequens syllabicum accedat, ut:*

6. surgere fecisti, הֲקִימוֹתָ

Est tamen & alia Forma, in qua vulgatum Patha.

NOTA,

Ne PAGELLÆ reliquum vacet, ex BUXTORFFIO.

1. *Verba Ayn Vav vel Jod in Præterito KAL duas tantùm exprimunt Literas Radicales, & efferuntur communiter cum* Kametz, *rarius cum* Zeri, *vel* Holem.

2. *Ratio conjugandi utramque formam eadem est, unde & unum tantùm Genus flexionis constituunt.*

3. *Quæcunque in He desinunt, mediam Radicalem, sive Vav, sive Jod, semper efferunt, ut:*

קָוָה אָוָה חָיָה הָיָה

4. *Et pauca quædam alia, ut:*

גָּוַע עָוַת שָׁוַע אָיַב

Augmenta antecedentia longas amant Vocales, ut: 3.

calcabo, אָבוּס
benefecit, הֵטִיב
remotus est, הוּסַר

Asyllabica augmenta initialibus simpliciter adjunguntur, ut: 4.

Fœm. סָרָה recedens סָר

Quod imitatur syllabicum נָה: *Et in KAL* 5.
Participiorum ים. *&* ות, *ut:*

Surgite *fœmin.* קוּמְנָה
Surgentes Viri, קָמִים
Surgentes *fœmin.* קָמוֹת

LXXVIII. In solis Terminationibus nudis discrepant.

Præteritum & Participium KAL desinit 1.
in -, *ut:* שָׁב reversus est, & revertens.

Futurum KAL, & Imperativus terminatur frequentiùs in ו, *ut:* 2.

Surgam אָקוּם

Et quorum media Jod est, in Hireck, ut: 3.
אָגִיל exultabo, *in quo solo verba Ayn* JOD
à verbis Ayn VAV *discrepant.*

Totum

II.
VERBA QUIESCENTIA
AYN VAV vel JOD, h. e. quorum secunda Radicalis est Vav vel Jod.

Ita nominantur respectu Infinitivorum: Nam Praeteritis rectius assignatur medium Aleph, *unde etiam juxta Regulas sequentes ita resolvuntur, quasi v. gr. esset* קָאַם *&c.*

LXXVII. In plerisque conveniunt cum Geminatis seu verbis Defectivis, *de quib. Cap. praeced. actum.*

Conveniunt cum Geminatis, *quòd:*

1. *Conjugationes* Graves *Holem in prima habent excluso Dagesch, & insuper ultimam, (ad aemulationem verborum Geminatorum) loco secundae quiescentis duplicant, ut:*

erexit, קוֹמֵם
קוֹמַמְתָּ
קוֹמַמְתִּי

2. Leves *mediam Radicalem cum pravia Vocali expungunt, ut:*

posuisti, שַׂמְתָּ
שַׂמְתִּי

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	
הוּשַׁב הוּשְׁבָה	הוֹשִׁיב הוֹשִׁיבָה
הוּשַׁבְתָּ הוּשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתָּ הוֹשַׁבְתְּ
הוּשַׁבְתִּי	הוֹשַׁבְתִּי
הוּשְׁבוּ	הוֹשִׁיבוּ
הוּשַׁבְתֶּם/תֶּן	הוֹשַׁבְתֶּם/תֶּן
הוּשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְנוּ
FUTURUM.	
אוּשַׁב	אוֹשִׁיב
תּוּשַׁב תּוּשְׁבִי	תּוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבִי
יוּשַׁב תּוּשַׁב	יוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב
נוּשַׁב	נוֹשִׁיב
תּוּשְׁבוּ } תּוּשַׁבְנָה	תּוֹשִׁיבוּ } תּוֹשַׁבְנָה
יוּשְׁבוּ	יוֹשִׁיבוּ
IMPERATIVUS	
caret.	הוֹשֵׁב/הוֹשִׁיבִי
	הוֹשִׁיבוּ/הוֹשֵׁבְנָה
INFINITIVUS.	
הוּשַׁב	הוֹשִׁיב *vel* הוֹשֵׁב
PARTICIPIUM PRÆSENS	
caret.	מוֹשִׁיב מוֹשִׁיבָה
	מוֹשִׁיבִים/מוֹשִׁיבוֹת
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
מוּשָׁב מוּשָׁבָה	caret.
מוּשָׁבִים מוּשָׁבוֹת	

Tota Conjugatio HITPAHEL est regularis.

II. VERBA

NIPHAL.	KAL.
PRÆTERITUM.	
נוֹשַׁב נוֹשְׁבָה	יָשַׁב יָשְׁבָה
נוֹשַׁבְתָּ נוֹשַׁבְתְּ	יָשַׁבְתָּ/ &c.
נוֹשַׁבְתִּי	
נוֹשְׁבוּ	
נוֹשַׁבְתֶּם/תֶּן	*Est analogum.*
נוֹשַׁבְנוּ	
FUTURUM.	
אִוָּשֵׁב	אֵשֵׁב
תִּוָּשֵׁב תִּוָּשְׁבִי	תֵּשֵׁב תֵּשְׁבִי
יִוָּשֵׁב תִּוָּשֵׁב	יֵשֵׁב תֵּשֵׁב
נִוָּשֵׁב	נֵשֵׁב
תִּוָּשְׁבוּ / יִוָּשְׁבוּ } תִּוָּשַׁבְנָה	תֵּשְׁבוּ / יֵשְׁבוּ } תֵּשַׁבְנָה
IMPERATIVUS	
הִוָּשֵׁב הִוָּשְׁבִי	שֵׁב שְׁבִי
הִוָּשְׁבוּ הִוָּשַׁבְנָה	שְׁבוּ שֵׁבְנָה
INFINITIVUS.	
הִוָּשֵׁב	שֶׁבֶת
PARTICIPIUM PRÆSENS.	
נוֹשָׁב/נוֹשָׁבָה/נוֹשֶׁבֶת	*Est Regulare.*
נוֹשָׁבִים/נוֹשָׁבוֹת	
PARTICIPIUM PRÆTERITUM	
caret.	*Est Regulare.*

Conjugationes PIHEL & PUHAL analogæ sunt.

LXXV. Niphal mutat Jod ſchevandum in Vav, quieſcens in Holem, dageſſandum in mobile, *ut:*

נוֹלַדְתִּי נוֹלַדְתָּ נוֹלַד

natus ſum, natus fuiſti, natus eſt;

יִוָּסֵר תִּוָּסֵר אִוָּסֵר

erudietur, erudieris, erudiar.

LXXVI. Hiphil habet Vav-Holem; Hophal verò Schurek: utrunque pro Jod ſchevando, puncto augmenti antecedentis excluſo, *ut:*

collocavit, הוֹשִׁיב
addens, מוֹסִיף
notum, מוּדָע

Sequitur Paradigma Verborum Quieſcentium

PE JOD.

KAL.

incipiunt & deſinunt in Zeri;

1. *Jod, ceu ſupervacaneo, plerumque omiſſo, ut:*

ambulabo, אֵלֵךְ
deſcendes, תֵּרֵד
ſedebit, יֵשֵׁב

2. Excipe: *Aliqua retinent Jod, ſed cum* Hireck, *& deſinunt in* Patha, *ut:*

poſſidebo, אִירַשׁ
evigilabis, תִּיקַץ
dormiet, יִישַׁן

3. *Si aliquid in fine accedit, & ſimul removetur accentus, tunc pro* Zeri *poſteriori redit ordinarium* Scheva, *ut:*

תֵּשְׁבִי ſedebis *fæmin.*

LXXIV. Ab Imperativo & Infinitivo KAL Jod exulat;

Ibi terminatione Zeri; *hic Paragoge* ה‍ֶת *aſſumptâ, cui præſens Vocalis locum cedit, ut:*

deſcendere, רֶדֶת ſede, שֵׁב

I.

VERBA QUIESCENTIA
PE ALEPH.

LXXII. In Futuro KAL incipiunt ab Holem, (Aleph in prima singulari abjecto) & desinunt in Zeri, *ut:*

נֹאכֵל יֹאכֵל תֹּאכֵל

Pro נֶאֱכֹל יֶאֱכֹל תֶּאֱכֹל

edemus, edet, edes:

Pro Zeri *est quandoque* Pathach, *ex generali ratione Regulæ LIX, ut:* 1.

יֹאבַד peribit.

In Imperativo (*quantum attinet singularem Masculinam, ac Pluralem Fœmininam*) 2.
& Infinitivo KAL *notatur cum* ֱ *ut:*

אֱמֹר dic.

Cætera sunt Regularia; quemadmodum 3.
etiam major horum Verborum pars per totum analogiam imitatur, ideoque peculiari Paradigmate opus non est.

VERBA QUIESCENTIA
PE JOD.

LXXIII. In Futuro KAL in-

HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבָה
הִסְתּוֹבַבְתָּ/ &c.

FUTURUM.

אֶסְתּוֹבֵב
תִּסְתּוֹבֵב/ &c.

IMPERATIVUS.

הִסְתּוֹבֵב
הִסְתּוֹבְבִי/ &c.

INFINITIVUS.

הִסְתּוֹבֵב

PARTICIPIUM.

מִסְתּוֹבֵב/ &c.

CAPUT VI.

DE VERBIS QUIESCENTIBUS.

Docet inflectere Verba Quiescentia, h. e. quorum:

Prima	RADI-	Aleph vel Jod;
Secunda	CALIS	Vav vel Jod:
Tertia	est	Aleph vel He.

HOPHAL.

PRÆTERITUM.

הוּסַב הוּסַבָּה
הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹת
הוּסַבּוֹתִי
הוּסַבּוּ
הוּסַבּוֹתֶם/תֶן
הוּסַבּוֹנוּ

FUTURUM.

אוּסַב
תּוּסַב תּוּסַבִּי
יוּסַב תּוּסַב
נוּסַב
תּוּסַבּוּ } תּוּסַבֶּינָה
יוּסַבּוּ }

IMPERATIVUS

caret.

INFINITIVUS.

הוּסַב

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מוּסָב מוּסַבָּה
מוּסַבִּים/מוּסַבּוֹת

HIPHIL.

PRÆTERITUM.

הֵסֵב הֵסַבָּה
הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת
הֲסִבּוֹתִי
הֵסַבּוּ
הֲסִבּוֹתֶם/תֶן
הֲסִבּוֹנוּ

FUTURUM.

אָסֵב
תָּסֵב תָּסֵבִּי
יָסֵב תָּסֵב
נָסֵב
תָּסֵבּוּ } תְּסִבֶּינָה
יָסֵבּוּ }

IMPERATIVUS.

הָסֵב הָסֵבִּי
הָסֵבּוּ הֲסִבֶּינָה

INFINITIVUS.

הָסֵב

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מֵסֵב מְסִבָּה
מְסִבִּים/מְסִבּוֹת

HIT-

PYHAL.	PIHEL.
PRÆTERITUM.	
סוֹבַב סוֹבְבָה	סוֹבֵב סוֹבְבָה
סוֹבַבְתָּ סוֹבַבְתְּ	סוֹבַבְתָּ סוֹבַבְתְּ
סוֹבַבְתִּי &c.	סוֹבַבְתִּי &c.
FUTURUM.	
אֲסוֹבַב &c.	אֲסוֹבֵב &c.
IMPERATIVUS	
caret.	סוֹבֵב &c.
INFINITIVUS.	
סוֹבַב	סוֹבֵב
PARTICIPIUM.	
מְסוֹבָב &c.	מְסוֹבֵב מְסוֹבֶבֶת
	מְסוֹבְבִים
	מְסוֹבְבוֹת

Nota:

Quædam primam Radicalem geminant, *& secundæ ac tertiæ interponunt, ut:*

גִּלְגֵּל *à Radice* גָּלַל

Quorum conjugandi ratio est analoga.

HIPHIL.

NIPHAL.		KAL.	
PRÆTERITUM PERFECTUM.			
נָסַבָּה	נָסַב	סַבָּה	סַב
נְסַבּוֹת	נְסַבּוֹתָ	סַבּוֹת	סַבּוֹתָ
	נְסַבּוֹתִי		סַבּוֹתִי
	נָסַבּוּ		סַבּוּ
נְסַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹתֶם	סַבּוֹתֶן	סַבּוֹתֶם
	נְסַבּוֹנוּ		סַבּוֹנוּ
FUTURUM.			
	אֶסַּב		אָסוֹב
תִּסַּבִּי	תִּסַּב	תָּסֹבִּי	תָּסוֹב
תִּסַּב	יִסַּב	תָּסוֹב	יָסוֹב
	נִסַּב		נָסוֹב
תִּסַּבֶּינָה	תִּסַּבּוּ	תְּסֻבֶּינָה	תָּסוֹבּוּ
	יִסַּבּוּ		יָסֹבּוּ
IMPERATIVUS.			
הִסַּבִּי	הִסַּב	סוֹבִּי	סוֹב
הִסַּבֶּינָה	הִסַּבּוּ	סְבֶּינָה	סֹבּוּ
INFINITIVUS.			
	הִסּוֹב		סוֹב
PARTICIPIUM.			
נְסַבָּה	נָסָב	*Utrumque est*	
נְסַבּוֹת	נְסַבִּים	*Analogum.*	

PIHEL.

4. Holem *in Kybbutz, ut:*
תְּסֻבֶּינָה teget, תָּסֹךְ

5. *Ratio ut Dagesch, defectus index, locum habere possit: nam ubi in fine aliquid accedit, defectus secundæ Radicalis in tertia notatur per* Dagesch compensativum.

LXX. Et Scheva mutum ante se convertunt in Vav-Holem, *ut:*

חַנּוֹתָ חַנּוֹתִי חֲנוֹתֶם חַנּוֹנוּ
Misertus fuisti, fui, &c.

At נָה *Futurorum, quò & Imperativi, aliàs Futura prima dicti, pertinent, Jod in Segol quiescens ante se regit, ut:*
תְּחִלֶּינָה incipient, *Fœmin.*

LXXI. Asyllabica junguntur Terminationi Initiali.

Idem sunt quod Quiescentia, *nempe augmenta* ו י. ה *- atque simpliciter adhærent, ut:* שֹׁמִּי שׁמּוּ obstupescere, שֹׁם *manente accentu, & Dagesch etiam post longam impresso.*
Sequitur:
Paradigma Verborum Geminatorum

KAL,

LXVIII. Augmenta antecedentia, vicino Accentu, habent Kamez, *ut:*

תָּחֹם incalesces.

Excipe: *In Futuro* Niphal *brevis manet, ut:* 1.

יִדַּל attenuabitur.

In Præter. & Participio Hiphil *est Zeri, ut:* 2.

מֵצַל obumbrans.

In tota Hophal *est Schureck immutabile, ut:* 3.

יוּשַׁד vastabitur.

Remoto Accentu, pro Kametz, vel Zeri 4. *redit Scheva ordinarium, ut:*

מְצִלִּים obumbrantes.

LXIX. Consequentia syllabica, resolvunt vocales longas in analogas breves.

Syllabica *idem sunt quod mobilia, quò* 1. *nunc etiam* ה *Participiale pertinet, & corripiunt:*

Kametz *in Patha, ut:* 2.

נְמַקִּים *Plural.* contabescens נָמֵק

Zeri *in Hirock parvum, ut:* 3.

הִדַּקּוֹת comminuit, הֵדַק

4. Ho-

Ut יְסוֹבַב תְּסוֹבַב אֲסוֹבַב
Pro יְסַבֵּב תְּסַבֵּב אֲסַבֵּב

Sunt autem Conjugationes Graves *Pihel, Puhal & Hitpahel, quæ puncto* Dagesch *onerantur.*

LXVI. In Levibus verò expungitur media Radicalis cum præcedente Vocali.

Conjugationes Leves *sunt: Kal, Niphal, Hiphil & Hophal, sic:*

1. רַב multiplicavit, *pro* רָבַב
רַם exalta, *pro* רְמַם

2. Excipe: *Participia Kal, quæ Regularia, ut:* אָרוּר maledictus.

Et in Futuris Niphal *secundam singularem Fæmininam, cum secunda & tertia Plurali, tàm Masculina quàm Fæminina, ubi media Radicalis cum Vocali supposita expungitur, antecedens verò juxta Regulam 69 resolvitur.*

LXVII. Nudum Hiphil desinit in Zeri; Futuraque Niphal in Patha.

Nudum, *h. e. augmento consequente non auctum, ut:*

Mensurabitur, יִמַּד incepit, הֵחֵל

LXVIII.

II.
LAMED NUN Vel TAV.

LXIV. Nun vel Tav ante Servilem similem ejicitur, defectu per Dagesch notato, *ut:*

שָׁכַנּוּ habitavimus, *pro* שָׁכַנְנוּ
שִׁחַתֶּם corrupistis, שִׁחַתְתֶּם

1. Nota: *Verbum* נָתַן dedit, *Nun etiam ante Tav amittit.*

2. Idem *in Futuro & Imperativo KAL, in Zeri terminatur,*

3. *In cæteris Verba* Lamed Nun vel Tav *imitantur Verba Perfecta, ideoque peculiari Paradigmate opus non habent.*

III.
VERBA GEMINATA
sive
Defectiva Ayn, h. e. quæ duas postremas Radicales habent similes.

LXV. In Conjugationibus Gravibus prima Radicalis Vav-Holem habet, quod secundæ Dagesch excludit.

Ut

HOPHAL.

PRÆTERITUM.

הֻגַּשׁ הֻגְּשָׁה
הֻגַּשְׁתָּ הֻגַּשְׁתְּ
הֻגַּשְׁתִּי
הֻגְּשׁוּ
הֻגַּשְׁתֶּם הֻגַּשְׁתֶּן
הֻגַּשְׁנוּ

FUTURUM.

אֻגַּשׁ
תֻּגַּשׁ תֻּגְּשִׁי
יֻגַּשׁ תֻּגַּשׁ
נֻגַּשׁ
תֻּגְּשׁוּ / יֻגְּשׁוּ } תֻּגַּשְׁנָה

IMPERATIVUS caret.

INFINITIVUS.

הֻגַּשׁ

PARTICIPIUM PRÆTER.

מֻגָּשׁ מֻגָּשָׁה
מֻגָּשִׁים מֻגָּשׁוֹת

HIPHIL.

PRÆTERITUM.

הִגִּישׁ הִגִּישָׁה
הִגַּשְׁתָּ הִגַּשְׁתְּ
הִגַּשְׁתִּי
הִגִּישׁוּ
הִגַּשְׁתֶּם הִגַּשְׁתֶּן
הִגַּשְׁנוּ

FUTURUM.

אַגִּישׁ
תַּגִּישׁ תַּגִּישִׁי
יַגִּישׁ תַּגִּישׁ
נַגִּישׁ
תַּגִּישׁוּ / יַגִּישׁוּ } תַּגֵּשְׁנָה

IMPERATIVUS.

הַגֵּשׁ הַגִּישִׁי
הַגִּישׁוּ הַגֵּשְׁנָה

INFINITIVUS.

הַגִּישׁ *vel* הַגֵּשׁ

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מַגִּישׁ מַגִּישָׁה מַגֶּשֶׁת
מַגִּישִׁים מַגִּישׁוֹת

NIPHAL.

PRÆTERITUM.

נִגַּשׁ נִגְּשָׁה
נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתְּ
נִגַּשְׁתִּי
נִגְּשׁוּ
נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁתֶּן
נִגַּשְׁנוּ

FUTURUM
est Regulare.

IMPERATIVUS
est Regularis.

INFINITIVUS
est Regularis.

PARTICIPIUM
PRÆSENS.

נִגָּשׁ נִגָּשָׁה & נִגֶּשֶׁת
נִגָּשִׁים נִגָּשׁוֹת

KAL.

PRÆTERITUM
est Regulare.

FUTURUM.

אֶגַּשׁ
תִּגַּשׁ תִּגְּשִׁי
יִגַּשׁ תִּגַּשׁ
נִגַּשׁ
תִּגְּשׁוּ } תִּגַּשְׁנָה
יִגְּשׁוּ

IMPERATIVUS.

גַּשׁ גְּשִׁי
גְּשׁוּ גַּשְׁנָה

INFINITIVUS.

גֶּשֶׁת

PARTICIP. PRÆSENS
est Regulare.

PARTICIP. PRÆT.
est Regulare.

Nota:

Formæ Pihel, Pual *&* Hitpahel, *in Verbis Pe Nun prorsus Analogæ sunt, & juxta Paradigma* פָּקַד *regulariter flectuntur, hic ideò omisse.*

Nunc sequitur

HIPHIL.

HOPHAL.	HIPHIL.
PRÆTERITUM.	**PRÆTERITUM.**
הָגַּשׁ הָגְּשָׁה	הִגִּישׁ הִגִּישָׁה
הָגַּשְׁתָּ הָגַּשְׁתְּ	הִגַּשְׁתָּ הִגַּשְׁתְּ
הָגַּשְׁתִּי	הִגַּשְׁתִּי
הָגְּשׁוּ	הִגִּישׁוּ
הָגַּשְׁתֶּם הָגַּשְׁתֶּן	הִגַּשְׁתֶּם הִגַּשְׁתֶּן
הָגַּשְׁנוּ	הִגַּשְׁנוּ
FUTURUM.	**FUTURUM.**
אָגַּשׁ	אַגִּישׁ
תָּגַּשׁ תָּגְּשִׁי	תַּגִּישׁ תַּגִּישִׁי
יָגַּשׁ תָּגַּשׁ	יַגִּישׁ תַּגִּישׁ
נָגַּשׁ	נַגִּישׁ
תָּגְּשׁוּ יָגְּשׁוּ } תָּגַּשְׁנָה	תַּגִּישׁוּ יַגִּישׁוּ } תַּגֵּשְׁנָה
IMPERATIVUS caret.	**IMPERATIVUS.**
	הַגֵּשׁ הַגִּישִׁי
	הַגִּישׁוּ הַגֵּשְׁנָה
INFINITIVUS.	**INFINITIVUS.**
הָגַּשׁ	הַגִּישׁ *vel* הַגֵּשׁ
PARTICIPIUM PRÆTER.	**PARTICIPIUM PRÆSENS.**
מָגָּשׁ מָגֶּשֶׁת	מַגִּישׁ מַגִּישָׁה מַגֶּשֶׁת
מָגָּשִׁים מָגָּשׁוֹת	מַגִּישִׁים מַגִּישׁוֹת

NIPHAL.

PRÆTERITUM.

נִגַּשׁ נִגְּשָׁה

נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתְּ

נִגַּשְׁתִּי

נִגְּשׁוּ

נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁתֶּן

נִגַּשְׁנוּ

FUTURUM *est Regulare.*

IMPERATIVUS *est Regularis.*

INFINITIVUS *est Regularis.*

PARTICIPIUM PRÆSENS.

נִגָּשׁ נִגָּשָׁה & נִגֶּשֶׁת

נִגָּשִׁים נִגָּשׁוֹת

KAL.

PRÆTERITUM *est Regulare.*

FUTURUM.

אֶגַּשׁ

תִּגַּשׁ תִּגְּשִׁי

יִגַּשׁ תִּגַּשׁ

נִגַּשׁ

תִּגְּשׁוּ } תִּגַּשְׁנָה

יִגְּשׁוּ }

IMPERATIVUS.

גַּשׁ גְּשִׁי

גְּשׁוּ גַּשְׁנָה

INFINITIVUS.

גֶּשֶׁת

PARTICIP. PRÆSENS *est Regulare.*

PARTICIP. PRÆT. *est Regulare.*

Nota:

Formæ Pihel, Pual & Hitpahel, *in Verbis Pe Nun prorsus Analogæ sunt, & juxta Paradigma* פָּקַד *regulariter flectuntur, hic ideò omisse.*

Nunc sequitur

HIPHIL.

4. Observa etiam, *in omnibus Ordinibus Imperfectorum Verborum multa manere Regularia: ut apud Latinos* amasti & amavisti *dicimus indifferenter.*

1. PE NUN.

LXI. Omne Nun Schevatum abjicitur, *ut:*

שַׁק osculare, *pro* נְשַׁק

Excipe, *Præteritum* Kal, *&* *Participium* Pahul.

LXII. Et, si fuerit medianum, defectus per Dagesch forte notatur, *ut:*

אֶצֹּר custodiam, *pro* אֶנְצֹר
הִפִּיל dejecit, *pro* הִנְפִּיל
מַצִּיל eripiens, *pro* מַנְצִיל

Quam formam pauca quoque Defectiva Pe Jod, *&* *Radix* לָקַח *æmulantur.*

LXIII. Infinitivus Kal assumsit ת *ut:*

גֶּשֶׁת accedere, *pro* נְגֹשׁ

Sequitur

Paradigma Verborum Defectivorum

PE NUN.

CAPUT V.

DE DEFECTIVIS VERBIS,

Docet Conjugationem Verborum *Defectivorum:*

1. *Pe Nun*, h. e. quorum prima Radicalis est Nun.
2. *Lamed Nun* vel *Tav*, h. e. quorum ultima Radicalis est Nun vel Tav.
3. *Geminatorum*, quæ duas posteriores Radicales habent similes.

LX. ANOMALA Verba sunt vel Defectiva, vel Quiescentia.

Defectiva, *quorum aliqua Radicalis inter conjugandum deficit, ut quæ in extremitatibus habent* Nun, *vel duas* similes. 1.

Quiescentia, *quæ constant literis quiescentibus* יהוא *& differentur in seq. Caput.* 2.

Nota *ab antiquo paradigmate* פָּעַל primam *cujuslibet Radicis literam appellari* PE *docendi gratiâ*, secundam AYN, ultimam LAMED: *unde Anomalorum Verborum distincta denominationes ortæ sunt.* 3.

Obser-

צָעֲקוּ clamaverunt, *pro* צָעֲקוּ

2. *Terminatio Holem, aut Zeri, ob postremas* א/ה/ח/ע/ר *vel significationem neutram, mutatur in Patha, ut:*

שְׁלַח	mitte,	*pro*	שְׁלֹח
יִשְׁכַּב	cubabit,		יִשְׁכֹּב

3. *Vocales breves, Patha, Kybbuz, Hireck parvum, propter exclusum Dagesch, producuntur in analogas Longas,* - ·· ו *Kam. Zeri, Hol.*

בֵּרַךְ	benedixit,	בִּרַךְ
מְבָרֵךְ	benedicens, *pro*	מְבַרֵּךְ
מְבֹרָךְ	benedictus,	מְבֻרָּךְ

4. *Segol convertitur in Patha vicarium.*

5. *Assumitur Patha Genusa, sicubi opus est.*

Et hæc omnia secundum generales Regulas: unde meritò hîc obiter tantùm tacta, reservantur in Caput IX. & X.

QUADRATA VERBA.

Hoc est, quæ vel quatuor radicalibus *constant, vel unam aut alteram* reduplicant, *nihil habent novæ difficultatis, ut:*

Sustentavit,	כִּלְכֵּל	Texit,	כִּרְבֵּל
visti,	כִּלְכַּלְתָּ	Texisti,	כִּרְבַּלְתָּ
vi,	כִּלְכַּלְתִּי	Texi,	כִּרְבַּלְתִּי

Invenitur & Patha cum Hateph-Patha 2.
ut: נַעֲנָה *afflictus est, Jesa. LIII. 7.*

LVIII. Kametz-Hatuph & Hateph-Kametz in totâ Hophal, *ut:*

מָאֳחָז יָעֳמַד	} *pro*	*comprehensus* *sistetur*	מָאְחָז יָעְמַד

TYPUS GUTTURALIUM.

יַחַלְצוּ יַחֲלוֹץ תַּחֲלוֹץ	אֶחֱלוֹץ *Futur.* Kal.
נֶחֱלָץ *Partic.* הֶחֱלַצְתָּ	נֶחֱלַץ *Præt.* Niph.
מַחֲלִיץ *Partic.* נֶחֱלַצְתָּ	הֶחֱלִיץ *Præt.* Hiph.
אָחֳלַץ *F.* Hoph. תַּחֲלִיץ	אַחֲלִיץ *Futur.* Hiph.

LIX. Præterea receditur ab analogia paradigmatis propter alias gutturales: vel significationem intransitivam: aut exclusum Dagesch.

Scheva mobile sub Gutturali dilatatur in 1.
Hateph-Patha, ut:
צַעֲקִי

teph-Patha in Futuris Kal ac Hiphil, atque in Participio Hiphil, *ut:*

	יְהַלֵּךְ	*ambulabit*	יֶהֱלַךְ
pro	תַּחְלִיף	*mutabis*	תַּחֲלִיף
	מַאְמִין	*credens*	מַאֲמִין

1. *Idem imitatur Imperativus* Kal, *cum media gutturalis est, ut:*

טַעְמוּ *pro gustate* טַעֲמוּ

2. Excipe; *in Futuro* Kal *propter* Aleph *(tàm servile; quàm radicale) vel significationem intransitivam est* Sægol, & Hateph-Sægol, *ut:*

ambulabo אֶהֱלַךְ
clamabis תֶּאֱנַק

3. *Quod interdum etiam imitatur* Chet, *ut:* יֶחֱזֶה *aspiciet.*

LXVII. Sægol & Hateph-Sægol in præteritis Niphal ac Hiphil, atque in participio Niphal, *ut:*

	נִעְנַשׁ	*mulctatus est*	נֶעֱנַשׁ
pro	הִחְזִיק	*apprehendit*	הֶחֱזִיק
	נִהְרַג	*occisus*	נֶהֱרַג

II. Inve- D 2

II. VARIATIONES
propter sibilum & gutturales.

LIV. Prima sibilans in Hitpahel transponitur.

Hoc est, Tav *literis* ז׳ס׳צ׳ר׳ש *postponitur,* 1.
ut:

הִסְתַּבֵּל *oneravit se, pro* הִתְסַבֵּל

Idemque Tav *post Dsain in* Daleth, *post* 2.
Zadi in ✝het *mutatur, ut:* הִזְדַּמֵּן *præparavit se,* הִצְטַדֵּק *justificavit se.*

L V. Prima gutturalis pro Scheva muto recipit unam ex compositis vocalibus; atque augmentum antecedens similem brevem.

Propter literas א׳ה׳ח׳ע *quando primam radicalem constituunt, sub ea, & augmento antecedente scribitur* Patha *&* Hateph-Patha, *vel* Sægol *&* Hateph-Sægol, *vel denique* Kametz-Hatuph *&* Hateph-Kametz.

Raro manet simplex Scheva *pro composito Scheva. Exempla sequuntur proxime.*

LVI. *Scilicet:* Patha & Hateph.

LI. Hi omnes Imperativi:

PLURAL. NUMER.		SINGULAR. NUMER.		
Fœm.	*Masc.*	*Fœm.*	*Mascul.*	
נָה:	פִּקְדוּ	י.	פְּקֹד	Kal.
	הִפָּקְדוּ		הִפָּקֵד	Niphal.
	פַּקְּדוּ		פַּקֵּד	Pihel.
	הַפְקִידוּ		הַפְקֵד	Hiphil.
	הִתְפַּקְּדוּ		הִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

LII. Quibus Infinitivi assimilantur.

1. *Nisi quòd* Kal *etiam à* Kamez *incipit, maximè verò* in reduplicatione Verbi, *ut* פָּקוֹד יִפְקֹד visitando visitabit.

2. Hiphil *verò &* Hophal *in* Zeri *quoque desinunt, ut:* הַפְקֵד הָפְקֵד

LIII. Hæc denique sunt Participia in compendium redacta.

PLURAL. NUMER.		SINGULAR. NUMER.		
Fœm.	*Masc.*	*Fœm.*	*Mascul.*	
וֹת	פּוֹקְדִים	ת.. ה..	פּוֹקֵד	Kal.
	נִפְקָדִים		נִפְקָד	Niphal.
	מְפַקְּדִים		מְפַקֵּד	Pihel.
	מְפֻקָּדִים		מְפֻקָּד	Pual.
	מַפְקִידִים		מַפְקִיד	Hiphil.
	מָפְקָדִים		מָפְקָד	Hophal.
	מִתְפַּקְּדִים		מִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

XLIX. Hæc ſunt omnia Præterita, compendioſe contexta:

3. *Plur.*	2. *Maſc.*	3. *Sing. Maſc.*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	Kal.
נִפְקְדוּ	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַד	Niphal.
פִּקְּדוּ	פִּקַּדְתָּ	פִּקֵּד	Pihel.
פֻּקְּדוּ	פֻּקַּדְתָּ	פֻּקַּד	Puhal.
הִפְקִידוּ	הִפְקַדְתָּ	הִפְקִיד	Hiphil.
הָפְקְדוּ	הָפְקַדְתָּ	הָפְקַד	Hophal.
הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקַּדְתָּ	הִתְפַּקֵּד	Hitpahel.

L. Hæc omnia ſeptem Futura.

Plural. Maſcul. 3.	2.	1.	*Sing. Maſcul.* 3.	2.	1.	
י	ת	פְּקְדוּ	י	ת	אֶפְקֹד	Kal.
י	ת	הִפָּקְדוּ	י	ת	אֶפָּקֵד	Niphal.
י	ת	נְפַקֵּד	י	ת	אֲפַקֵּד	Pihel.
י	ת	נְפֻקַּד	י	ת	אֲפֻקַּד	Puhal.
י	ת	נַפְקִיד	י	ת	אַפְקִיד	Hiphil.
י	ת	נָפְקַד	י	ת	אָפְקַד	Hophal.
ית	ת	נִתְפַּקֵּד	ית	ת	אֶתְפַּקֵּד	Hitpahel.
נָה						

LI. Hi

Conjugatio Reciproca HITPAHEL.

PRÆTERITUM.

Fæminin.	*Masculin.*		
התפקדה	התפקד	3.	
התפקדת	התפקדת	2.	*Sing.*
	התפקדתי	1.	
	התפקדו	3.	
התפקדתן	התפקדתם	2.	*Plur.*
	התפקדנו	1.	

FUTURUM.

	אתפקד	1.	
תתפקדי	תתפקד	2.	*Sing.*
תתפקד	יתפקד	3.	
	נתפקד	1.	
תתפקדנה	תתפקדו	2.	*Plur.*
	יתפקדו	3.	

IMPERATIVUS.

התפקדי	התפקד	*Sing.*
התפקדנה	התפקדו	*Plur.*

INFINITIVUS.

התפקד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מתפקד מתפקדה מתפקדת *Sing.*

מתפקדים מתפקדות *Plur.*

Hæc

Conjugatio Passiva HOPHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	Masculin.		
הָפְקְדָה	הָפְקַד	3.	
הָפְקַדְתְּ	הָפְקַדְתָּ	2.	Sing.
	הָפְקַדְתִּי	1.	
	הָפְקְדוּ	3.	
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתֶּם	2.	Plur.
	הָפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אָפְקַד	1.	
תָּפְקְדִי	תָּפְקַד	2.	Sing.
תָּפְקַד	יָפְקַד	3.	
	נָפְקַד	1.	
תָּפְקַדְנָה	תָּפְקְדוּ	2.	Plur.
	יָפְקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS
caret.

INFINITIVUS.
הָפְקַד

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

מָפְקָדָה	מָפְקָד	Sing.
מָפְקָדוֹת	מָפְקָדִים	Plur.

Con-

Conjugatio Activa HIPHIL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	Masculin.		
הִפְקִידָה	הִפְקִיד	3.	Sing.
הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ	2.	
	הִפְקַדְתִּי	1.	
	הִפְקִידוּ	3.	Plur.
הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתֶּם	2.	
	הִפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אַפְקִיד	1.	Sing.
תַּפְקִידִי	תַּפְקִיד	2.	
תַּפְקִיד	יַפְקִיד	3.	
	נַפְקִיד	1.	Plur.
תַּפְקֵדְנָה	תַּפְקִידוּ	2.	
	יַפְקִידוּ	3.	

IMPERATIVUS.

הַפְקִידִי	הַפְקֵד	Sing.
הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידוּ	Plur.

INFINITIVUS.

הַפְקִיד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מַפְקֶדֶת	מַפְקִידָה	מַפְקִיד	Sing.
מַפְקִידוֹת		מַפְקִידִים	Plur.

Con-

Conjugatio Passiva PYHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
פקדה	פקד	3.	
פקדת	פקדת	2.	*Sing.*
	פקדתי	1.	
	פקדו	3.	
פקדתן	פקדתם	2.	*Plur.*
	פקדנו	1.	

FUTURUM.

	אפקד	1.	
תפקדי	תפקד	2.	*Sing.*
תפקד	יפקד	3.	
	נפקד	1.	
תפקדנה	תפקדו	2.	*Plur.*
	יפקדו	3.	

IMPERATIVUS

caret.

INFINITIVUS.

פקד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פקדה	פקד	*Sing.*
פקדות	פקדים	*Plur.*

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

מפקדת	מפקדה	מפקד	*Sing.*
מפקדות		מפקדים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Activa PIHEL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	Masculin.		
פִּקְּדָה	פִּקֵּד	3.	
פִּקַּדְתְּ	פִּקַּדְתָּ	2.	Sing.
	פִּקַּדְתִּי	1.	
	פִּקְּדוּ	3.	
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתֶּם	2.	Plur.
	פִּקַּדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֲפַקֵּד	1.	
תְּפַקְּדִי	תְּפַקֵּד	2.	Sing.
תְּפַקֵּד	יְפַקֵּד	3.	
	נְפַקֵּד	1.	
תְּפַקֵּדְנָה	תְּפַקְּדוּ	2.	Plur.
	יְפַקְּדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

פַּקְּדִי	פַּקֵּד	Sing.
פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדוּ	Plur.

INFINITIVUS.

פַּקֵּד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

מְפַקֶּדֶת	מְפַקְּדָה	מְפַקֵּד	Sing.
מְפַקְּדוֹת		מְפַקְּדִים	Plur.

Con-

Conjugatio Passiva NIPHAL.

PRÆTERITUM.

Fœminin.	*Masculin.*		
נִפְקְדָה	נִפְקַד	3.	
נִפְקַדְתְּ	נִפְקַדְתָּ	2.	*Sing.*
	נִפְקַדְתִּי	1.	
	נִפְקְדוּ	3.	
נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
	נִפְקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

	אֶפָּקֵד	1.	
תִּפָּקְדִי	תִּפָּקֵד	2.	*Sing.*
תִּפָּקֵד	יִפָּקֵד	3.	
	נִפָּקֵד	1.	
תִּפָּקַדְנָה	תִּפָּקְדוּ	2.	*Plur.*
	יִפָּקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

הִפָּקְדִי	הִפָּקֵד	*Sing.*
הִפָּקַדְנָה	הִפָּקְדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

הִפָּקֵד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

נִפְקֶדֶת	נִפְקָדָה	נִפְקָד	*Sing.*
נִפְקָדוֹת		נִפְקָדִים	*Plur.*

Con-

Conjugatio Activa KAL.

PRÆTERITUM.

Fæminin.	*Masculin.*		
פָּקְדָה	פָּקַד	3.	
פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	2.	*Sing.*
Com.	פָּקַדְתִּי	1.	
Com.	פָּקְדוּ	3.	
פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם	2.	*Plur.*
Com.	פָּקַדְנוּ	1.	

FUTURUM.

Com.	אֶפְקוֹד	1.	
תִּפְקְדִי	תִּפְקוֹד	2.	*Sing.*
תִּפְקוֹד	יִפְקוֹד	3.	
Com.	נִפְקוֹד	1.	
תִּפְקֹדְנָה	תִּפְקְדוּ	2.	*Plur.*
	יִפְקְדוּ	3.	

IMPERATIVUS.

פִּקְדִי	פְּקוֹד	*Sing.*
פְּקֹדְנָה	פִּקְדוּ	*Plur.*

INFINITIVUS.

פָּקוֹד	פְּקוֹד

PARTICIPIUM PRÆSENS.

פּוֹקֶדֶת	פּוֹקְדָה	פּוֹקֵד	*Sing.*
	פּוֹקְדוֹת	פּוֹקְדִים	*Plur.*

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

פְּקוּדָה	פָּקוּד	*Sing.*
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדִים	*Plur.*

Con-

Totum itaque Conjugandi artificium *in eo consistit, ut pro tribus literis* ד ק פ *substituantur tres quæcunque alterius thematis; verbi gratiâ, ad analogiam:* 2.

פָּקַד פָּקַדְתָּ פָּקַדְתִּי
כָּתַב כָּתַבְתָּ כָּתַבְתִּי } *Conjugantur*
שָׁמַר שָׁמַרְתָּ שָׁמַרְתִּי } *quoque ista:*

Proinde hoc Thema, tanquam fundamentum reliquorum, memoriæ imprimendum est diligentissimè. Id ut faciliùs consequare, positum primò est explicitum *paradigma, Conjugationum* perfectarum, *& à suffixis* separatarum, *justo ordine (cum prior ille contractior Conjugationum typus, in prioribus editionibus hujus Horology, Tyronibus confusionem pareret) integris literis exscriptarum, in Radice* פָּקַד visitavit. *Deinde tradita sunt Modorum & Temporum* Compendia, *quæ recordationem juvent, ut ex collatione senties.* 3. 4. 5.

Ut Tyronum hujus linguæ, (qui faciliùs ex αὐτοψία, quàm Regulis conjugandi artificium addiscunt,) ratio habeatur, Themata conjugationum IMPERFECTARUM *in singulis verborum imperfectorum classibus, integrè quoque exscripta sequentur Cap. V. VI. & sequentibus.* 6.

Delineatio quoque Verborum cum affixis CONJUNCTORUM *apparebit sub calcem C. IIX. de suffixis. Sequitur ergò Paradigma* PAKAD. 7.

Con-

1. Radix *cæterorum constituitur vulgò tertia persona* Præteriti KAL (*desinens in Patha, interdum quoque in Zeri & Holem*) *propter sui simplicitatem, unde aliæ educuntur ordine retrogrado; Sed quia in quibusdam imperfectis media Præteriti occultatur, mallem ego* Infinitivum *pro Radice haberi.*

2. *Sunt autem Conjugationes* septem, *per quas significata mutantur.*

3. *In* Kal *pleraque sunt Neutralia;*

4. *In* Pihel *verò &* Hiphil *fiunt transitiva, ut* אָבַד periit, (*Conjug. Kal.*) אִבֵּד (*Conjug. Pihel*) & הֶאֱבִיד (*Conjug. Hiphil*) perdidit. *Quod etiam aliæ linguæ imitantur, ut: Fugere, fugare;* Fallen / fällen; Fahren/ führen; Ligen/ legen; Lernen/ lehren; Sitzen/ setzen/ ꝛc.

5. *Sed habent hoc Orientales Linguæ præ Occidentalibus peculiare, quod* sexum etiam in Verbis distinguunt, & *aliter de Mare loquuntur quàm de Fœmina: Quod observasse, perspicuitatem sæpè juvat.*

XLIIX. Paradigma PAKAD est norma Verborum omnium.

1. *Etiam* imperfectorum, *quæ sic flecti præsupponuntur, ubi ab analogia (quod in singulis monebitur) non discedunt.*

Singulare.			Plurale.	
Construct.	*Absolut.*		*Construct.*	*Absolut.*
עזי	עזים	Robur	*Idem.*	עז
גדיי	גדיים	Hœdus	*Idem.*	גדי
שדי	שדים	Campus	שדה	שדה
מקני	מקנים	Possessio	מקנה	מקנה
		Sequentia sunt Fœminina.		
צדקות	צדקות	Justitia	צדקת	צדקה
שפחות	שפחות	Ancilla	שפחת	שפחה
חלקות	חלקות	Pars	חלקת	חלקה
עצות	עצות	Consilium	עצת	עצה
אדרות	אדרות	Toga	*Idem.*	אדרת
כתנות	כתנות	Tunica	*Idem.*	כתנת
Idem.	מלכיות	Regnum	*Idem.*	מלכות
Idem.	שאריות	Residuum	*Idem.*	שארית

CAPUT IV.

DE VERBO.

Docet Verba *Perfecta*, & ab Affixis *Separata*,

1. Ad Normam Paradigmatis *inflectere:*
2. Propter quasdam literas nonnihil *variare.*

XLVII. INFLEXIO Verbi fluit ab una Radice, plerumque triliterâ.

Radix

Pluraliter אַדִּירִים *Magnifici.*
Hinc in Constructione:
אַדִּירֵי הָאָרֶץ *Magnates terræ.*

2. *Sic & Dualia: ut ex* עֵינַיִם *Oculi:*
fit עֵינֵי יְהוָה *Oculi Domini.*

3. Imitantur id paucula Præpositiones,
אַחֲרֵי *post,* בִּלְעֲדֵי *præter.*

4. *Memineris autem, quod insuper* Vocales Nominum, *propter hoc Regimen* variè mutentur; *ut infrà suo loco plenius disces;*
Interim è præsentibus omnium Classium EXEMPLIS *quodammodò prænoscis.*

PLURALE.			SINGULARE.	
Construct.	*Absolut.*		*Construct.*	*Absolut.*
דִּבְרֵי	דְּבָרִים	Verbum	דְּבַר	דָּבָר
לִבְבֵי	לְבָבִים	Cor	לְבַב	לֵבָב
שִׁכְנֵי	שְׁכֵנִים	Vicinus	שְׁכַן	שָׁכֵן
עַצְלֵי	עֲצֵלִים	Piger	עֲצַל	עָצֵל
מַלְכֵי	מְלָכִים	Rex	*Idem*	מֶלֶךְ
נַעֲרֵי	נְעָרִים	Puer	*Idem*	נַעַר
קָדְשֵׁי	קֳדָשִׁים	Sanctitas	*Idem*	קֹדֶשׁ
מוֹתֵי	מוֹתִים	Mors	מוֹת	מָוֶת
זֵיתֵי	זֵיתִים	Oliva	זֵית	זַיִת
מְלוֹנֵי	מְלוֹנִים	Diversorium	מְלוֹן	מָלוֹן
מָגִנֵּי	מָגִנִּים	Scutum	*Idem*	מָגֵן
שִׁנֵּי	שִׁנַּיִם	Dens	*Idem*	שֵׁן

כָּתֵף *Humerus, &c.*

Faciunt חֲצֵרִים & חֲצֵרוֹת, *&c.*

IV. REGIMEN.

XLV. Singularia Fœminina, propter regimen mutant ה- in ת-

Cùm duo Substantiva *concurrunt, quorum posterius latinè Genitivi casus est, prius illorum in* Regimine *constitui dicitur:* 1.

Exempli gratia:

עֶבֶד אֱלֹהִים *Servus Dei.*

Id ipsum plerumque aliquantulum mutatur, posteriori manente invariato; verbi gratia, si Fœmininum sit, convertit consuetam terminationem in ת - *ut:* 2.

זִמָּה *Facinus,*
זִמַּת אָדָם *Facinus hominis.*

XLVI. Pluralia verò Masculina convertunt ים in י- *ut:*

אַדִּיר *Magnificus.*

Plu-

2. *At Schureck in Jod Dageschatum & Kybbutz resolvitur, ut:*

מַלְכוּת *Regnum,* מַלְכֻיּוֹת *Regna.*

XLIV. Quædam Masculina Pluralem formant more Fœmininorum: & contrà.

1. *Frequentiora ex* Masculinis *sunt:*

אָב	*Pater,*	לוּחַ	*Tabula,*
שֵׁם	*Nomen,*	רוּחַ	*Spiritus,*
לַיִל	*Nox,*	צָבָא	*Exercitus,*
קוֹל	*Vox,*	מָקוֹם	*Locus,*
דּוֹר	*Ætas,*	מִזְבֵּחַ	*Altare, &c.*

Quæ faciunt אָבוֹת, שֵׁמוֹת, *&c.*

2. *Præcipua è* Fœmininis *sunt, ut:*

מִלָּה *Sermo,* יוֹנָה *Columba,*
אֵלָה *Quercus,* נְמָלָה *Formica,*
לְבֵנָה *Later, &c.*

Quæ faciunt מִלִּים, יוֹנִים, *&c. More Masculinorum.*

3. Quædam utroque modo formantur, *ut:*

חָצֵר *Atrium,* הֵיכָל *Templum,*
לֵבָב *Cor,* יַעַר *Sylva,*

Nota, He ſervile, ſi adſit, prius in Thav mutatur, ut: 1.

שָׁנָה *Annus,* שְׁנָתַיִם *Biennium.*

Pauca ſunt Dualia tantùm, ut:

מַיִם *Aquæ,* שָׁמַיִם *Cœli.*

XLII. Pluralis Maſculinorum formatur à ſuo ſingulari in ים. *ut:*

צַדִּיק *Juſtus,* צַדִּקִים *Juſti.*

Ubi ה *ſimiliter prius auferendum eſt, ut:* יָפִים *Pulchri.*

Pauca Chaldaico more terminantur in ין *ut:* 2.

מְלָכִין *Reges, Proverb. XXXI. 3.*

Quædam ſunt Pluralia tantùm, ut: 3.

פָּנִים *Facies,* חַיִּים *Vita.*

XLIII. Pluralis Fœmininorum formatur à ſuo ſingulari in וֹת abjectis He vel Thav ſervilibus, *ut:*

מְדִינָה *Provincia,* מְדִינוֹת *Provinciæ.*

Nam ubi Conſonæ auferri jubentur, illarum quoque Vocales ſimul tollendæ ſunt.

At

עַיִן *Oculus*, רֶגֶל *Pes*,
חֶרֶב *Gladius anceps.*

3. Item, alia quædam, *ut:*
אֶבֶן *Lapis*, בֶּטֶן *Venter.*

4. *De propriis mulierum & muliebrium Officiorum monere non opus est.*

5. *Pauca sunt* Communia, *ut:*
זָקָן *Barba*, רוּחַ *Spiritus.*
לָשׁוֹן *Lingua*, אֶרֶץ *Terra*,
דֶּרֶךְ *Via*, נֶפֶשׁ *Anima &c.*

6. Neutra *verò Hebræis sunt nulla prorsus.*

XL. Fœmininum formatur à Masculino in ה־,

Ut טוֹב *Bonus*, טוֹבָה *Bona.*

1. *Observa*, ה *prius tollendum esse, si adsit, ut:*
יָפֶה *Pulcher*, יָפָה *Pulchra.*

2. *Et Gentilia tantùm Thau assumere, ut:*
מִצְרִי *Ægyptius*, מִצְרִית *Ægyptia.*

III. NUMERUS.

XLI. Dualis formatur à singulari in יִם *ut:*

יוֹם *Dies*, יוֹמַיִם *Biduum.*

Nota, C

II. GENUS.

XXXVIII. In Radicalem, vel ין desinentia sunt Masculina, *ut*:

חֹשֶׁךְ *Tenebræ.* מַעֲנֶה *Responsum.*
מָוֶת *Mors.*

à Radicibus:

חָשַׁךְ *Opacus fuit*, עָנָה *Fatus est*,
מות *Obire.*

Sic quoque: תָּו *Signum.* 1.

חֳלִי *Morbus*, חֶשְׁבּוֹן *Numerus.*

Licet sint à Thematibus: תָּוָה *Signavit.* 2.
חָלָה *Ægrotavit.* חָשַׁב *Supputavit.*

XXXIX. In servilem He, vel Thav finita, sunt Fœminina.

Quæ major est facilitas, quàm Latinitatis. 1.
מִלְחָמָה *Bellum.* כְּסִילוּת *Stoliditas.*

à Radicibus.

לָחַם *Oppugnavit.* כָּסַל *Desipuit.*

Huc refer, quæ res naturâ vel arte duplicatas significant, *ut*:
עַיִן

מוֹשָׁב *Sedes.* תּוֹכַחַת *Increpatio.*

à Radicibus:

הוֹכִיחַ, יָשַׁב, יָעַץ, יָדַע.

5. IV. E Verbis Ajin Vav, vel Jod, *enata, eas vel per immutabile Kametz & Zeri occultant, ut:*

עָב *Nubes.* גֵּר *Peregrinus.*
לָצוֹן *Derisio.* צֵדָה *Viaticum.*

à Radicibus:

לוּץ, גּוּר, עוּב, &c.

6. *Vel per cæteras longas ostentant, ut:*

שִׁיר *Canticum.* אוֹר *Lumen.*
מָקוֹם *Locus.* תְּבוּנָה *Intelligentia.*

7. V. A Lamed He *Originem trahentia, mutant illud in Jod, (rarius in Vav,) vel prorsus abjiciunt, ut:*

פְּרִי *Fructus.* אָב *Pater.*
עָנִי *Afflictus.* בֵּן *Filius.*
עָנָו *Mansuetus.* בִּנְיָן *Ædificium.*
גָּלוּת *Exilium.*

8. *Observa tamen*, in omnibus formis multa manere prorsus regularia, *ut:*

מְנוּחָה *Quies.* לֵבָב *Cor.*
יֶלֶד *Puer.* קֵצָה *Finis.*

II. GE-

Quemadmodum Anomala Verba *inter conjugandum quasdam Literas vel mutant, vel amittunt; Ita Nomina inde derivata easdem imperfectiones sustinent. Quod particulariter per præcipuas Species declarabo:* 1.

I. A Defectivis Pe Nun *orta, primam Radicalem sæpè per Dageſch abſcondunt, ut:* 2.

הַצָּלָה *Liberatio;*
à Radice נִצַּל *Evaſit.*
Sic מַבּוּל *Diluvium;*
à Radice נָבַל *Cecidit.*

II. A Geminatis *oriunda, plerunque alteram ſimilium amittunt, qui defectus in* Nudis *à tergo per longam mutabilem; In* Auctis *verò per Dageſch poſt brevem indicatur, ut:* 3.

חַם	*Calidus.*	מָעֹז	*Robur.*
קֵן	*Nidus.*	זִמָּה	*Facinus.*
תֹּם	*Integritas.*	סֻכָּה	*Tugurium.*
מָסָךְ	*Tegumentum.*	תְּפִלָּה	*Oratio.*
מָגֵן	*Scutum.*	מְגִלָּה	*Volumen.*

à Radicibus:

חָמַם, קָנַן, תָּמַם, &c.

III. A Quieſcentibus Pe Jod *derivata, Jod Nudum abjiciunt; vel à fronte tegendum, in Vav-Holem mutant, ut:* 4.

דֵּעַ	*Scientia.*	עֵצָה	*Conſilium.*

מוֹשָׁב

7. Aliquando habet Hireck vel Schureck, *ut:*

גָּפְרִית *Sulphur.*	שְׁאֵרִית *Residuum.*
רֵאשִׁית *Principium,*	מַלְכוּת *Regnum.*

כְּסִילוּת *Stoliditas.*

XXXVI. *Utrinque aucta* incipiunt à Mem vel Thav, & desinunt in He vel Thav.

מִלְחָמָה *Bellum.*	מְרַכָּבָה *Cacabus.*
מֶרְכָּבָת *Currus.*	מִשְׁקֹלֶת *Perpendiculum.*
מַהְפֵּכָה *Subversio.*	תִּפְאָרָה *Ornatus.*
מִגְעֶרֶת *Exitium,*	תַּרְדֵּמָה *Sopor.*
מִשְׁפַּחַת *Familia.*	תַּנְחוּמָה *Consolatio.*
מֶמְשֶׁלֶת *Dominium.*	תִּפְלֶצֶת *Horror.*

תִּלְבֹּשֶׁת *Vestitus.*

2. Raro ab Aleph inchoatur, *ut:*

אֶצְעָדָה *Armilla.*

אַשְׁמוּרָה *&* אַשְׁמֹרֶת *Vigilia.*

XXXVII. *Imperfecta* Conjugationum suarum Anomalias sequuntur.

Quem-

vel Jod, partim He vel Thav.

Priora sunt Masculina, *ut:* 1.

קָרְבָּן *Sacrificium.* שִׁלְטוֹן *Potestas.*
גַּרְזֶן *Securis.* נָכְרִי *Extraneus.*

Posteriora verò Fœminina, *& satis frequentia.* 2.

Quæ in ה־ desinunt, vel habent Scheva mobile sub prima, *ut:* 3.

בְּרָכָה *Benedictio.* נְגִינָה *Concentus.*
בְּהֵמָה *Jumentum.* בְּשׂוֹרָה *Nuncium.*
גְּבוּרָה *Potentia.*

Vel Scheva mutum sub media, *ut:* 4.

שַׂלְמָה *Vestis.* שִׂמְחָה *Lætitia.*
חֶרְפָּה *Probrum.* חָכְמָה *Sapientia.*
טֻמְאָה *Immunditiei.*

Rariùs gravantur per Dagesch, *ut:* 5.

יַבָּשָׁה *Arida.* שְׁמִטָּה *Intermissio.*
סְגֻלָּה *Peculium.*

Quæ autem in Thav desinunt, ut plurimum habent Sægol, vel Patha vicarium, *ut.* 6.

אַדֶּרֶת *Paludamentum.* נְחֹשֶׁת *Æs.*
גְּבֶרֶת *Hera.* שִׁבֹּלֶת *Spica.*
אִוֶּלֶת *Stultitia.* כֻּתֹּנֶת *Tunica.*
עֹפֶרֶת *Plumbum.* תּוֹלַעַת *Vermis.*
כַּפֹּרֶת *Propitiatorium.* סַפַּחַת *Apostema.*

7. Ali-

XXXIV. *Aucta initio tantùm*, pleraque Mem gerunt in fronte, & terminantur in longam.

1. *Prima radicalis adsciscit Scheva, quando aliqua* Hæemantica, *sive formativa Litera præponitur. Proinde illa præliminaris Litera brevem Vocalem nanciscitur, plerunque Patha, interdum Hireck*, *ut*:

מַשְׁעֵן & מִשְׁעָן *Baculus.* מַכְאוֹב *Dolor.*
מִשְׁפָּט *Judicium.* מִזְמוֹר *Psalmus.*
מַשְׂכִּיל *erudiens carmen.* מַטְמוֹן *Thesaurus.*

2. Quædam Aleph præmittunt, *ut*:

אַכְזָב *Fallax.* אַבְנֵט *Baltheus.*

Sed crebrius cum Sægol, *ut*:

אֶצְבַּע *Digitus.* אֶשְׁכּוֹל *Botrus.*

3. Nonnullæ Thav in fronte gerunt, *ut*:

תַּלְמִיד *Discipulus.* תַּמְרוּק *Abstersorium.*

4. *Pauca* Jod *vel* Nun, *ut*:

יִצְהָר *Oleum.* יַלְקוּט *Pera.*
נַפְתּוּל *Luctatio.*

XXXV. *Aucta fine tantùm*, partim assumunt Nun vel

XXXIII. Penacuta sive *Milhel* desinunt in breve Sægol, præcedente mutabili.

Subdividuntur in quatuor Formas: 1.

I. *Ubi aliud* Sægol *præcedit, ut:* 2.

צֶדֶק *Justitia.*

II. *Ubi* Zeri, *ut,* סֵפֶר *Liber.* 3.

Aliqua tamen indifferenter quinque vel sex Puncta habent, ut: 4.

שֵׂכֶל & שֶׂכֶל *Ingenium.*

III. *Ubi* Holem *cassum, hoc est, absque Vav scriptum, ut* קֹדֶשׁ *sanctitas.* 5.

IV. *Ubi* Kametz, *tunc media semper est Vav, ut* מָוֶת *Mors.* 6.

Et hæ Formæ omnes, ratione Vocalium, in incremento vocis variè sunt mutabiles. 7.

Porrò accidit sæpissimè propter Literas ע ח ה, *ut pro Sægol desinant in* Patha Vicarium, *ut:* 8.

יֶשַׁע *Salus.* נֵצַח *Æternitas.*

נַעַר *Puer.* גֹּבַהּ *Altitudo.*

Et referuntur huc quoque Imperfecta pauca, quæ pro Sægol habent Scheva mutum, ut: 9.

חֵטְא *Peccatum.* קֹשֶׁט *Veritas.*

שָׁוְא *Vanitas.*

XXXIV.

XXXII. *Gravia* desinunt in longam præcedente brevi; quam Dagesch sequitur.

1. *Ab hoc* Dagesch *denominantur* Gravia, *& Originem ducunt ex Pihel atque Pyhal. Suntque rursus quinque* Classium.

2. I. *Terminata in* Kametz, *ut:*
גַּנָּב *Fur.* אִכָּר *Agricola.*
סֻלָּם *Scala.*

3. II. *In* Zeri, *ut:*
מַקֵּל *Baculus.* אִלֵּם *Mutus.*
כֻּסֶּם *Spelta.*

4. III. *In* Hireck magnum, *ut:*
אַדִּיר *Magnificus.*

5. IV. *In* Holem, *ut:*
צִפֹּר *Passer.* סַבֹּל *Onus.*

6. V. *In* Schureck, *ut:*
תַּנּוּר *Furnus.* שִׁקּוּץ *Abominatio.*

7. *Huc etiam pertinent*, quorum Dagesch quidem omissum est, sed aliâ Vocali compensatum, *ut:*
גַּחַל *Pruna.* חֵרֵשׁ *Surdus.*
חָרָשׁ *Faber.* סָרִיס *Eunuchus.*
Pro חָרָּשׁ סָרִּיס *&c. ad Analogiam* אַדִּיר גַּנָּב.

Dicuntur Levia, *quia oriuntur ex levi* Conjugatione Kal, *nec ullo Dageſch forti onerantur. Sunt autem, pro diverſitate Terminationum, Quintuplicia.* 1.

I. Claſſis deſinit in Kametz, *ut:* 2.

דָּבָר	*Verbum.*	גּוֹרָל	*Sors.*
שֵׁכָר	*Sicera.*	עוּגָב	*Organum.*
כְּתָב	*Scriptura.*		

II. *Finitur in* Zeri, *ut:* 3.

שָׁכֵן	*Vicinus.*	רוֹגֵל	*Obtrectator.*
תֵּבֵל	*Orbis.*	זְאֵב	*Lupus.*

III. *Exit in* Hireck magnum, *ut:* 4.

קָצִיר	*Meſſis.*	אוֹכִיל	*Cibus.*
כְּסִיל	*Stultus.*		

IV. *In* Holem, *ut:* 5.

גָּדוֹל	*Magnus.*	קִיטוֹר	*Fumus.*
אֵזוֹב	*Hyſſopus*	תְּהוֹם	*Abyſſus.*

V. *In* Schureck, *ut:* 6.

חָרוּל	*Urtica.*	אֵבוּס	*Præſepe.*
זְבוּל	*Habitaculum.*		

Obſerva tamen, quod pro priori Scheva ſub Gutturalibus locentur cognatæ Vocales compoſitæ, *ut:* 7.

אֱוִיל	*Stultus.*	חֲמוֹר	*Aſinus.*

Quæ novas propterea Formas non conſtituunt, ſed ad præcedentes. כְּסִיל *&* תְּהוֹם *reducuntur.*

XXXII.

I. FORMA.

XXX. Nomina formantur à Verbis, *ut:*

1. מֶלֶךְ *Rex, à Radice* מָלַךְ *regnavit.*

Rariùs ordine inverso Verba descendunt à Nominibus, *ut:*

הֶאֱזִין *audivit, ab* אֹזֶן *Auris.*

2. *Porrò, ut Verba vel perfecta sunt, vel Imperfecta: Ita quoque Nomina inde deducta.*

3. *Utraque autem,* (Perfecta *vel* Imperfecta *Nomina*) *sunt vel:*

4. Nuda, *quæ solis Radicalibus Literis constant, vel*

5. Aucta, *quæ præter Radicales etiam Serviles Literas adjunctas habent.*

6. Nuda *iterum sunt vel* Levia, *vel* Gravia, *vel* Milhel.

7. Aucta *verò vel utrinsecus, (hoc est, ab initio, vel fine tantùm) vel utrinque.*

Hinc Formarum varietatem nosse multùm juvat; ideò eam prælibabimus.

XXXI. *Levia* desinunt in Vocalem longam, præcedente longâ, vel Scheva.

vult dicere. רוֹצֶה לֵאמוֹר ר״ל

Et Sexcenta talia, quæ pridem alij collegerunt.

Interdum ultimas tantum serviles resecant. 2.

ut תּוֹר *pro* תּוֹרָה *Lex.*

Alias Græcorum more Literas non connectunt, nisi ל *&* א, *quæ Rabbini conjunctim, instar inversi Pe finalis pingunt* ﬏. 3.

Item, in Nomine DEI, quod nonnulli sic ״ *exprimunt, alij sic* ה׳, *plerique sic* ד׳יוד He *mutilato, vel in* Daleth *converso, quo modo etiam passim in Talmud* אלקים *pro* אלהים *scribere solent,* He *contraria ratione, instar* Kuph, *prolongato.* 4.

CAPUT III.

DE NOMINE.

Tradit Nominum:

1. FORMAS.
2. GENERA.
3. NUMEROS.
4. REGIMEN, quod est loco CASUUM; DECLINATIONES enim alias non habent.

DE MUTATIONE NOMINUM cum SUFFIXIS dicetur infra Cap. IIX.

I. FOR-

XXIX. Adhibentur etiam Scripturæ compendia.

1. *Quæ barbarè* Abbreviaturas, *Rabbinicè verò* רָאשֵׁי תֵּיבוֹת Capita dictionum *appellant. Nam ut latinè* l. *librum*, c. *caput*, v. *versum*, p. m. *piæ memoriæ*, q. d. *quasi diceret*, *significat: Ita Hebraicæ Consonantes quædam apicibus notatæ integras Voces denotant.*

Sic significat Exempli gratia:

dixit, אָמַר — א׳

Nomen, h. e. DEUS, הַשֵּׁם — ה׳

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא — הקב״ה

Sanctus Ille Benedictus, hoc est, DEUS.

זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה — ז״ל

Memoria ejus sit in Benedictione.

Scriptum, כְּתִיב — כ׳

Non extat, לֵית — ל׳

Clausum, סְתוּמָה / ססס *vel* — ס׳

Apertum, פְּתוּחָה / פפפ *vel* — פ׳

Lectum, קְרִי — ק׳

Magister, רַבִּי — ר׳

רַבִּי שְׁלֹמֹה יַרְחִי — רש״י

Rabbi Salomon Jarchi.

Vetus, *pinguior illa & undulata, proinde* 3.
elegantior habita, sed distinctu difficilior; &
Nova, *visu quidem gracilior, expeditior* 4.
tamen scriptu.
Præter eas variæ sunt vernaculæ, Curren- 5.
tes *vulgo appellatæ, & singulis ferè Gentibus*
sua peculiares.
Hispanis *minuta & continua* מוּעַלְּאק 6.
dicta, ubi Jod & Vav mediis Beth, Daleth at-
que Resch inseruntur, cæteraque omnes Ara-
bico more cohærent. Cujus Elias in Thisbi
meminit.
Gallis, *laxior & inæquabilis, qualis visi-* 7.
tur in Titulis Bibliorum, & Commentariis à
Roberto Stephano editis.
Italis *rotunda, exilis & pulchra,* מַשְׁקִיט 8.
vocata, quâ Veneta olim, & hodie Basileensia
Biblia sunt excusa; ea probatur doctis, & re-
liquis præfertur.
Nostratibus denique Judæis in Germania 9.
degentibus, crassa rudisque מְעַשִּׂיט *denomi-*
nata, quâ Libros Minhagim, & consimiles
nugas exprimunt, à quibus ipsis tamen in
Manuscriptis multipliciter variant, prout
quilibet manu suâ melius pingit vel deterius.
In Majusculis quoq; mirè luxuriant, quod ipsa
Lectio in Commentariis Rabbinorum docebit.
XXIX.

dicitur, quot valet Nomen אֲמַצְיָה Amasias *in Numeris scil.* 164. *Succedens Parscha Noa,* 153. *quot Symbolicum Nomen* בְּצַלְאֵל Bezaleel, &c. *Sic* Annus 1621. *latet in versiculo* 10. *Psalm. CXI.*

רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה׃

Principium Sapientiæ Timor DOMINI.

3. *Usus Numerandi etiam insignis est in* Cabala, *ubi quæ in Numeris æquivalent, per se mutuò explicari putantur, verbi gr. illud Genes. Cap. XLIX. v.* 10 יָבֹא שִׁילֹה veniet Schilo, per מָשִׁיחַ Messiam, *quorum utrumque* 358. *complectitur, quam interpretandi rationem* Gematriam *vocant*, de quâ Buxtorff. *in Abbrev.* & Hackspan. *not miscell.*

IV. CURRENS SCRIPTURA.

XXVIII. In manuscriptis usurpantur alii Characteres.

1. *Habent enim Hebræi, æquè ut aliæ Linguæ varias literarum formas.*

2. *Principalis, & quâ sacer Codex describitur, dicitur* מְרֻבַּעַת quadrata, *estque Duplex:*

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
9	8	7	6	5	4	3	2	1
צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י
90.	80.	70	60	50	40.	30.	20.	10.
ת	ש	ר	ק					
400.	300.	200.	100.					

Reliqui Centenarij vulgariter ex minoribus coacervantur; Apud Cabalistas verò & Masoretas Literis finalibus *designantur.*

תתק	תת	תש	תר	תק
ץ	ף	ן	ם	ך
900.	800.	700.	600	500.

XXVII. Intermedii ex his componuntur, majore semper præmisso.

Ut { 57. 44. 33. 21. 12. / נז מד לג כא יב } *&c.*

1. *At pro* יה, *quod est è nominibus Divinis, usurpatur reverentiæ causa æquivalens* טו 15.
2. *Ordo iste negligitur, quando Numerus aliquis* memoriali Symbolo *aptè includi potest; verbi gratiâ, Parscha Bereschit, sive prima sectio Geneseos tot versus continere dici-*

Quæ ex consecutione Scheva, Dageſch, aut Mappik facilè à Kametz magno diſcernuntur.

2. *Nihilominus autem Rudioribus etiam* קָרְבָּן *&* חָנְנִי *cum Punctis ſcribuntur, inſtar breviſſimi Hateph-Kametz, quod ſolis ferè Gutturalibus ſubjicitur, ut:*

אֳנִי *Navis.* עֳנִי *Afflictio.*

XXV. Scheva mutum inſcribitur omni ך finali non kametzato, *ut:*

הָלַךְ *ambulavit.* מֶלֶךְ *Rex.*

Æmulantur id Literæ Begadkephat, *poſt ſocium Scheva, ut* יַפְתְּ *dilatet.*

III. NUMERI.

XXVI. Monadici exprimuntur Novem prioribus Literis; Denarii Novem ſuccedaneis; Centenarii reliquis.

אֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם *Cataractæ Cœli.* מְאֹד *valdè.* כֹּחַ *Virtus.* עֹלָם *Seculum.* רֹאשׁ *Caput.* גְּדֹלוֹת *magnæ.* אֲדֹנָי *Domini mei.*

Extra hos casus plerumque habet susten- 5. taculum suum Vav, *ut* כּוֹכָב *Stella; Præsertim si illud sit radicale, aut Formativum.* *ut* עוֹף *avis.* תּוֹחֶלֶת *spes.*

Excipiuntur *tamen multa utrimque Anomala, quæ Masora* (i. e. Critica Ebræorum sacra) *passim Literis* חַ*, hoc est,* חָסֵר deficiens, *&* מ׳*, hoc est,* מָלֵא redundans, *notavit.* 6.

XXIII. Holem à contiguo puncto ש absorbetor.

Sive Dextrum præcedat, ut קְדֹשִׁים *sancti.* *Seu Sinistrum sequatur, ut* שֹׂנֵא *hostis.*

XXIV. Kamez-hatuph ante Scheva (expressum, vel intellectum,) privetur Punctis, *ut:*

קָרְבָּן *Oblatio. Intelligitur autem Scheva* 1. *sub Dagesch, vel Litera finali mobili, ut:* חָנֵּנִי *miserere mei.* כָּל־ *omnis.*

Quæ

1. *Sed crescente voce, vulgarem formam reassumere memento, ut* צִצִּים *flores.*

2. *Quod verò* Mem *Esaiæ IX. 7. in media voce* לְםַרְבֵּה ad multiplicandum, *clauditur, id totum, (& plura ejusmodi) Mysticum est*: de quo v. nostr. Infund. & Buxtorff. Tiberias.

II. VOCALES.

XXII. Holem mutabile, vel constructionis, vel prope indageschabiles, scribitur absque Vav; Cætera, præsertim Characteristica, cum illo.

Non perinde est, an cum, vel sine Vav *scribatur*; Sed scribitur defectivè:

1. *Quando est mutabile, (ut in penultimis Nominum Milhel, & ultimis Syllabis Verborum.)*
2. *Vel in Regimine positum;*
3. *Aut contiguè attingit Literas* אחהער;
4. *Aut vicinum est alteri* Vav, *vel* Jod;

Verbi Gratia:

קֹדֶשׁ *Sanctitas.* יַעֲבֹד *serviet.*

Cata-

Porrò Majuſculas *non habent Hebræi, ne Initio quidem. Nam quæ grandiores alicubi, vel etiam minutiores occurrunt, (cum ſuſpenſis) ſunt Myſtica,* de quo alibi Philologi Sacri. 3.

XX. Sex Dilatabiles, א·הלתח·ם complementi vel ornatus gratiâ diducuntur.

Nam voces ſub linea finem dividere non ſolent, ſed aut hiatum hiſce longioribus explere, aut ſequentium aliquas ſuperfluè ſine Punctis apponere. 1.

Accidit hæc Dilatatio in Manuſcriptis, etiam Literis Beth, Gimel, Daleth, Reſch, *atque* Schin; *Ubi inſuper* He, Cheth, & Tav, *cum Gibbis antiquitus picta viſuntur; Pe verò etiam in ſe reflexum, & reduplicatum, ac quaſi prægnans.* 2.

XXI. Quinque Finales מְנַצְפַּךְ in dictionum clauſulis extenduntur, *ut:*

מוּם *macula*, בֵּן *filius*, צִיץ *flos*,
חָפַף *texit*, זָכַךְ *purus fuit*.

Sed

CAPUT II.
DE SCRIPTIONE.

Docet exarare
1. CONSONAS.
2. VOCALES.
3. NUMEROS.
4. CURRENTES LITERAS.

ORTHOGRAPHIA utriusq; Dagesch differtur in proprium Caput.

I. CONSONÆ.

XIX. Literæ sunto æquialtæ, transversim crassiusculæ, deorsum tenuiores.

1. *Ad hoc præstandum, oportet Calamum sinistrâ Parte breviùs abscindere, & inter scribendum obliquè tenere.*

2. *Pertinet etiam ad decus Literarum, ut in modum flammæ acuminentur; Hanc Calligraphiam feliciùs avtopsia, quàm Regulæ docent. Vide ergò, ut Literas invicem situ, & cognatas angulis apicibusque probè discrimines.*

Porrò

Sed excipe; *si Scheva mobile (simplex, aut compositum) præcedat, ut:* 3.

אֲסַפְּרָה	asapperáh, *annunciabo.*
לְשֹׁנְךָ	leschonecha, *lingua tua.*
גַּדְּלוּ	gaddelú, *magnificate.*
צָעֲקוּ	zaakú, *clamarunt.*

E X E M P L U M

Lectionis esto versus 8. Cap. III.

phoniæ, qui singulas Alphabeti Literas, etiam Finales continet.

לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם
lejóm Adonái neúm li chakku Lachen
קוּמִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם
gojim læasóph mischpatí ki leád kumi
לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם
alehæm lischpóch mamlachót lekóbzí
זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי
kinathi beésch kí appí charón kól dsamí
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃
haárez kól teachél

Ideò expectate me, inquit Dominus, ad diem, quo surgam tandem, quia decretum meum est colligere Gentes, ut congregem Regna, ad effundendum super eos indignationem meam, omnem furorem iræ meæ. Quoniam in igne zeli mei devorabitur universa terra.

CA-

3. *Excipitur autem Segol ante* הָמָן Haman, *hoc est, ante He Radicale, Mem, & Nun servilia, (stat enim tum Segol pro Kamez, differentiæ gratiâ,) ut:*

מֹשֶׁה Moschæ'h, *Moses,*
פְּנֵיכֶם penechæ'm, *facies vestræ.*
שְׁמַרְתֶּן schemartæ'n, *custodiistis fœm.*

XVIII. Item, quæ in servilia הָ נָה ךָ תָ תִי נִי מוֹ נוּ הוּ terminantur.

1. Illud *fiebat ratione* Vocalium: Hoc *verò respectu* Consonarum, *ut:*

אֲחוֹתֶיהָ achotæ'ha, *sorores ejus.*
תִּשְׁכֹּנָּה tischcónna, *habitabunt, fœm.*
דְּבָרֶיךָ defaræ'cha, *verba tua.*
חָפַצְתָּ chapházta, *voluisti.*
יָכֹלְתִּי jachólti, *potui.*
עֲזַבְתָּנִי azaftáni, *deseruisti me.*
לָמוֹ lámo, *eis.*
יִשְׂמָחוּ jismáchu, *lætabuntur.*
אֲחַזְנוּ achádsnu, *apprehendimus.*
יַצִּילֵהוּ jazziléhu, *eripiet eum.*

2. *Huc refer* ה *- Paragogicum & Locale; (de quo agitur Regula 101.) ut:*

לַיְלָה láilah, *Nox.*

Sed

Ad eas refertur Nomen Tetragrammaton, יְהוָה, quòd si punctatur יְהוִה legendum est אֱלֹהִים, si verò punctatur, יְהוָה, efferendum est אֲדֹנָי. Nam vocales ejus sunt mutuatitiæ tantùm, atque id per se caret, nec ante avorum nostrorum memoriam quisquam aliter pronunciavit.

III. TONUS.

XVI. Tonus plerunque est in Ultima.

Vox tunc dicitur Milrà *ut* יִשְׂרָאֵל Jisrael, *Israel.*

XVII. Sed penacuta sunt, quæ in ֶ vel ֵ desinuunt.

Dicuntur Milhel, *accentu in penult. posito, ut:*

אֲבִיגַיִל	*perperam*	*Abigail.*
אֲבִימֶלֶךְ	*prolata*	*Abimelech.*
בֵּית־לֶחֶם	*per*	*Béthlechem.*

Huc refer, quæ Patha vicarium pro Sægol habent, (*quod tantùm propè* גנוב *accidit, vide Regulam 137.*) *ut:* 2.

בַּת־שֶׁבַע Bath-schæba, *Bathsabea:*

Exci-

6. *Excipitur à quibusdam initiale Scheva in voce* שְׁתַּיִם ſchtajim *duæ & derivatis.*

XIV. Quieſcit ante ſocium Scheva; poſt brevem; atque in fine.

1. *Ante Socium,* יִשְׁמְעוּ jiſchmeu, *audient.*
2. *Poſt brevem,* מִשְׁפָּט miſchpat, *Judicium.* בַּרְזֶל bardsel, *ferrum.*
3. *In Fine,* קֹשְׁטְ koſcht, *Veritas.*

XV. Voces circello notatæ, aliter leguntur ac ſcriptæ ſunt.

1. *Sic verbi gratiâ illud* 2. Regum XIIX. 27. שֵׁינֵיהֶם *legitur, non ſecundùm Conſonas, ſed Vocales* מֵימֵי רַגְלֵיהֶם meme Raglehæm, *aquas pedum ſuorum, (urinam) ex antiquiſſima conſuetudine.*
2. *Hujusmodi diverſæ Lectiones, juxta* Eliam Levitam, *Germanum in Bibliis ſunt 848. comprehenſæ ſigno:* קְרִיין וְכְּתִבִין, *inter quas ſemper illa verior, quæ in margine ponitur, non quæ in Textu.*

XII. Patha Genusa legitur ante Consonas ע ח הּ.

Habet communem figuram cum vulgari Patha, sed in eo differt, quòd rariusculè, nec nisi ferè sub ultimis ע ח הּ *reperitur, ac ante ipsas enunciatur, ut*:

אֱלוֹהַּ Æloah, *non* Æloha. *DEUS.*
מָשִׁיחַ Maschiach, *non* Maschicha, *Messias sive CHRISTUS.*
יֵשׁוּעַ Jeschua, *Salvator, JESUS.*

XIII. Scheva legitur ab Initio; sub Dagesch; post longam; (*Accentu Tonico carentem,*) & post socium.

Ab Initio, כְּלִי keli, *vas.* 1.
Sub Dagesch, שַׁבְּחוּ Schabbechu, *laudate.* 2.
Post longam, נָתְנוּ nathenu, *dederunt.* 3.
Post Socium, יִלְמְדוּ jilmedu, *discent.* 4.

Sic etiam, secundum nonnullos, sub Dagesch intellecto, ut: 5.

וַיְהִי vajehi, *& fuit, pro* וַיְּהִי

Exci-

II. VOCALES.

XI. Vocales sunt quindecim.

1.		**Longæ.**	
	Kamez	ˉ	A obscurum.
	Zeri	..	E
	Hirek magnum	׳	I
	Holem	׳	O, ω.
	Schurek	׳	U, v.
2.		**Breves.**	
	Pathach	_	a clarum.
	Sagol	∴	ε
	Hirek parvum	.	i
	Kamez hatuph	-:	o obscurum.
	Kybbutz	⋰	ü Gallicum.
3.		**Brevissimæ.**	
	Scheva	:	e
	Patha genusa	_	a
	Hateph-patha	-:	a
	Hateph-segol	∴:	ae
	Hateph kametz	-:	o obscurum.

4\. Differentiam inter similes, *Patha scil. simplex, & Patha Genusa; Item, inter Kametz hatuph, & Hateph-Kametz, reperies.* **mox in-** *frà, Regulis 12. & 24.*

Ut חָכְמָה Chochma *non* Chochmah, *Sapientia.* *Nisi Puncto* Mappik *notetur, ut* גָּבְהּ gofah, *altitudo.*

IX. Vav cum Holem & Schurek obmutescit, *ut:*

תֹּהוּ *Inanitas, lege* tohu, *non* tovhuv. *Excipe,* quando duas habet contiguas Vocales, *tunc enim est* Dagesch, *non Schurek, ut:*
קוִּים *Expectantes, lego* kovim *non* koim.
צַוָּאר *Collum, lego* zaffar, *non* zavar.

X. Jod *medianum*, vocali cassum, silet: at *finale*, tantùm post Hirek & Zeri, *ut*:

רַגְלָיו raglaf, *non* raglaif, *pedes ejus.*
כֵּלֶיךָ kelæcha, *non* kelæicha, *vasa tua.*
פְּרִי peri, *non* perii, *Fructus,*
דִּבְרֵי difre, *non* difrei, *verba,*
Finale Jod, *cum cæteris vocalibus movetur, & coalescit in Quasi Diphthongum, ut:*
יָדַי Jadai, *manus meæ.*
אֲדֹנָי Adonai, *DOMINUS.*
גּוֹי Goi, *Gens.*
תָּלוּי talui, *suspensus.*

II. VO-

Aspiratè.			Duriuscule.		
Pater,	aβ,	אָב	*Filius*,	ben,	בֵּן
Festum,	chaγ,	חַג	*Hortus*,	gan,	גַּן
Manus,	jaδ,	יָד	*Sanguis*,	dam,	דָּם
mollis,	raχ,	רַךְ	*quoniam*,	ki,	כִּי
Finis,	soφ,	סוֹף	*Os, oris*,	pæ,	פֶּה
Tempus,	eθ,	עֵת	*Integritas*,	tom,	תֹּם

VI. Dagesch FORTE literas geminat, *ut:*

שִׁבֵּר schibber, *non* schiber, *fregit, &c.* *Accidit omnibus Literis, præterquam his Quinque:* א ה ח ע ר (nisi irregulariter.)

VII. Aleph quiescit, cùm vocali caret.

1. *Litera* quiescere *dicitur cùm non legitur;* Moveri *verò cùm pronunciatur.*

2. *Quies* accidit quatuor Consonis, א ה ו י (*quæ memoriæ causâ in Nomine Proprio* יְהוּא *comprehenduntur.*) *Exemplum* א *esto vox* רֵאשִׁית *principium, quam leges* Reschit, *non* Rehschit.

VIII. He finale nunquam legitur.

Ratione Officij Literas bipertiuntur in *RADICALES*, טֹחֵ סֵפֶר גֶּזַע צֶדֶק Scribens Librum Surculum Justitiæ: *& SERVILES*, משֶׁה כָּתַב אֵלֵינוּ Moses scripsit ad nos. *ISTÆ perpetuò sunt Radicales: HÆ non semper Serviles.*

IV. Schin cum dextro puncto sibilat crassiùs; exiliùs cum sinistro, *ut:*

שֵׁשׁ Schesch, *sex,*
שֶׂה sæh, *pecus;*

Quæ Puncta sæpè cum Holem coincidunt, ut:

משֶׁה Moschæh, *Moses,*
שׂנֵא soneh, *hostis.*

V. Dagesch LENE literas Begadkephat indurat.

Punctum INTRA *literam dicitur* Dagesch. *Estque* duplex: *Lene & Forte.* 1.

Lene *est, quod ab initio, vel post Scheva scribitur: Cætera sunt* Fortia. 2.

Cum Leni litera בּ גּ דּ כּ פּ תּ *sonant* duriusculè, B. G. D. C. P. T. *absque illo* ב ג ד כ פ ת aspiratè β γ. δ. χ. Φ. θ. 3.

Exempli Gratia:

Du-

Oportet autem cautè inter similes distinguere; *quod discrimen omne in apicibus & angulis consistit: ut ex horum accurata collatione patet;* אצג בכנ דר החת וז טמסם :דן פהן *Quæ* duplicem figuram *habent, usurpant posteriorem in* fine *tantùm, alteram aliàs ubique.*

III. Ratione pronunciationis distribuunt in Gutturales, Labiales, Palatinas, Linguales & Dentâles.

1. *E* Gutture *procedunt hæ quatuor:* אֲהֲחַע
2. *Pe* Labia *compressa prorumpunt:* בּוּמְף
3. *In* Palato *formantur totidem:* גִּיכַק
4. Linguales *sunt quinque:* דַטְלְנֵת
5. *Per* Dentes *sibilant totidem* זְסֵצְרשׁ

(*vel per gingivas edentulorum.*)

6. *Præcipua pronunciandi difficultas est in* Gutturalibus, *præsertim in* ע, *cujus sonum hodie ignoramus, & cum* א *confundimus;* (quidam hodiè per *gn* legunt.)

7. Reliquarum *potestates variantur per Puncta; uti jam sequitur.*

Nomina.	Figuræ. 1. *Init. & Med.*	2. *Fin.*	Potestates. 1. *Literal.*	2. *Numer.*
ALEPH	א		*Aspiratio lenis*	1.
BETH	ב		B. β.	2.
GIMEL	ג		G. γ.	3.
DALETH	ד		D. δ.	4.
HE	ה		H. *Spir. Asper.*	5.
VAV	ו		U. *Consonans.*	6.
ZAIN	ז		Dſ.	7.
CHETH	ח		χ.	8.
TET	ט		Γ.	9.
JOD	י		J. *Consonans.*	10.
CAPH	כ	ך 500	C. k ch.	20.
LAMED	ל		L. λ.	30.
MEM	מ	ם 600	M. μ.	40.
NUN	נ	ן 700	N. ν.	50.
SAMECH	ס		S. σ.	60.
AIN	ע		*Aspiratio fortis.*	70.
PE	פ	ף 800	P. Φ. Ph.	80.
ZADI	צ	ץ 900	Z. Tz.	90.
KUPH	ק		Q. K.	100.
RESCH	ר		R. ρ.	200.
SCHIN	שׂ/שׁ		Sh. Sch.	300
THAV	ת		Th. θ.	400

Opor-

עמי בסד עשו

INSTITUTIONUM LINGUÆ SANCTÆ

CAPUT I.

DE LECTIONE.

Docet legere:

1. CONSONANTES.
2. VOCALES.
3. TONUM rectè locare.

I. CONSONANTES.

I. HEBRÆI legunt retrorsum.

Habent id commune cum cæteris Orientalibus; à quibus tamen in eo differunt, quòd
1. singulas sigillatim ponunt: *cum Syri & Arabes cum Persis connectant. Et ut Consonas*
2. *ab invicem; Ita quoque* Vocales à Consonis separant, *ut interdum prorsus abesse possint.*

II. Consonantes numerant Viginti duas.

Quarum Nomina, Figuras, & Potestates *sequens exhibet Tabella.*

4. *Alphabetum Davidicum*, seu Commentationem in Psalmum XXV. completam.
5. *Eclogas Sacras.*
6. *Capitula Patrum.*

III. Tomus complectitur *HISTORICA*, *ubi se sistit:*

1. *Tarich*, seu series Regum Persiæ.
2. *Abulfeda*, cum versione latina.
3. *Historia Purim.*
4. *Rabbinorum Nomenclator historicus, miscell.*
5. *Index 54. Parsarum Judaicarum.*

IV. Denique ultimus Tomus habet *POLEMICA*, ex quo prodibit:

1. *Bechinat Happeruschim.*
2. *Triumphator Vapulans.*
3. *Paradisus Saraceno-Judaica, &c.*
4. *DEUS Orbus Saracenorum.*

Interim vale *benevole LECTOR*, & si opus habes, fruere hisce tyrociniis, ad laudem DEI, Verbique Divini amplificationem!

עמי

vitam viresque, nec non Promotorem Patronumque nobilissimorum Tractatuum, quoad sumptus faciendos, largiturus est, justo volumine integra edentur, quorum seriem hic exhibeo:

I. Tomus continet *PÆDEUTICA*: scil.
1. *Tabulas Institutionum Hebraicarum.*
2. *Horologium Hebræum.*
3. *Infundibulum Hebræum*, Hebräischer Trächter die Sprach leicht einzugiessen.
4. *Lectiones Hebræas Academicas miscellaneas.*
5. 1. *Rotam Conjugationum Hebraicarum. cum instructione.*
6. 2. *Umbraculum Radicum Hebraicarum, & Formarum Nominum quorumvis, quæ ambo huic Editione inserta sunt.*
7. Hebräisches Kartenspiel/ die Sprach zulernen; cujus equidem fragmenta saltem supersunt.

II. Tomus exhibet *EXEGETICA.*
1. *Jus Regium Hebræorum.*
2. *Spicilegium Hebræum* ex nonnullis Exodi capitibus.
3. *De nummis Hebræorum.*

4. *Al-*

voculæ, quæ magnis tamen Viris crucem ſæpè figunt, ſcrupulum, ut contemptionem ita infeſtiorem, tyronibus injicerent.

5. *Analyſin practicam* Pſalmi XXXIV. Horologio Authoris jam olim ſubnexam, non Regularum tantùm notatione, ſed integra & exerta verborum præitione, tyronibus inculcavi ad priores verſus, tyronibusque methodum in hac Analyſi prælibare ſaltem animum induxi.

7 *Indicem* denique huic Horologio addidi planè certum, accuratum & perfectum, quo non tam methodum, Realia, Capita & Regulas, quàm uſum præcipuè harum inſtitutionum, per *omnes partes Orationis*, omniaque *plena* alicujus *Grammaticæ* membra integrantia monſtro, & ad oculos propono, tyronique ignaro, in quanam Regula hoc vel illud ſit inventurus, præſertim in *mutatione* quoque *vocalium*, ſtatuam quaſi Mercurialem erigo, ut ita nihil amplius deſiderare, nullumque ſocordiæ patrocinium habere poſſit.

Eſt & in manibus meis pleraque pars reliquorum Excellentiſſimi quondam SCHICKARDI *Opuſculorum Philologicorum*, quæ in quatuor tomos à me digeſta, ubi DEUS vitam

hoc modo augeatur: Ideò, Superiorum jussu, ista omisimus, non repudiantes pleniores notas, sed suo quæq; loco reservantes, Authorisque incomparabilis institutum venerantes.

2. Quæ Regulis, subnexâ declaratione, sive *exceptionis* seu *exemplorum* nomine succinctè erant consibulata, appositis in margine numeris membratim signavimus, ut in oculos facilius incurrerent, & resolutionem vocum per hosce numeros facilitarent.

3. *Verba* tùm *perfecta* tùm *imperfecta*, si ita loqui fas est, totidem columnis integrè descripta, justo inflectendi ordine exhibemus, ne tabellæ contractioris tædium nonnullos deterreret. Idem in *Verbis* & *Nominibus* cum suffixis *conjunctis* observavimus, ut & hic integris paradigmatis facilitas hujus Linguæ tyroni insinuaretur.

4. *Particulas* Hebræorum parvulas, queis circumstantias rerum per easdem sæpè voculas variè repræsentant, pleniori subjuncto *Lexico* studiosè subductas, sub distinctis *Pronominum*, *Præpositionum*, *Adverbiorum*, *Interjectionum* classibus, ad calcem libri sigillatim apposui, ne & hic vilioris sortis vo-

membrationem, notulis nonnullis aliunde advectis, vestienda fuit, quod in verbis semel atque iterum à nobis factum. Non nos latet, Philologum Clarissimum, *M. Johann Ernestum Gerhardum*, magno Theologo dignissimum filium, idem Horologium nostrum, Anno 1647. harmonia perpetua aliarum Orientalium Linguarum, novaque insuper accessione nobilissimarum observationum, sub quibusvis ferè Regulis auctum *Jenæ* edidisse & locupletasse, ejusdemque laborem, quoad Linguam Hebræam seorsim *Arnstadij*, Anno 1650. studio & curâ *Christiani Neubaur*, Linguarum Orientalium peritissimi, novo itidem auctario dotatum prodiisse: Verùm cum fusior ista tractatio & scopo Beati Authoris, quem in Præfatione ad *Sex Studiosos*, qui Primum Specimen juxta hanc methodum ediderunt, nec non Epilogo hujus libelli nobis pag. 118. satis expressit, & Horologii insuper natura, quod anomalias & specialiores observationes susque deque habet, ordinario quippe & regulari motu (quem tyrones scire ardent) contentum non ferat, tardiorum denique tyronum larvatus magnæ difficultatis in hâc Linguâ metus, conspectu tot anomaliarum à Regulis abludentium, hoc

bella exhibitio, obſcuritatis Mater viſa, tædium iisdem ac inſuperabilis penè difficultatis metum, ex ſocordiæ patrocinio ingeneravit. Quod ipſum, ex quo tenuitati meæ ſuperioribus annis, eadem Linguæ rudimenta, ex eodem Horologio, in *Illuſtri*, quod apud nos eſt, *Stipendio Theologico* prælegendi provincia demandata fuit, experientia plus ſatis edocuit. Diſtractis itaque priorum editionum exemplaribus, cum nova editio adornanda, eademque cura, Superiorum authoritate, mihi impoſita eſſet, etiam tardioribus conquerendi anſam præripere, omnia ad vivum reſecare, oculis totidem numeris ſignata ingerere, induſtriæ tyronum relicta redintegrare, manibusque quaſi palpanda, obtrudere conſtitui, quod in ſequentibus potiſſimum commatis à me hic factum.

1. Beati Authoris SCHICKHARDI, Viri dum viveret, ad Orientales Linguas promovendas divinitus excitati & dotati, *Methodum*, *Regulas*, *Capita*, *Verba*, ubique retinui integra & illibata, nativa ſua & primigenia venuſtate Authoris genium ſpirantia, nec additione, nec diminutione deflorata; niſi ubi pagellæ alicujus pars aliqua nuda relicta, ad evitandum ſequentis inconcinnam dismem-

M. MATTHÆUS ESENWEIN,

t. t. Ecclesiæ Tubing. Diaconus.

L. S.

HOROLOGIUM *Schickhardianum*, sive Institutiones Linguæ Sanctæ, Excellentissimi quondam WILHELMI SCHICKHARDI, Professoris Philologiæ in hâc nostrâ Universitate Celebratissimi, tot Scholis receptas, & toties passim jam recusas, denuò exhibemus. Non equidem *vocale* illud est, sed *doctrinale* potius & *ostensivum*, paucas industriæ Tuæ horas exposcens, vix totidem, quod unius dieculæ spacio ex campana sonare audimus; sufficientissimum tamen & accuratissimum, omnia tyroni hujus Linguæ necessaria exerto quasi digito methodicè & facilimè commonstrans. Quod uti rotundis ingeniis, pulcherrimæque pariter ac sanctissimæ Linguæ amantibus ipsa sua accurata brevitate & rotunditate perplacuit semper: ita tardioribus quibusdam & nauseabundis, statutorum tamen lege ad hanc Linguam addiscendam obstrictis, eadem brevitas pluriumque & pulcherrimarum observationum in una Regula vel tabella

bitis hunc Mensem, quo tam præclaram sibi scientiam acquisivit in omni vita profuturam? Quod si post primam Periodum diutius continuare invicem volueritis, liberum esto. Meâ verò deinceps non amplius indigebitis opellâ, sed ipsimet vobis Doctores eritis, quilibet cæteris in eo, quod ipse principaliter didicit, sufficiens. Sed plura non addo, ne omne Mysterium simul & præmaturè prodam; quæ nunc reticui, oretenus tunc ordinabo. Id extremum vos precatus, velitis interim ab ardore vestro necquicquam remittere, sed certò statuere, quòd alacribus cuncta sint pervia. Valete, & Salvete

à Vestro

Contubernij RECTORE

WILHELMO SCHICKHARDO.

Nono Kl. Mart.

clↄ Iↄc XXIII.

Vav, &c. *inchoatas, aßignabo, ut significata vocum, non è scripto Dictionario, cum aliqua temporu jactura, inquirere opus sit, sed è vivo penu vestro confestim citraq; molestiã depromere sciatis. Si quam tamen rariorem Voculam Ego supplevero, harebit ea propter hoc ipsum firmiùs, quòd extra ordinem inserta fuerit. Et in hoc omne Viginti quatuor Horas insumetis, quas (ne quis insolenter dictũ existimet) non continuas intelligo, sed interruptas; neq; enim durabile esset quod alternâ requie privaretur. Ingeniosus aliquis quotidie binas impendere posset, sic Cursum Duodecim diebus absolveret; vel ternas, ut octiduo finiret. Ac licet quispiam singulas tantùm insumat, intermedio tempore toto vacet, num propterea periisse putabitis*

runt Individuo, sed in multis: Ita ego Hebræi hominis Ideam contemplabor in vobis universis. Dum autem singuli suum depositũ reddunt, eandemque rem toties in medium conferunt, assuescent & cæteri, ac vel nescientes, perq; lusum quasi, memoriæ mandabunt, ut propemodum è vultu Collegæ, & antequam os aperiat, quid prolaturus sit, agnoscant, adeoq; prius se didicisse quàm discere sentiant, & quantum profecerint, ipsi mirentur. Proderit etiam posterioribus Horis vices permutare, ut, qui hodiè Nominis partes sustinuerit, cras Verbi personam induat, & sic omnes successivè in omnibus exerceantur. Haud dissimili ratione Lexicon quoq; inter vos distribuam, uni Radices, ab Aleph, Beth, Gimel: *alteri à* Daleth, He, Vav,

ros multiplicatum levius gestabitur, cùm quilibet sextam tantùm partem ferat: perinde ut olim ponderosissimum Arietem bellicum bajulabant multi, ad laterales uncos alligati, ut, quam singuli nequirent, portam effringerent universi. Posterioribus Duodecim totidem selectos Textus Biblicos resolvemus; EGO prælegam, Vos respondebitis. Si quis dualis vel pluralis occurret, Te Nomen *appellabo! Si quod præteritum, futurumvé, Te* Verbum! *Si qua Punctorum mutatio, Tu* Vocalis *rationem reddes! &c. Nec quicquam offendemus, cujus explicationem non aliquis vestrûm jam teneat. Sic in memoria vestra vivã habebo Grammaticam: & ut Ethici suam felicitatem, bonum ve virum non in uno quærunt*

Institutor indicare debet. Cæterum, ut procedendi modum nonnihil prænoscatis, viginti quatuor Horas ita bipertiar, ut Duodecim prioribus Artis Præcepta; posterioribus Usum addiscatis. Quod priores attinet, ne multitudine obruamini, distribuam labores inter vos, ut quod per se exiguum est, multò minus fiat dividundo: Vestrum sex sunt, singulis binæ cedunt horulæ, quibus singulas aßignabo materias. Primus mihi Nomen *erit, Alter* Verbum: *Tertio* Anomala *tribuam: Quarto* Affixa: *Quintum* Vocales *manent; Sextum* Accentus. *Cum quolibet seorsim tractabo, quod suum est, quasi is mihi unus adesset, cæteris interim mutis aßidentibus, & Pythagoreo more tantùm auscultantibus. Sic onus in tot humeros*

exerceat, habitumq; inducat. Hunc in finem exhibeo Vobis hic selectissima Præcepta ab omni superfluitate, quoad ejus fieri potuit, perpurgata: angusta verbis, Usu augusta. Præterea Conjugationum nova compendia: Vocalium vulgò neglectarum accuratam mutandi rationem. Paucas hic Exceptiones, nullas singulares Anomalias metuite. Sejunxi omnes, & in complementum Artis reservavi. Quorsum enim adhuc tenellos offenderem iis, quæ tutò nescire potestis tam diu, donec ipso se Usu offerant, quo rectiùs omninò discuntur: Ars generalium est, non particularium: & maximum proficiendi compendium à minus usitatis secernere frequentiora, magisq; necessaria; quæ Tyro primùm dignoscere nequit, fidelis autem

In-

menta necessariò ex Elia vel Kimchi addiscere. Facessant igitur hi magnô hiatu promissores, quos pollicitis tantùm divites fuisse, possessione verò pauperrimos, ex eventu constitit. Vos verò sic statuite, neutrum absque altero seorsim sufficere; Judæorum usum sine Arte incertum esse, vagum, perpetuoque fluctuantem: vicissim Christianorum Artem sine usu sterilem, nunquam frugi: adeoq; nisi inter Usus dirigatur compasso Artis, semper oberrari periculosè. Eapropter utrumq; stabili connubio jungendum esse semper suadeo. Hoc tamen discrimine, ut Artis Præcepta sint pauca, perspicua, vera, catholica, quibus tutò fidatur: Usus autem multus; qui Regulas applicatione illustret, experientiâ roboret, tandem continuitate suâ

exer-)(4

idoneum sessorem. Non onerabo vos regulis: sed utar peculiari stratagemate, quod hactenus clam habui. Vobis verò, quibus multum, ut Theologiæ Studiosis, plus ut Contubernalibus, plurimum ut Commensalibus debeo, liberaliter impertiar. Expectatis fortè, ut Ratichiano more, Præcepta prorsus eliminem? frustramini. Utcunque conatus Viri laudem, improbo tamen processum, aut nominent mihi eos, qui ex hac Didactica solidè profecerunt. Solent & Judæi nostrates, (quos fortaßis æmulatus est,) absque Grammatica, mero usu, hanc Linguam aggredi. Vidi puerulos ipsorum septennes Mosen solâ exercitatione interpretantes: at non ignoro, adultiores demùm, & cùm jam ad Rabbinatum aspirant, artis Rudimenta

absq; illis eminùs, ut cominùs, intuetur? Id nunc ante omnia certò persuasum habete, rem esse non modò possibilem, sed facillimam quoque, si ritè tractetur. Nec terreant Exempla eorum, qui totos annos fatigati, & tamen Herculeo molimine vix ultra Alphabetum progressi, tandem præ successus desperatione irrita cœpta prorsus deseruere. Aberrarunt illi à legitima methodo, destituti nempe fideli manuductore. Ego autem viam vobis præmonstrabo, non anfractuosam illam, mihimet olim navigatam, sed quam nunc è portu cerno breviorem. Neque enim diffido, quò cochlea quæpiam vix integro Mense reptavit, & ipse difficili triduo pedes pervenit, illuc equo pauculis horis, & citra lassitudinem devehere quemvis ido-

PRÆFATIO.

Quod hisce diebus inter prandendum me rogastis, ut ad Hebraam vos Arcem, quàm possem, compendiosissimè deducerem; id juvante DEO nunc effectum dabo: gavisus quod tàm alacres mihi contigistis Discipuli, queis nec Ingenium deest ad apprehendendum, nec ad perseverandum constantia. Sapuistis sanè præ multis, quòd hoc Studium Theologiæ vestræ profuturum esse censuistis, & ampliorem fructum sentietis olim, quando Mosen & Prophetas sine Interprete vobis loquentes audietis, non indigi Glossarum & Commentariorum, quibus longè superiores eritis. Beneficium est, fateor, per Conspicilla posse remota cernere; at nonnè multò præclarius, si quis rem absq;

PRÆFATIO

AD

Sex STUDIOSOS,

QUI

PRIMUM SPECIMEN
ediderunt,

VENERABILIBUS ET DOCTISSIMIS VIRIS-JUVENIBUS,

DOMINIS

CASPARI LAUTENSCHLE-
GERO, Bittenbrunna-Palatino.

JOACHIMO HEINATIO,
Kütizensi Marchico.

M. MATTHÆO RAISERO,
Lindaviensi.

GEORGIO ENGEL, Wickers-
heimensi.

M. GEORGIO ALBERTO,
Augustano.

M. DAVIDI SCHÖNIO,
Augustano.

Sacro-Sanctæ Theologiæ Studiosis,
Contubernalibus & Amicis
colendis, &c.

PRÆ-)(2

זכר־נא על שלשה חכמים בחכמת הדקדוק:
ועליהם א׳ שלמ׳ והחוט המשלש לא במהרה ינתק:

I. ווילהע״לם שיקרדוס ראש בתח לה:
והדין לתת לו יקר וגדו לה:
חלקו בגן עדן למעלה למע לה:
הוציא דבריו לאור תעלו מה:
ובו נדרשת חוקי התו רה:
והספר על שם שיקר״דוס נק רא:

II. והשני הוא דמיון לראשו נה:
הוסיף מוסיף על הראשו נה:
עבודתו עבודת יראה ואמו נה:
והצדיק יחיה וילך באמו נה:
בלשא״צר רא״ית ראש הישי בה:
ועל הספר שמו זכר לטוב יק רא:

III. והשלישי בחכמתו פניו מתכס סה:
והוסיף על שניהם הוס פה:
מתתי״הו עד״ן ווי״ן בדיוק נה:
להיות דבריהם דברים נכו נה:
כבודם בבניהם כבנין הח מה
ויהוה אלהים הוא להם לצל אמת יק רא:

Triumviris Excellentissimis,

Orientalis Literaturæ Columinii

atque Luminibus

tantillum post beata fata ponit

ex asse discipulus,

M. F. W. H. T.

WILHELMI SCHICKHARDI,
Herrenbergâ-Wirtembergici,

HOROLOGIUM HEBRÆUM;

Sive

CONSILIUM,

Quomodo Sancta Lingua ſpacio XXIV. Horarum, ab aliquot Collegis ſufficienter apprehendi queat;

EDITIO XV.

Prioribus omnibus accuratior, APPENDICULIS aliquot auctior, uſibusque Tyronum accommodatior;

Curâ nuper

BALTHASARIS RAITHII,
Theol. Doct. Ejusd. & Lingg. Orient. Profeſſ. Ordin. nunc Emeriti.

tenui jam opellâ

diſcipuli cujusdam Raithiani,
prodit.

TUBINGÆ,

Impenſis JOH. GEORGI COTTÆ, Bibliop.
Typis JOH. HENRICI REISI.

Anno MDCLXXXII.

L172

